

ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
โรงเรียนวัดตะกล้า เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร

สารนิพนธ์

ของ

นางสาวจิตติมา เลิศจินดา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา

มิถุนายน 2547

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

370.154

๑425ป

ร.๒

ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย
ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โรงเรียนวัดตะกล้า
เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ

ของ

นางสาวจิตติมา เลิศจินดา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
มิถุนายน 2547

h 250748

10 ก.ย. 2547

นางสาวจิตติมา เลิศจินดา (2547) : ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดตะกั่ว เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ :
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสงคำเครือ

การศึกษานี้ มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดตะกั่ว เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ปัจจัยที่ศึกษาแบ่งเป็น 2 ด้าน คือ ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปีที่กำลังศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายได้ของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง สถานภาพสมรสของผู้ปกครอง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง และความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ มโนภาพแห่งตน นิสัยทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ของโรงเรียนวัดตะกั่ว ปีการศึกษา 2545 จำนวน 220 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลายที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (X_4)
2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 2 ปัจจัย ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (X_5) และ อาชีพรับราชการ หรือ รัฐวิสาหกิจ (X_9)
3. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมี 17 ปัจจัย ได้แก่ เพศชาย (X_1) เพศหญิง (X_2) อายุ (X_3) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (X_6) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_7) รายได้ผู้ปกครอง (X_8) อาชีพค้าขาย หรือ ธุรกิจส่วนตัว (X_{10}) อาชีพรับจ้าง (X_{12}) สถานภาพสมรส (X_{13}) สถานภาพหย่า หรือ ม่าย หรือ แยกกันอยู่ (X_{14}) อึดมโนทัศน์ (X_{15}) นิสัยทางการเรียน (X_{16}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_{17}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{18}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{19}) และ ความคาดหวังของผู้ปกครอง (X_{20})

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปยังปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุดดังนี้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (X_4) อาชีพรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ (X_9) และความคาดหวังของผู้ปกครอง (X_{20}) โดยปัจจัยทั้ง 3 ปัจจัยร่วมกันพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนได้ร้อยละ 29.5

5. สมการพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนได้ดังนี้

5.1 สมการพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = 89.505 + 7.983 X_4 - 9.166 X_9 + .262 X_{20}$$

5.2 สมการพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = .20 X_4 - .181 X_9 + .131 X_{20}$$

FACTORS AFFECTING ON ACHIEVEMENT MOTIVATION OF LOWER SECONDARY
STUDENTS OF WAT TAKAM SCHOOL KHET PRAWET, BANGKOK

AN ABSTRACT
BY
MISS CHITTIMA LIRTJINDA

Presented in partial fulfillment of the requirements
For the Master of Education degree in Educational Psychology
At Srinakharinwirot University
June 2004

Ms. Jittima Lertjinda. (2003) . Factors Affecting on Achievement Motivation of Lower Secondary Students of Wat Takam School in Khet Prawet, Bangkok ; Master Project , M.Ed. (Educational Psychology). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University : Project Advisor : Assist. Prof. Promptida Sankamkrue

The purpose of this research were to study factors affecting on achievement motivation of lower secondary students of Wat Takam School in Khet Prawet, Bangkok. These factors were divided into three dimensions : first of them was personal factor composing of gender, ages, class level, self concept and Learning habits second of them was family factor composing of parental's income and career, marital status, interpersonal relationship between students and parents and parental's expectations, third of them was school environment , self concept, attention in class, interpersonal relationship between teachers and students, interpersonal relationship between students and peer groups. The 220 samples were lower secondary students of Wat Takam School in Khet Prawet, Bangkok in academic year 2003. The instrument was the questionnaires of factors effecting on achievement motivation of lower secondary students of Wat Takam School in Khet Prawet, Bangkok. The data was analyzed by the Pearson Product Moment Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The results were as follows:

1. There was significantly 1 positive correlation factor ; class level of prathomsuksa 4 and achievement motivation of lower secondary students with low learning achievement of Wat- Takam School in Khet Prawet, Bangkok at .01 level.
2. There were significantly 2 negative correlation factors ; class level at prathom suksa V and parental' s career as government officials and state enterprises' staff and achievement motivation of lower secondary students with low leaning achievement of Wat Takam School in Khet Prawet, Bangkok at .01 level.
3. There were no significantly correlation among 17 factors ; male, female, ages, class level at prathom suksa VI, class achievement, parental' s income, parental's career (private sectors' staff / owner), marital status : divorce, self concept, students' attention in class, interpersonal relationship between students and parents, interpersonal relationship between students and teachers, interpersonal relationship between students and peer groups and

parental' s expectations and achievement motivation of lower seconaly students with low learning achievement of Wat Takum School Khet Prawet, Bangkok.

4. There were 3 factors significantly affected to achievement motivation of lower secondary students of Wat Takam School in Khet Prawet, Bangkok ranking from the most to the least were class level at prathom suksa IV (X_4) and parental's career as government official or state enterprises' staff (X_9) and parental ' s expectation (X_{20}) at .01 level. These factors could predicted to achievement motivation of lower secondary students of Wat Takam School in Khet Prawet, Bangkok about percentage of 29.5.

5. The predicted equation of achievement motivation of lower secondary students of Wat Takam School in Khet Prawet, Bangkok at .01 level were as follows :

5.1 In term of raw score were :

$$\hat{Y} = 89.505 + 7.983 X_4 - 9.166 X_9 + .262 X_{20}$$

5.2 In term of standard score :

$$Z = .20 X_4 - .181 X_9 + .131 X_{20}$$

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบได้
พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรหมธิดา แสนคำเครือ)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

(รองศาสตราจารย์ เวณี กรีทอง)

คณะกรรมการสอบ

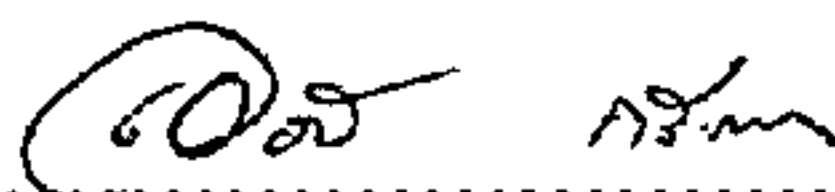
ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรหมธิดา แสนคำเครือ)

กรรมการ

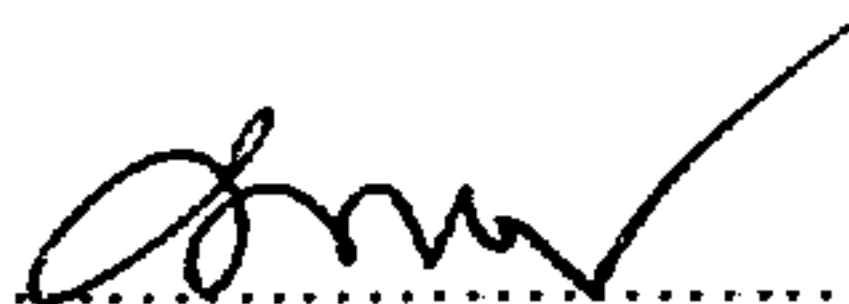
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พวรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ เวณี กรีทอง)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร จัตรศุภกุล)

วันที่ ๒๕ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เป็นเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสงคำเครือ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง รองศาสตราจารย์เวณี กรีทอง กรรมการสอบปากเปล่าสารนิพนธ์ที่ กรุณาให้คำปรึกษา แนวคิด และข้อเสนอแนะ ตลอดจนช่วยตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อ ความสมบูรณ์ ถูกต้องตามความเป็นจริงของสารนิพนธ์ฉบับนี้ให้เสร็จสมบูรณ์ด้วยดี ผู้วิจัยขอ กราบขอบพระคุณอย่างยิ่งไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์เวณี กรีทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง และอาจารย์ ดร.พาสนา จุลรัตน์ ที่กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการ ตรวจหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ชไมภัคร ชันระชวณะ ผู้อำนวยการโรงเรียน วัดตะกล้า คณะครู อาจารย์ โรงเรียนวัดตะกล้าที่กรุณาให้ความสะดวกในการเก็บข้อมูลจาก นักเรียนในโรงเรียนวัดตะกล้า

ขอขอบใจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนวัดตะกล้า ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง

สุดท้ายผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ พ่อ แม่ พี่ น้อง และเพื่อนๆ ทุกคนที่ให้ทั้ง กำลังกาย และกำลังใจที่ดีเยี่ยมตลอดระยะเวลาที่ศึกษาและทำงานวิจัย

จิตติมา เลิศจินดา

สารบัญ

บทที่

หน้า

1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	4
ตัวแปรที่ศึกษา.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	9
กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	9
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	11
ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	12
ทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	13
ลักษณะของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	14
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	20
3. วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	36
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	36
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	36
วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ.....	37
การหาคุณภาพเครื่องมือ.....	47
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	47
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
5. สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	58
บทย่อ.....	58
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า.....	58
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	58
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	58
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	59
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	59
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	61
อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า.....	61
ข้อเสนอแนะ.....	72
บรรณานุกรม.....	72
แบบสอบถาม.....	78
ตาราง แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ.....	92
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	100

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1. แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามชั้นปีและเพศ.....	34
2. แสดงจำนวนค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยที่ใช้ใน การศึกษาค้นคว้า.....	50
3. แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน.....	51
4. แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยที่ใช้ในการศึกษากับ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	53
5. แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของปัจจัยที่ส่งผลต่อ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	54
6. แสดงการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่ส่งผลต่อ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	55
7. แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามด้านอัตมโนทัศน์.....	89
8. แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน.....	90
9. แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่าง นักเรียนกับผู้ปกครอง.....	91
10. แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่าง นักเรียนกับครู.....	92
11. แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน.....	93
12. แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความคาดหวังของ ผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน.....	94
13. แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	95

ภูมิหลัง

ประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา การศึกษาเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งของ การพัฒนาประเทศ หากประเทศใดมีประชากรที่ได้รับการศึกษาสูงและทั่วถึง ประเทศนั้นก็จะประสบความสำเร็จในการพัฒนาประเทศได้อย่างรวดเร็วทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรม ทั้งนี้ เพราะการพัฒนาประเทศไม่ว่าด้านใดต้องอาศัยกำลังคน ซึ่งถือว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญยิ่ง ดังนั้น คนจึงเป็น ทรัพยากรที่สำคัญที่สุดที่ต้องพัฒนาเป็นอันดับแรก และกระบวนการในการพัฒนาคนก็คือ กระบวนการทาง การศึกษานั้นเอง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2526 : 1) ปัญหาที่สังคมไทยกำลังประสบอยู่ ในปัจจุบัน คือปัญหาทางด้านการศึกษา เพราะความเปลี่ยนแปลงทั้งในด้าน การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ตลอดจนวิทยาการเทคโนโลยี เป็นเหตุให้สังคมไทยจำเป็นต้องมีการพัฒนาเพื่อปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ในการที่จะพัฒนาให้ประเทศเจริญก้าวหน้าขึ้นจะมุ่งพัฒนาเพียงด้านใดด้านหนึ่งนั้นไม่ได้ หาก จะต้องพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าไปพร้อมๆ กัน แต่ปัจจัยที่สำคัญที่จะพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ ให้ บรรลุ ผลได้นั้น ต้องพัฒนาที่ตัวบุคคลให้ดีเสียก่อน เพราะตัวบุคคลเปรียบเสมือนจุดศูนย์กลางของการพัฒนาในทุกๆ ด้าน ในการที่จะพัฒนาตัวบุคคลให้เป็นผู้มีคุณภาพนั้น เครื่องมือที่ดีที่สุด คือ การศึกษาซึ่งเป็นองค์ประกอบ สำคัญของการพัฒนาประเทศ หากประเทศชาติมีประชากรที่ได้รับการศึกษาสูงและทั่วถึงแล้ว ก็หวังได้ว่าการ พัฒนาทุกด้านจะมีประสิทธิภาพมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และ วัฒนธรรม

ในสังคมปัจจุบันนี้ เด็กเติบโตและพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมตามวุฒิภาวะของเขาพฤติกรรม ทางสังคมของเด็กถูกควบคุมให้แสดงออกในทิศทางที่ถูกที่ควรตามค่านิยมของสังคม ลักษณะต่างๆ ของบุคคล มีส่วนเกี่ยวข้องที่จะช่วยให้การพัฒนาประเทศดำเนินไปอย่างรวดเร็วขึ้น ก็คือต้องมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง (จรรยา สุวรรณทัต, ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจจุบัน 2525 : 5) เพราะถ้าประชาชนของ ประเทศมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ประเทศก็มีความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจรวดเร็ว ในทางตรงกันข้าม ถ้าคน ในชาติมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ การพัฒนาเศรษฐกิจก็จะเป็นไปอย่างเชื่องช้า ดังนั้น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็น คุณลักษณะที่จำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาคนไทย เพื่อนำไปสู่การพัฒนาประเทศ เพราะประเทศไทยยังมี ประชากรที่มีบุคลิกภาพและลักษณะนิสัยแบบดั้งเดิม กล่าวคือ มีลักษณะเชื่องช้า ไม่กระตือรือร้น ขาดแรงจูง-ใจใฝ่สัมฤทธิ์ ขาดการมุ่งอนาคต ยึดถือในโชคชะตา (ดวงเดือน พันธุมนาวิน 2523 : 24-25)

นอกจากนั้น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งที่บ่งชี้ให้เห็นว่า เด็กนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย ก็จะมีผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำด้วย เพราะในด้าน การศึกษานั้น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นองค์ประกอบที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนได้ ดังที่ บรูเนอร์ (Bruner.

1961 : 195) กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนรู้จะประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับปริมาณแรงจูงใจ-
 ใฝ่สัมฤทธิ์ของแต่ละบุคคลเป็นปัจจัยสำคัญ และจากการศึกษาของบุญชม ศรีสะอาด (2524 : 180 – 182) พบ
 ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวแปรหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน การที่นักเรียนแต่ละ
 คนมีความตั้งใจในการเรียนไม่เหมือนกัน สาเหตุหนึ่งมาจากนักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกันนั่นเอง ซึ่ง
 นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะตั้งใจเรียนและประสบผลสำเร็จทางการเรียน ตรงกันข้ามกับ นักเรียนที่มี
 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำจะขาดความสนใจไม่ตั้งใจเรียน และจะประสบความล้มเหลวในการเรียน ซึ่งสอดคล้อง
 กับผลงานวิจัยของ บราวน์ (Brown. 1969 : 3411 – A) ที่พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ
 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นอกจากนี้ผลงานวิจัยของสุวิมล เด่นสุนทร (2525 : 90 – 100) ที่ศึกษาตัวแปรทาง
 จิตวิทยาที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2524 ใน
 กรุงเทพฯ พบว่าเกรดเฉลี่ยในวิชาเลือกและวิชาบังคับมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คือ
 มีความมุ่งมั่นที่จะทำงานหรือเรียนให้ดีกว่าผู้อื่น มีความทะเยอทะยาน จะมีโอกาสประสบความสำเร็จมากกว่า
 ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของสมชัย วงศ์นายะ (2524 : 68) ที่ศึกษาเรื่องแรงจูง
 ใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การที่นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อยย่อมมีผลเสียกับนักเรียนต่างๆ ตามมา ได้แก่ ผลการ-
 เรียนต่ำลง ไม่ตั้งใจเรียนหนังสือให้เต็มที่ ขาดความสนใจในการเรียน เรียนหนังสือไม่ประสบผลสำเร็จจนอาจ
 ถึงต้องออกจากโรงเรียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เวนด์ท (Wendt. 1955 : 325) ที่ศึกษาเกี่ยวกับแรงจูง
 ใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความพยายามและสมรรถนะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจ
 ใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะคงรักษาสสมรรถนะในการทำงานที่ดีเยี่ยมของตนไว้เสมอ แม้ว่าจะปราศจากการควบคุมบังคับ
 จากผู้อื่น หรือนอกเหนือจากเวลาที่กำหนดให้ทำงาน และนักเรียนกลุ่มนี้ยังแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนด้วยว่ามี
 ความมุ่งมั่นและพากเพียรต่องานที่รับผิดชอบอยู่ จากการที่ผู้วิจัยกล่าวถึงการศึกษาของ เวนด์ท ซึ่งทำการ
 ศึกษาเกี่ยวกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะทำการศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่
 สัมฤทธิ์ทางการเรียนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย เพื่อจะได้นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าไปใช้
 เป็นแนวทางในการปลูกฝัง ส่งเสริมนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายให้เป็นผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการ
 เรียนสูง ก่อนที่จะเข้าเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

จากการที่ผู้วิจัยมีมารดาสอนอยู่ที่โรงเรียนวัดตะกั่วมาเป็นเวลานาน 35 ปี จึงทำให้ผู้ทำการ
 วิจัยมีความรู้จักคุ้นเคยกับคุณครูชั้นประถมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนวัดตะกั่วเป็นอย่างดี ทำให้ได้รับทราบ
 ถึงปัญหาต่างๆ ของ นักเรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสัมภาษณ์ครูประจำชั้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย
 โรงเรียนวัดตะกั่ว เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร จำนวน 17 คน เป็นครูสอนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน
 5 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 6 คน และ ประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 6 คน ผลการสัมภาษณ์พบว่า
 นักเรียนมีปัญหาด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ ครอบครัวมีฐานะยากจน นักเรียนบางคนไม่มีเงินจ่ายค่าเล่าเรียน ไม่มี
 เงินซื้ออุปกรณ์การเรียน ผู้ปกครองมีรายได้น้อย ผู้ปกครองไม่เสริมความสามารถทางการเรียนของนักเรียน

และผู้ปกครองหย่าร้างกัน จึงทำให้นักเรียนมีปัญหาต่างๆ ทาง การเรียน ได้แก่ ไม่ตั้งใจเรียนเวลาครูสอน เช่นคุยกับเพื่อน หยอกล้อเพื่อน ไม่รับผิดชอบด้านการเรียน เช่น ลืมอุปกรณ์การเรียน ไม่ทำการบ้าน ส่งงานไม่ตรงตามเวลาที่ครูกำหนด และไม่เห็นความสำคัญของการเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งผลงานวิจัยของการริสัน (Garison) แสดงให้เห็นว่าฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสอดคล้องกับ ดอยซ์ และบราวน์ (Deutsch and Brown 1964 : 24 – 35) ที่ว่าการเป็นสมาชิกของครัวครัวที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำเป็นเครื่องชี้ถึงคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสติปัญญาที่ต่ำเหมือนกัน

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้สำรวจปัญหาของนักเรียนที่มีต่อการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดตะกั่ว เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร จำนวนนักเรียน 220 คน เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 71 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 70 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 79 คน โดยให้นักเรียนตอบแบบสอบถามปลายเปิดจำนวน 2 ข้อ

ข้อแรกถามว่านักเรียนมีปัญหาด้านการเรียนอย่างไร พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไม่กระตือรือร้น จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 10 ไม่มีความพยายาม จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 68 ไม่มั่นใจในตัวเองจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 22 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ไม่กระตือรือร้นมีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 18 ไม่มีความพยายาม มีจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 56 ไม่มั่นใจในตัวเองจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 26 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คือ ไม่กระตือรือร้นมีจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 33 ไม่มีความพยายามมีจำนวน 24 คิดเป็นร้อยละ 42 และ ไม่มั่นใจในตัวเองมีจำนวน 27 คิดเป็นร้อยละ 25

คำถามที่สองใช้ว่า ปัญหาในข้อที่ 1 เกิดจากสาเหตุอะไร นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 15 คน ตอบว่าขี้เกียจอ่านหนังสือและไม่ทำการบ้าน คิดเป็นร้อยละ 10 ไม่ตั้งใจเรียนเวลาครูสอนมีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 22 เวลาไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัยไม่กล้าถามครูมีจำนวน 10 คิดเป็นร้อยละ 20 ไม่เตรียมตัวให้พร้อมในการอ่านหนังสือเมื่อถึงเวลาสอบมีจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 27 ขอบลอกการบ้านเพื่อนมีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 21 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตอบว่าขี้เกียจอ่านหนังสือและไม่ทำการบ้านจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 22 ไม่ตั้งใจเรียนเวลาครูสอนจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 23 เวลาไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัยไม่กล้าถามครูมีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 20 ไม่เตรียมตัวให้พร้อมในการอ่านหนังสือเมื่อถึงเวลาสอบจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 9 ขอบลอกการบ้านเพื่อนมีจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 26 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตอบว่า ขี้เกียจอ่านหนังสือและไม่ทำการบ้านมีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 19 ไม่ตั้งใจเรียนเวลาครูสอนจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 9 เวลาไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัยไม่กล้าถามครูมีจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 18 ไม่เตรียมตัวให้พร้อมในการอ่านหนังสือเมื่อถึงเวลาสอบจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 24 ขอบลอกการบ้านเพื่อนมีจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 30

จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นนี้สรุปได้ว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายของ โรงเรียนวัดตะกั่ว เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร มีลักษณะไม่รับผิดชอบด้านการเรียน ไม่เตรียมตัวให้พร้อมในการอ่านหนังสือเมื่อถึงเวลาสอบ นักเรียนมีความรู้สึกท้อแท้ เฉื่อยชา ไม่กระตือรือร้น ไม่มีความพยายาม ไม่มั่นใจ

ในตัวเอง ซึ่งเกียจอ่านหนังสือ และไม่ทำการบ้าน ชอบลอกการบ้านเพื่อน เวลาไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัยไม่กล้าถามครู จากลักษณะพฤติกรรมดังกล่าวนี้ตรงกับคุณลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ บราวน์ (Brown. 1969 : 3411A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับระดับสติปัญญา ความถนัดทางการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยศึกษาจากกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยมอนทานา จำนวน 100 คน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 มี 33 คน มีเกรดเฉลี่ยสูงกว่า 3.00 กลุ่มที่ 2 มี 34 คน มีเกรดเฉลี่ย 2.00 – 2.99 กลุ่มที่ 3 มี 33 คน มีเกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 จากการศึกษาพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับระดับสติปัญญา ความถนัดทางการเรียน และสัมพันธ์กับเกรดเฉลี่ยด้วย

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โรงเรียนวัดตะกล้า เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหาร ครูผู้สอน ครูที่ปรึกษา ตลอดจนผู้ปกครอง ใช้ประกอบการวางนโยบายเพื่อหาทางพัฒนาให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีโอกาสประสบความสำเร็จทางการเรียนมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชาย และนักเรียนหญิง กำลังเรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนวัดตะกล้า เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร จำนวน 220 คน เป็นนักเรียนชาย 116 คน และนักเรียนหญิง 104 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชาย และนักเรียนหญิง กำลังเรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนวัดตะกั่ว เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร จำนวน 220 คน เป็นนักเรียนชาย 116 คน และนักเรียนหญิง 104 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1.1 ปัจจัยด้านส่วนตัวนักเรียน ได้แก่

1.1.1 เพศ

1.1.2 อายุ

1.1.3 ระดับชั้นปี

1.1.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.1.5 อัตมโนทัศน์

1.1.6 นิสัยทางการเรียน

1.2 ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่

1.2.1 สถานะเศรษฐกิจของผู้ปกครอง

1.2.2 อาชีพของผู้ปกครอง

1.2.3 สถานภาพสมรสของบิดามารดา

1.2.4 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

1.2.5 ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อตัวนักเรียน

1.3 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ได้แก่

1.3.1 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

1.3.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงให้เห็ว่านักเรียนมีความปรารถนาที่จะประสบความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 ความทะเยอทะยานทางการเรียน ได้แก่ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มุ่งมั่นในสิ่งที่ต้องการให้ได้ มีความคาดหวังอย่างสูงที่จะประสบผลสำเร็จทางการเรียน

1.2 การพึ่งตนเองทางการเรียน ได้แก่ ค้นคว้าบทเรียนเพิ่มเติมด้วยตนเอง ทบทวนตำราด้วยตนเองอยู่เสมอ ทำงานหรือการบ้านที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง โดยไม่ลอกคนอื่นหรือให้คนอื่นทำให้

1.3 ความกระตือรือร้นทางการเรียน ได้แก่ ตั้งใจเรียน ถามผู้รู้เมื่อมีข้อสงสัยทางการเรียน ทำงานทันทีเมื่อได้รับมอบหมายจากครู ไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง สนใจในสิ่งที่ศึกษาอยู่ สนุกในการเรียน และสามารถทำงานให้เสร็จในเวลาอันสั้น

1.4 ความรับผิดชอบต่อตนเองทางการเรียน ได้แก่ ตั้งใจทำงานหรือการบ้านให้สำเร็จตรงตามเวลาที่กำหนดโดยไม่ต้องมีผู้อื่นคอยบอกให้ทำ ปฏิบัติหน้าที่ของตนเองในการเรียนอย่างเคร่งครัด กล้ารับผิดชอบในผลงานของตนแม้ถูกรบกวนในขณะทำงานก็สามารถทำงานนั้นให้สำเร็จได้

1.5 การวางแผนทางการเรียน ได้แก่ การวางแผนเป้าหมายในชีวิต การเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อมก่อนเรียน การวางแผนการทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างมีระบบโดยไม่ทำงานหลายอย่างในเวลาเดียวกัน

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง สิ่งที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นปี อัตมโนทัศน์ นิสัยทางการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1.1 เพศ ได้แก่ นักเรียนชาย และ นักเรียนหญิง

2.1.2 ระดับชั้นปี ได้แก่

2.1.2.1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2.1.2.2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

2.1.2.3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2.1.3 อัตมโนทัศน์ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด ความเข้าใจ การรับรู้ของแต่ละบุคคลต่อตนเองทุกด้านจากประสบการณ์ หรือ การเรียนรู้ที่ได้รับจากการมีปฏิสัมพันธ์กับสังคม

2.1.4 นิสัยทางการเรียน หมายถึง สิ่งที่นักเรียนกระทำเป็นประจำเกี่ยวกับการเรียน ได้แก่ การแบ่งเวลาในการเรียน ความสม่ำเสมอในการเข้าชั้นเรียน การเข้าเรียนตรงตามเวลา การทำการบ้าน การทบทวนบทเรียน ความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ความตั้งใจเรียน การวางแผนการเรียน การซักถามข้อสงสัยต่อครู อาจารย์ ทั้งภายในและภายนอกชั้นเรียน

2.2 ปัจจัยด้านครอบครัว หมายถึง สภาพการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวกับผู้ปกครอง และนักเรียนความสัมพันธ์ของนักเรียนกับผู้ปกครอง ได้แก่ ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัวและสัมพันธภาพในครอบครัว ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.2.1 ฐานะเศรษฐกิจของผู้ปกครอง หมายถึง ระดับฐานะของผู้ปกครองของนักเรียนซึ่งเป็นรายได้ประจำเดือนของพ่อแม่ร่วมกันโดยให้ผู้ปกครองระบุว่ามียาได้เท่าใดต่อเดือน

2.2.2 อาชีพของผู้ปกครอง ได้แก่

2.2.2.1 อาชีพรับราชการ หรือ พนักงานรัฐวิสาหกิจ

2.2.2.2 อาชีพค้าขาย หรือ ธุรกิจส่วนตัว

2.2.2.3 อาชีพรับจ้าง

2.2.3 สถานภาพสมรสของบิดามารดา ได้แก่

2.2.3.1 บิดามารดาอยู่ร่วมกัน

2.2.3.2 บิดามารดาหย่าร้างกัน

2.2.4 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง หมายถึง การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อผู้ปกครอง และการปฏิบัติตนของผู้ปกครองต่อนักเรียน เพื่อให้เกิดความมีสัมพันธที่ดีต่อกัน ได้แก่

2.2.4.1 การปฏิบัติตนของผู้ปกครองต่อนักเรียน ได้แก่ การให้ความรักความเข้าใจ การเอาใจใส่ดูแลสุขภาพและจิตใจ การอบรมสั่งสอน การเป็นที่ปรึกษาทั้งด้านการเรียนและเรื่องส่วนตัว

2.2.4.2 การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อผู้ปกครอง ได้แก่ การเคารพเชื่อฟังคำสั่งสอนคำแนะนำทั้งด้านส่วนตัว และการเรียน การช่วยเหลือกิจการงานตามสมควร

2.2.5 ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อตัวนักเรียน หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้ปกครองคาดหวังต่อตัวนักเรียนเกี่ยวกับทักษะความสามารถด้านการเรียน และความถนัดด้านวิทยาศาสตร์ หรืองานศิลปะ หรือ กีฬา หรือ ดนตรี หรือภาษาต่างประเทศ หรือ คอมพิวเตอร์

2.3 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน หมายถึง สภาพการณ์ต่างๆ ที่โรงเรียนที่เกิดขึ้นทั้งในและนอกห้องเรียน ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

2.3.1 สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน หมายถึง การปฏิบัติตนของนักเรียนที่มีต่อครู และการปฏิบัติตนของครูที่มีต่อนักเรียน เพื่อให้เกิดความสัมพันธที่ดีต่อกัน ได้แก่

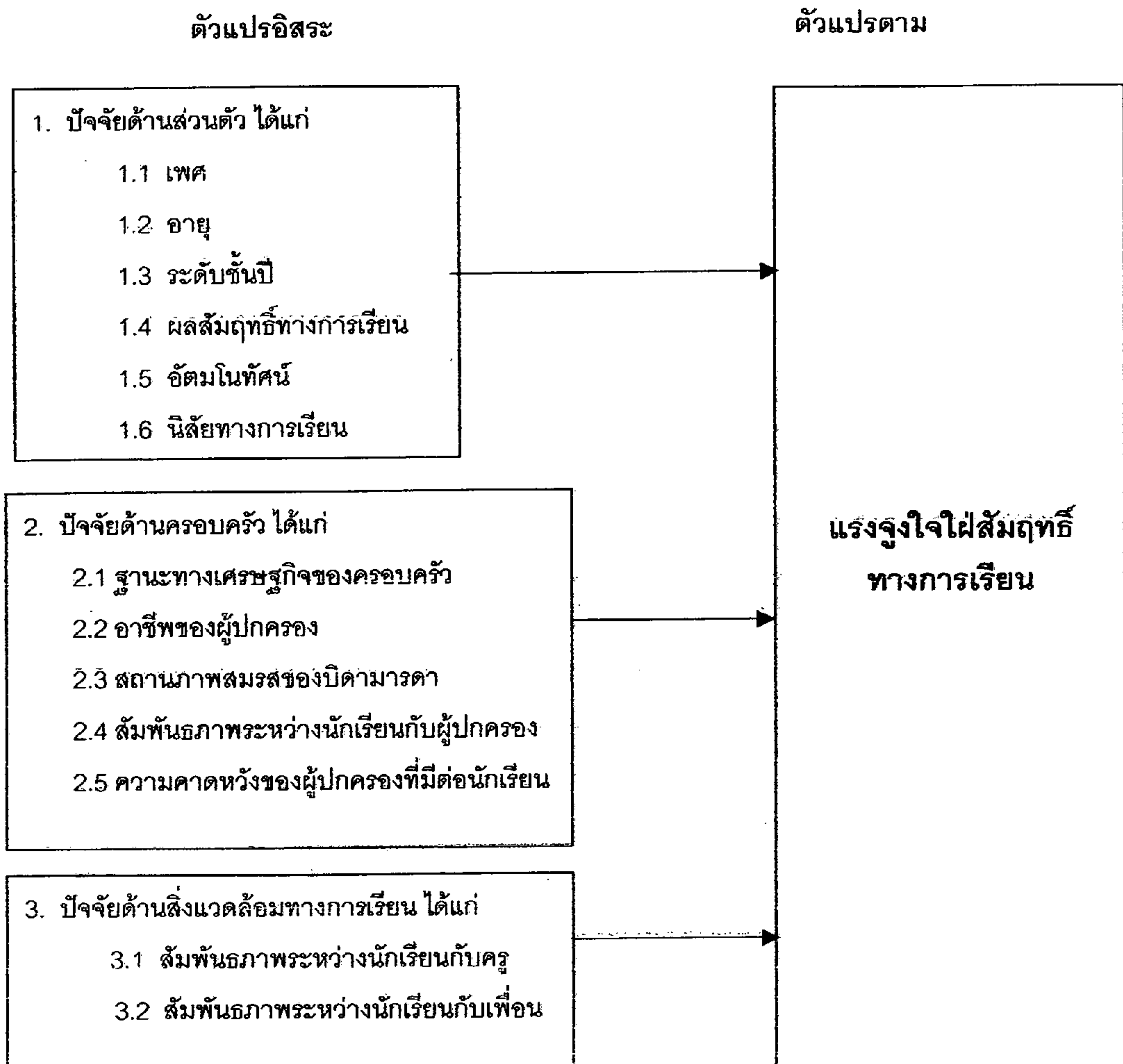
2.3.1.1 การปฏิบัติตนของนักเรียนที่มีต่อครู ได้แก่ การตั้งใจเรียน การขอคำแนะนำ การซักถามเมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการเรียน การแสดงความรักและเคารพที่มีต่อครู และการเชื่อฟังคำสั่งสอนของครู

2.3.1.2 การปฏิบัติตนของครูที่มีต่อนักเรียน ได้แก่ การเอาใจใส่ต่อนักเรียน ตั้งใจอบรมสั่งสอนนักเรียน ให้ความรัก ความห่วงใย และดูแลให้คำปรึกษากับนักเรียนเมื่อมีปัญหาอย่างใกล้ชิด

2.3.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน หมายถึง การปฏิบัติตนของนักเรียนและเพื่อนต่อกันด้านการเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน ตลอดเวลาที่อยู่ในโรงเรียนเพื่อให้เกิดความรัก ความสามัคคีที่ดีต่อกัน ได้แก่ การช่วยเหลือพึ่งพาส่งกันและกันด้านการเรียน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันทางการเรียน ความห่วงใย ใกล้ชิดสนิทสนมซึ่งกันและกัน การทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันในกลุ่มเพื่อนเพื่อให้เกิดความสัมพันธที่ดีต่อกัน

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการเรียนที่เป็นระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (Grade Point Average) ของทุกวิชา นับตั้งแต่ในภาคเรียนที่ 1 ของชั้นประถมศึกษาตอนปลายจนถึงสิ้นสุดภาคการศึกษาที่ 1 ของปีการศึกษา 2545

กรอบแนวความคิดในการศึกษาค้นคว้า

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
2. ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

บทที่ 2
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

1. เอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 - 1.3 ลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านส่วนตัว
 - 2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับเพศ
 - 2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 2.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมโนภาพแห่งตน
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านครอบครัว
 - 3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านครอบครัว
 - 3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านครอบครัว
4. งานเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน
 - 4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน
 - 4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

1.1 ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

นักจิตวิทยาและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของคำว่า “แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์” ไว้แตกต่างกันดังนี้

แมคเคลแลนด์ (McClelland. 1953 : 110-111) ได้ให้นิยามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า หมายถึง ความปรารถนาที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี แข่งขันกับมาตรฐานอันดีเยี่ยม (Standard of Excellence) หรือทำดีกว่าบุคคลอื่น พยายามเอาชนะอุปสรรคต่างๆ เกิดความรู้สึกสบายใจเมื่อประสบผลสำเร็จ และมีความวิตกกังวลเมื่อทำไม่สำเร็จหรือประสบความล้มเหลว

ส่วนเมอร์เรย์ (Murray. 1964 : 19) ได้อธิบายความต้องการผลสัมฤทธิ์ (Need for Achievement) ไว้ว่า เป็นความต้องการที่ได้รับผลสำเร็จจากการกระทำในสิ่งที่อยากต้องการที่จะควบคุม จัดกระทำหรือจัดระเบียบวัตถุ บุคคล หรือ ความคิด โดยกระทำสิ่งเหล่านั้นอย่างรวดเร็วและมีความเป็นอิสระให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ต้องการเอาชนะอุปสรรคและบรรลุถึงมาตรฐานที่ดีเลิศ ต้องการเป็นคนเก่ง มีความสามารถในการแข่งขันและเอาชนะคนอื่น ๆ ต้องการเพิ่มการยอมรับตนเองโดยการบรรลุความสำเร็จในกิจกรรมที่เป็นอิสระ

ฮิลการ์ด (Hilgard. 1967 : 153) ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่าเป็นแรงจูงใจชนิดหนึ่งที่ทำให้บุคคลมีการกระทำเพื่อบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ด้วยมาตรฐานอันดีเยี่ยม

ลินด์เกรน (Lindgren. 1967 : 31-34) เน้นความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในรูปของความต้องการความสำเร็จ (Need for Achievement) หรือเขียนย่อเป็น (n-Ach) ความต้องการดังกล่าวเป็นความต้องการที่เปรียบเทียบได้กับความต้องการขั้นสูงของมาสโลว์ (Maslow) เรียกว่า ความต้องการตระหนักในความสามารถแห่งตน (Self-Actualization) เป็นความต้องการที่จะเข้าใจตนเองทั้งในด้านความสามารถ ความถนัด รวมถึงศักยภาพอื่นๆ และมีความปรารถนาที่จะใช้ความสามารถและศักยภาพนั้นอย่างเต็มที่

เมตตา พัยกซ์ (Mehta Prayag. 1969 : 201-202) ได้นิยามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อาจแสดงได้อย่างใดอย่างหนึ่งตามลักษณะ 3 ประการนี้

1. ความต้องการที่ให้งานที่ตนเองทำ มีความสำเร็จในระดับสูง หรือมีมาตรฐานสูง (Standard of Excellence)
2. งานที่มีลักษณะเป็นเอกลักษณ์ (Unique of Characteristic) เป็นงานที่ทำให้สำเร็จอย่างดีและมีลักษณะเป็นของตนเอง ซึ่งจะชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จของบุคคล เช่น ผลงานที่สร้างสรรค์ขึ้นในด้านศิลปะ และงานอื่นๆ ที่แตกต่างไปจากธรรมดา
3. งานที่ต้องใช้เวลา (Long Term of Work) ลักษณะหนึ่งของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ก็คือ ต้องการความตั้งใจที่ยาวนานในจุดมุ่งหมายของงานนั้น

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2523 : 17) ให้ความหมายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ว่า เป็นความต้องการของบุคคลที่จะฟันฝ่าอุปสรรคโดยไม่ย่อท้อ และต้องการทำงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

สุชาดา สุธรรมารักษ์ (2531 : 186 – 187) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หรือความมุ่งหวังที่จะประสบผลสำเร็จ ความพยายามฟันฝ่าอุปสรรคในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เอาชนะคนอื่น หรือความต้องการที่จะเพิ่มศักดิ์ศรีของตนเอง ซึ่งความต้องการเหล่านี้เป็นแรงจูงใจให้เกิดการกระทำและนำมาซึ่งสัมฤทธิ์ผล

พระเทพเวที (2533 : 48-50) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่ามี 2 แบบ คือ แบบที่ 1 เป็นการใฝ่ความเป็นเลิศที่สนับสนุนระบบการแข่งขัน แบบที่ 2 คือ การใฝ่ความเป็นเลิศแท้ซึ่งประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ 3 ประการ คือ ประการที่ 1 ถ้าทำก็ทำให้ดีเลิศให้ได้ที่สุดเต็มที่แล้วงานนั้น ๆ ประการที่ 2 มีความเป็นเลิศเพราะดีที่สุดในที่แห่งความสามารถของเรา และประการสุดท้าย คือ สิ่งนั้นมีความเป็นเลิศโดยเป็นสิ่งที่ดีที่สุดเกือบที่สุด เป็นประโยชน์ที่สุดแก่ชีวิตและสังคม

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาที่จะบรรลุถึงผลสำเร็จในงานที่ยุ้งยากซับซ้อนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่ขัดขวางพยายามหาวิธีการต่างๆ ในการแก้ปัญหาเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จต้องการอิสระในการทำงานและการแสดงออกต้องการชัยชนะในการแข่งขัน มุ่งมั่นที่จะทำให้ดีเลิศ มีความสบายใจเมื่อพบความสำเร็จ และวิตกกังวลเมื่อพบความล้มเหลว

1.1.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

1.1.1.1 ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของแอตคินสัน (Atkinson's Achievement Motivation theory)

แอตคินสัน (McClelland.1985 : 233-237 ; citing Atkinson. 1964) ได้เสนอทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นโมเดลเชิงคณิตศาสตร์ โดยอาศัยพื้นฐานทฤษฎีการตัดสินใจ (Theory of Decision Making) เพื่อทำนายแนวโน้มของพฤติกรรมมุ่งผลสัมฤทธิ์ แอตคินสัน เชื่อว่าสิ่งที่กระตุ้นให้บุคคลกระทำ กิจกรรมต่างๆ เพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ (T_a) นั้น ขึ้นอยู่กับผลบวกขององค์ประกอบ 3 ประการ ดังนี้

แนวโน้มที่จะประสบผลสำเร็จ (T_s) ซึ่งได้มาจากผลคูณขององค์ประกอบ 3 ตัว ดังนี้

	T_s	=	$M_s \times P_s \times I_s$
เมื่อ	M_s	=	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
	P_s	=	การรับรู้โอกาสที่จะประสบความสำเร็จ
	I_s	=	ค่าของสิ่งล่อ (Incentive Value)

แนวโน้มที่จะหลีกเลี่ยงความล้มเหลว (Tf) ซึ่งมาจากผลคูณขององค์ประกอบ

3 ตัว ดังนี้

$$\begin{aligned} T_f &= M_{af} \times P_f \times I_f \\ \text{เมื่อ } M_{af} &= \text{แรงจูงใจที่จะหลีกเลี่ยงความล้มเหลว} \\ P_f &= \text{การรับรู้โอกาสที่จะประสบความล้มเหลว} \\ I_f &= \text{ค่าของสิ่งล่อใจที่เป็นหมายของความล้มเหลว ซึ่ง } (I_f = 1 - I_s) \end{aligned}$$

องค์ประกอบซึ่งเป็นอิทธิพลจากภายนอก (Extrinsic Tendency = Text) ซึ่งทำให้บุคคลปรารถนาที่จะกระทำกิจกรรมนั้นหรือไม่

$$\begin{aligned} \text{ดังนั้น } T_a &= T_s + T_f + \text{Text} \\ \text{หรือ } T_a &= (M_s \times P_s \times I_s) + (M_{af} \times P_f \times I_f) + \text{Text} \end{aligned}$$

แอทคินสันได้สรุปโมเดลเป็นสมการเพื่อทำนายแนวโน้มของพฤติกรรมมุ่งผลสัมฤทธิ์ดังนี้

$$\begin{aligned} T_a &= (M_s - M_f) (P_s - (1 - P_s)) + \text{Text} \\ \text{ดังนั้น } T_a &= \text{แนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมมุ่งผลสัมฤทธิ์} \\ M_s &= \text{แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์} \\ M_f &= \text{ความกลัวความล้มเหลวหรือความวิตกกังวล} \\ P_s &= \text{การรับรู้โอกาสที่จะประสบความสำเร็จ} \\ \text{Text} &= \text{แนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมที่มีอิทธิพลมาจากภายนอก} \end{aligned}$$

1.1.2 ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเมอร์เรย์

เมอร์เรย์ (ทศพร ประเสริฐสุข. 2525 : 26 ; อ้างอิงจาก Murray. 1938) ได้รวบรวมความต้องการทางจิตของมนุษย์ไว้ 28 ชนิด และในจำนวนนี้มีความต้องการเอาชนะ และประสบผลสำเร็จ (Need for Achievement) รวมอยู่ด้วย และเป็นบุคคลแรกที่กล่าวถึงความต้องการผลสัมฤทธิ์ (N-Achievement) ว่าเป็นความต้องการทางจิตที่มีอยู่ในมนุษย์ทุกคน เพราะมนุษย์ต้องการเป็นผู้มีความสามารถมีพลังจิต (Will Power) ที่จะเอาชนะอุปสรรค มุ่งมั่นที่จะทำในสิ่งที่อยากให้อประสบความสำเร็จ

1.1.3 ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของแมคเคลแลนด์

แมคเคลแลนด์ (McClelland. 1961 : 36 – 62) นักจิตวิทยาสังคมแห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด สหรัฐอเมริกา เป็นผู้ที่ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่อง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยเขาตระหนักว่าความต้องการหรือแรงจูงใจอันเป็นคุณสมบัติในตัวบุคคลนั้นมีบทบาทที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม จึงได้ทำวิจัยเพื่อพิสูจน์ความต้องการความสำเร็จ (Need for Achievement) หรือแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีส่วนช่วยพัฒนาเศรษฐกิจและทำให้สังคมนั้นๆ เจริญรุ่งเรืองได้ โดยเขาศึกษาความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ ทั้งในอดีตและปัจจุบัน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ประเทศที่มีความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว ประชาชนจะมี

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าประเทศที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจช้า กล่าวคือ ประชาชนจะแสดงออกในรูปของการขวนขวายหาหนทางฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งแตกต่างไปจากประเทศที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจช้า ที่ไม่ได้แสดงความบากบั่น พยายามหาวิธีที่จะไปสู่เป้าหมาย และเขายังพบว่า สมัยใดที่คนในชาติ โดยเฉพาะผู้ใหญ่ที่มีส่วนให้การศึกษาอบรมแก่เด็ก มีแรงจูงใจในระดับสูง ความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจก็จะเจริญอย่างรวดเร็วตามมา ในช่วงเวลาประมาณ 20 – 30 ปี ภายหลังสมัยนั้นด้วย และในทำนองตรงข้ามกัน สมัยใดที่คนในชาติมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ภายหลังสมัยนั้นการพัฒนาทางเศรษฐกิจก็มักดำเนินไปอย่างเชื่องช้าเช่นกัน

แมคเคลแลนด์ (McClelland, 1961 : 36 – 62) ได้เน้นถึงแรงจูงใจทางสังคม 3 ประการดังนี้

1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motive) ซึ่งก็คือความปรารถนาที่จะกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยพยายามแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเลิศ มีความสบายใจ เมื่อประสบความสำเร็จและมีความวิตกกังวลเมื่อพบกับความล้มเหลว

2. แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์ (Affiliation Motive) หมายถึง ความปรารถนาที่จะเป็นที่ยอมรับของคนอื่น ต้องการเป็นที่นิยมชมชอบหรือรักใคร่ชอบพอกับคนอื่น สิ่งเหล่านี้เป็นแรงจูงใจที่จะทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรม เพื่อให้ได้มาซึ่งการยอมรับจากบุคคลอื่น

3. แรงจูงใจใฝ่อำนาจ (Power Motive) หมายถึง ความปรารถนาที่จะได้มาซึ่งอิทธิพลที่เหนือกว่าคนอื่น ๆ ในสังคม ทำให้บุคคลแสวงหาอำนาจเพราะจะเกิดความรู้สึกว่าหากทำอะไรได้เหนือกว่าคนอื่นเป็นความภาคภูมิใจ ผู้มีแรงจูงใจใฝ่อำนาจสูงจะเป็นผู้ที่พยายามจะควบคุมสิ่งต่างๆ เพื่อให้ตนเองบรรลุความต้องการที่จะมีอิทธิพลเหนือกว่าคนอื่น

แมคเคลแลนด์ เน้นความสำคัญในเรื่องแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่าแรงจูงใจด้านอื่นๆ เพราะเขาเห็นว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสำคัญมากที่สุดสำหรับความสำเร็จทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ

1.1.4 ลักษณะของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แมคเคลแลนด์ (McClelland, 1953 : 104) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า เป็นดัชนีชี้บ่งถึงควมมีคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์อย่างหนึ่ง และได้กำหนดลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงไว้ ดังนี้

1. ทำกิจกรรมต่างๆ ให้สำเร็จ มากกว่าทำเพื่อเลี่ยงความล้มเหลว
2. เลือกทำสิ่งที่เป็นได้ได้และเหมาะสมกับความสามารถของตน
3. มีความตั้งใจจริงในการทำงานเพื่อให้สำเร็จอย่างแท้จริง ไม่ใช่เกิดจากโอกาส

และความเชื่อในสิ่งมหัศจรรย์

4. ทำกิจกรรมเพื่อให้บรรลุมาตรฐานของตนเอง ไม่ใช่มีจุดมุ่งหมายที่รางวัล

กิลฟอร์ด (Guilford, 1959 : 437 – 439) กล่าวถึงลักษณะผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่าประกอบด้วย

1. ความทะเยอทะยานทั่วไป คือ ความปรารถนาที่จะทำกิจกรรมนั้นให้สำเร็จ
2. มีความเพียรพยายาม ได้แก่ ทำงานให้เป็นผลสำเร็จ
3. มีความอดทนเต็มใจที่จะลำบากแม้ยากเพียงใดก็ตาม

นอกจากนี้ แมคเคลแลนด์ (McClelland, 1961 : 207 – 256) กล่าวถึงลักษณะพฤติกรรมของผู้ประกอบการ ที่เป็นผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงไว้ดังนี้

1. กล้าเสี่ยงพอสมควร (Moderate Risk – Taking) มีการตัดสินใจที่เด็ดเดี่ยว บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ไม่พอใจทำสิ่งที่ย่างๆ ซึ่งไม่ต้องใช้ความสามารถ หากแต่เลือกทำสิ่งที่ยากเหมาะสมกับความสามารถของตน และทำในสิ่งที่ยากได้สำเร็จ ทำให้ตนพอใจ ส่วนผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ มักไม่กล้าเสี่ยงเพราะกลัวไม่สำเร็จ หรือก็เสี่ยงจนเกินไปต่างๆ ที่รู้ว่าจะไม่สำเร็จ แต่ก็หวังพึ่งโชค
2. ความกระตือรือร้น (Energetic) หรือ ความขยันขันแข็งในการกระทำสิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงไม่ได้ขยันไปทุกกรณี แต่จะเอาใจใส่มานะพากเพียรต่อสิ่งที่ท้าทาย ยั่วยุความสามารถของตน เป็นงานที่ต้องใช้สมองคิด และจะทำให้ตนเองเกิดความรู้สึกได้ว่าทำงานสำคัญสำเร็จลุล่วงไปได้
3. ความรับผิดชอบต่อตนเอง (Individual Responsibility) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะพยายามทำงานให้สำเร็จเพื่อความพึงพอใจของตนเอง มิใช่จะหวังให้คนอื่นยกย่องตน ต้องการปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้นไม่ชอบผู้อื่นมาบงการว่าตนควรจะทำอย่างนั้นอย่างนี้
4. ต้องการทราบแน่ชัดในการตัดสินใจ (Knowledge of result Decision) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะติดตามผลการทำงานของตนว่ามีผลอย่างไร ไม่ใช่คาดคะเนว่าเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ และเมื่อทราบผลการตัดสินใจ หรือการกระทำแล้วยังพยายามทำให้ดีกว่าเดิมอีก
5. คาดการณ์ล่วงหน้า (Anticipation of Future Possibilities) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้ที่มีการวางแผนระยะยาว (Long range Planning) เพราะเล็งเห็นการณ์ไกลกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ
6. มีทักษะในการจัดระบบงาน (Organizational Skill) ข้อนี้ยังไม่มีหลักฐานการค้นคว้าเพียงพอแต่เป็นลักษณะที่น่าจะให้เกิดสมรรถภาพในการจัดระบบงานยิ่งขึ้น แมคเคลแลนด์ได้อ้างถึงการค้นคว้าของ เฟรนด์ ว่าในการเลือกผู้ร่วมงานนั้น ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะเลือกผู้ที่มีความสามารถในงานนั้นมากกว่าที่จะเลือกเพื่อนฝูงที่มีคุณสมบัติอย่างอื่น

แครนตัน (ประสาธ อิศรปริดา 2522 : 22 ; อ้างอิงมาจาก Crandall, 1963) ได้กำหนดพฤติกรรมของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ 3 ลักษณะ ได้แก่

1. มีพฤติกรรมที่มีเป้าประสงค์
2. เป็นพฤติกรรมที่มีเอกลักษณ์ไม่เลียนแบบผู้อื่นทั้งหมด
3. เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้น ในสถานการณ์ที่มุ่งแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเยี่ยมอย่าง

ใดอย่างหนึ่ง

เฮอร์แมน (Herman, 1970 : 354) ได้รวบรวมลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้

10 ประการ ดังนี้

1. มีระดับความทะเยอทะยานสูง (Aspiration Level)
2. ความหวังอย่างมากว่าตนจะประสบผลสำเร็จ ถึงแม้การกระทำนั้นจะขึ้นอยู่กับ

โอกาส (Risk – Taking Behavior)

3. มีความพยายามไปสู่สถานะที่สูงขึ้นไป (Upward Mobility)
4. อดทนทำงานที่ยากได้เป็นเวลานาน (Persistence)
5. เมื่องานที่กำลังทำถูกขัดจังหวะ หรือถูกรบกวน จะพยายามทำต่อไปให้สำเร็จ

(Task Tension)

6. รู้สึกว่าเวลาเป็นสิ่งที่หายากและสิ่งต่างๆ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว (Time Perception)
7. คำนึงถึงเหตุการณ์ในอนาคตมาก (Time Perspective)
8. เลือกเพื่อนร่วมงานที่มีความสามารถเป็นอันดับแรก (Partnerchoice)
9. ต้องการให้เป็นที่รู้จักแก่ผู้อื่นโดยพยายามทำงานของตนเองให้ดีขึ้น

(Recognition Behavior)

10. พยายามปฏิบัติสิ่งต่างๆ ของตนให้ดีเสมอ (Achievement Behavior)

ไวเนอร์ (Weiner, 1972 : 203 – 215) ได้สรุปลักษณะเด่นของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง

เปรียบเทียบกับผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ไว้ดังนี้

1. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ตั้งใจทำงานดีกว่า อดทนต่อความล้มเหลว ชอบเลือกงานที่ซับซ้อนมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ
2. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ชอบริเริ่มกระทำสิ่งต่างๆ ด้วยความคิดของตนเองมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

สำหรับ พรทวี ชูทัย เชนจิต (2533 : 312) ได้กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำไว้ ดังนี้

1. ลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง
 - 1.1 เป็นผู้ที่มีความบากบั่น พยายามที่จะเอาชนะความล้มเหลวต่างๆ พยายามที่จะไปถึงจุดหมายปลายทาง
 - 1.2 เป็นผู้ที่ทำงานมีแผน
 - 1.3 เป็นผู้ที่ตั้งระดับความคาดหวังสูง
2. ลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ
 - 2.1 เป็นผู้ที่ทำงานแบบไม่มีเป้าหมาย
 - 2.2 ตั้งเป้าหมายในวิธีทางที่หลีกเลี่ยงความล้มเหลว อาจจะตั้งเป้าหมาย

ง่ายหรือยากเกินไป

2.3 ตั้งระดับความคาดหวังไว้ต่ำ

ซูซีพ อ่อนโคกสูง (2522 : 47-48) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมที่แสดงว่ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ดังนี้

1. ทำสิ่งที่ยากๆ มีความมานะพยายาม สนุกสนานและชอบที่จะทำกิจกรรมนั้น
2. ชอบการแข่งขัน ต้องการชัยชนะ
3. มีความทะเยอทะยาน
4. ต้องการปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นเสมอ
5. มีจุดประสงค์ในการทำกิจกรรมที่เด่นชัดและแน่นอน
6. พฤติกรรมที่แสดงออกจะมีเอกลักษณ์ของตัวเอง

สุทธมร ประพัฒน์ทอง และดวงเดือน พันธุมนาวิน (2523 : 25) ได้กล่าวถึงผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงว่า จะเป็นผู้ที่ไม่ปฏิเสธปัญหาที่เกิดขึ้นกับตน แต่จะมีความมุ่งมั่นที่จะแก้ปัญหา มีความอดสาหะพากเพียร ไม่ยอมแพ้อุปสรรคที่ขัดขวางง่ายจนเกินไป

ดารณี วงษ์อยู่น้อย (2525 : 73-74) ได้สรุปลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ 2 พวก ดังนี้

1. พวกที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีพฤติกรรมดังนี้
 - 1.1 กล้าเสี่ยงพอสมควร
 - 1.2 มีทักษะในการจัดระบบงาน
 - 1.3 มีระดับความทะเยอทะยานสูง
 - 1.4 มีระดับความคาดหวังไว้สูง
 - 1.5 อดทนทำงานที่ยากได้เป็นเวลานาน
 - 1.6 เล็กการฉ้อโกง และมีแผนระยะยาว
 - 1.7 เลือกเพื่อนร่วมงานที่มีความสามารถเป็นอันดับแรก
 - 1.8 ต้องการทราบแน่ชัดว่าการตัดสินใจของตนมีผลอย่างไร
 - 1.9 ขยันขันแข็งในงานที่ต้องใช้สมองและไม่ซ้ำแบบใคร
 - 1.10 ชอบทำงานให้สำเร็จตามความพอใจของตน ไม่ชอบให้ใครบ่งการ
 - 1.11 มักเลือกในสิ่งที่เป็นไปได้ และเหมาะสมกับความสามารถ
 - 1.12 มุ่งที่จะกระทำสิ่งต่างๆ ให้สำเร็จมากกว่าทำเพื่อหลีกเลี่ยงความล้มเหลว
 - 1.13 เมื่องานที่กำลังทำอยู่ถูกขัดจังหวะหรือถูกรบกวน จะพยายามทำต่อไป

จนสำเร็จ

- 1.14 จะทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้บรรลุมาตรฐานของตน ไม่มุงรางวัล หรือชื่อเสียง
- 1.15 คิดว่าทุกสิ่งจะสำเร็จลงได้ด้วยความตั้งใจจริง และการทำงานจริง

ของตนไม่ใช่เกิดจากโอกาสและไม่เชื่อในสิ่งมหัศจรรย์

2. บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ จะมีลักษณะพฤติกรรมดังนี้

- 2.1 มักผลัดวันประกันพรุ่ง
- 2.2 มักขาดระบบในการทำงาน
- 2.3 ชอบทำงานตามคำสั่งของผู้อื่น
- 2.4 ทำงานไม่ค่อยเสร็จตามกำหนด
- 2.5 ขาดความตั้งใจจริงในการทำงาน
- 2.6 มักไม่ตั้งความคาดหวังจากผลสำเร็จในการทำงาน
- 2.7 ทำงานเพียงเพื่อสำเร็จไม่สนใจคุณภาพของงาน
- 2.8 ชอบขอรับความช่วยเหลือจากเพื่อนหรือบุคคลอื่น
- 2.9 ขณะทำงานถ้าถูกรบกวนจะไม่สามารถทำงานต่อไปได้
- 2.10 เชื่อบุญวาสนาจะทำให้งานที่ทำอยู่ประสบความสำเร็จ
- 2.11 มุ่งรางวัล หรือชื่อเสียงมากกว่าความสำเร็จของงาน
- 2.12 เมื่อประสบอุปสรรคมักหลีกเลี่ยง ไม่กล้าเผชิญกับอุปสรรค

จากแนวความคิดลักษณะของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงสรุปได้ดังนี้ ผู้ที่มีลักษณะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงเป็นผู้ที่มีความพยายาม มานะ อดทนต่อกิจการที่ยากทั้งปวง เป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้นสูง เป็นผู้ที่ยอมรับความผิดพลาดและพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไข เป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีเป้าหมายในการทำงาน มีการวางแผนงานอย่างเป็นระบบ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และมีความทะเยอทะยานที่เหมาะสมกับสภาพของตน

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

1.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

แมคเคลแลนด์ (McClelland. 1961 : 178 – 280) ได้ศึกษาลักษณะของนักธุรกิจเกี่ยวกับความต้องการความสัมฤทธิ์ผลกับพื้นฐานทางสังคม โดยดูจากอาชีพของบิดามารดาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้จัดการที่มาจากสังคมระดับกลางในประเทศโปแลนด์ อิตาลี ตุรกี พบว่า ผู้ที่มีระดับพื้นฐานทางสังคมสูงขึ้น จะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้นด้วย

ฟอกซ์ (Fox. 1969 : 1331 – 1332A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับตัวแปรอื่นๆ คือ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เชาวน์ปัญญา ฐานะเศรษฐกิจสังคม และระดับความปรารถนาทางการศึกษา โดยทำการศึกษากับเด็กเกรด 8 จำนวน 283 คน ในมลรัฐเคนตักกี แถบตะวันตก (Western Kentucky) ผลการศึกษาพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เชาวน์ปัญญา และฐานะทางเศรษฐกิจ

ราฟฟินิ (Raffina 1970 : 1085A) ได้ศึกษาผลของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่จะส่งผลต่อการเรียนรู้และการจำในกลุ่มนิสิตปริญญาตรี สรุปได้ดังนี้ ชายและหญิงที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีผลทางการเรียนสูงกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ซอง (Song 1971 : 2571 A) กล่าวว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นั้นจะส่งเสริมให้บุคคลมีผลงานดีเด่นในกิจกรรมด้านเกษตรกรรม และเขาได้สรุปจากผลงานวิจัยในกลุ่มนักเรียนเกษตรกรรม 1,460 คน ในเกาหลีได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในทุกวิชาที่เรียน

คาร์มา (Kharmer. 1971 : 109 – 111) ได้ทำการสำรวจแรงจูงใจของผู้เรียนภาษาอังกฤษระดับกลางในประเทศคูเวต ผลการวิจัยพบว่า ความสนใจและแรงจูงใจของผู้เรียนขึ้นอยู่กับครูผู้สอน และชนิดของเนื้อหาที่ใช้สอนว่ามีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนมากน้อยเพียงไร หากเนื้อหาที่ใช้สอนสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนมาก ผู้เรียนก็จะมีความสนใจและมีแรงจูงใจมากด้วย

1.3 ลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ประนอมศรี ตูยานนท์ (2511 : 25 – 28) ได้ศึกษาพัฒนาการทางร่างกาย ปัญญา อารมณ์ และสังคม ของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายว่า ในระยะนี้เด็กจะต้องเปลี่ยนแปลงไปตามธรรมชาติ เขาจะเริ่มห่างจากบ้าน และครอบครัว มีการคบเพื่อนฝูงมากขึ้น ถ้าเข้าหมู่เพื่อนดีก็จะชักจูงกันไปทางดี ถ้าคบเพื่อนไม่ดีก็ชักจูงกันไปทางเกะกะเกเร ชอบทำอะไรที่โลดโผน กล้าหาญแบบบ้าบิ่น และน่าทิ้ง ด้วยความรู้สึกที่เห็นเป็นสนุก ซึ่งอาจทำให้ผลการเรียนตกต่ำลง เรียนหนังสือได้ไม่ดีเท่าที่ควร ส่งผลให้เด็กมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำลงได้

วัน เดชพิชัย (2507 : 126 – 130) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 วิชาภูมิศาสตร์ ในโรงเรียนประถมศึกษาบางโรงเรียนของภาคการศึกษา 1 (ปัจจุบันเป็นเขตการศึกษา) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเทศบาล ปีการศึกษา 2506 เป็นนักเรียนชาย 298 คน นักเรียนหญิง 216 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภูมิศาสตร์ในด้านความจำ ความเข้าใจ เหตุผล การนำไปใช้ และทั้งสี่ด้านไม่แตกต่างกัน ระดับผลสัมฤทธิ์ไม่สูงไม่ต่ำเกินไป นักเรียนชายมีผลสัมฤทธิ์รวมกันทุกด้านสูงกว่านักเรียนหญิง นักเรียนชายที่มาจากครอบครัวที่มีอาชีพทางการเกษตร งานฝีมือ และบริการ มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนหญิงที่มาจากครอบครัวประเภทเดียวกัน ส่วนนักเรียนชายที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดาประเภทใช้วิชาชีพธุรกิจ จะมีผลสัมฤทธิ์ดีอยกว่านักเรียนหญิงที่มาจากครอบครัวประเภทเดียวกัน

ใน พ.ศ. 2509 สถาบันระหว่างชาติสำหรับค้นคว้าเรื่องเด็ก ปัจจุบันเป็นสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ (กรมสามัญศึกษา 2509 : 29 – 33) ได้วิจัยหลักสูตรประถมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2503 โดยศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่จบชั้นประถมปีที่ 4 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมปีที่ 5 วิจัยเฉพาะผลสัมฤทธิ์ในวิชาเลขคณิต ภาษาไทย ภูมิศาสตร์ และวิทยาศาสตร์เบื้องต้น ผลการวิจัยโดยทั่วไปพบว่า

1. ความรู้ความสามารถของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับต่ำ มาตรฐานความรู้แตกต่างกันมากในภาคการศึกษา 1, 5 และ 8 มีความรู้อยู่ในเกณฑ์ดีทุกวิชา
2. ผลการเปรียบเทียบความรู้ความสามารถระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิงพบว่า นักเรียนชายส่วนมากมีความรู้ในวิชาเลขคณิต วิทยาศาสตร์เบื้องต้น และภูมิศาสตร์ สูงกว่า นักเรียนหญิง แต่วิชาภาษาไทย นักเรียนหญิงมีความสามารถสูงกว่านักเรียนชาย
3. ความรู้ความสามารถของนักเรียนจำแนกตามประเภทอาชีพบิดามารดา ผู้ปกครอง โดยแยกอาชีพออกเป็น 6 ประเภท คือ เกษตร วิชาชีพชั้นสูง ธุรกิจการค้า คมนาคมขนส่ง ช่างฝีมือ และบริการ ผลการศึกษาเปรียบเทียบพบว่า นักเรียนที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองมีอาชีพธุรกิจการค้าและช่างฝีมือ มีความรู้ความสามารถสูงสุด
4. ความรู้ความสามารถของนักเรียนแยกตามประเภทประสบการณ์การสอนของครู ผลการศึกษาเปรียบเทียบพบว่า ประสบการณ์ทางการสอนของครูมีส่วนสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการสอนมาก กล่าวคือ นักเรียนที่เรียนกับครูที่สอนมานานปีมีแนวโน้มที่จะมีผลการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนกับครูที่เพิ่งจะเริ่มทำงาน นักเรียนที่เรียนกับครูที่สอนมานานกว่า 5 ปี แต่ไม่ถึง 10 ปี จะมีผลการเรียนดีกว่านักเรียนที่เรียนกับครูที่เริ่มสอนมาไม่ถึง 5 ปี

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านส่วนตัว

2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับเพศ

2.1.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ฟรัสต์ (Frust. 1966 : 927 – 933) ศึกษาการใช้แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 9 จำนวน 228 คน จำแนกเป็นชาย 136 คน หญิง 92 คน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 5 กลุ่ม ตามคะแนนความสามารถทางภาษา ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชายกับนักเรียนหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน

เชลล์ (Shell. 1968 : 2409-A) ได้ศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็กในเกรด 5 และ 6 จำนวน 194 คน โดยใช้ข้อสอบชนิดรูปภาพ (TAT) ของแมคเคลแลนด์ เป็นเครื่องมือวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชายกับนักเรียนหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน

วอสส์ (Voss. 1982 : 5057-A) ได้ทดลองนำเกมการแข่งขันใหม่ๆ เข้าร่วมในการทำงานในโรงงาน เพื่อศึกษาผลการเปลี่ยนแปลงลักษณะนิสัย (Trait) และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของคนงาน จำนวน 142 คน เป็นชาย 53 คน เป็นหญิง 53 คน เป็นหญิง 89 คน ที่มาจากโรงงานทั่วทุกภาคของสหรัฐอเมริกา ทำการทดลองเป็นเวลา 2 เดือน ผลการทดลองพบว่า คนงานชายและหญิงมีคุณลักษณะนิสัยและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

แรฟฟินิ (Raffini. 1970 : 1605) ได้ศึกษาผลของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่จะส่งผลต่อการเรียนรู้และการจำในกลุ่มนิสิตปริญญาตรี ผลพบว่า ชายและหญิงที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ราย (Rai. 1980 : 117-122) ได้ศึกษาเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ โดยศึกษากับนักเรียนชายในระดับมัธยมศึกษา จำนวน 300 คน ซึ่งเลือกมาจากนักเรียนที่เรียนวิชาชีววิทยาจาก 12 โรงเรียนในเมืองอัครา กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง คือ ผู้ที่ได้ 60% ขึ้นไป กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ คือ ผู้ที่ได้ 40% ลงมา และผู้ที่ได้ 44 – 55% ให้เป็นกลุ่มกลางผลการศึกษพบว่า

1. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญ
2. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กลาง และต่ำ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.1.2 งานวิจัยในประเทศ

เมธี โพธิพัฒน์ (2523 : 75) ได้ศึกษาความสัมพันธ์และเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมพัทธ์ และความซื่อสัตย์ระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ แต่นักเรียนชายและหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บุญชม ศรีสะอาด (2524 : 186) ศึกษารูปแบบผลการเรียนในโรงเรียนพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีอิทธิพลต่อผลการเรียนในลักษณะสาเหตุทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านสติปัญญา ทักษะคิดต่อวิชาสังคมศึกษาและทัศนคติต่อสังคมศึกษา

จินตนา อิทระไชย (2525 : 48-49) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 300 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมแตกต่างกัน มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน

ประกายทิพย์ พิชัย (2539 : 55-58) ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง กรุงเทพมหานคร พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพในครอบครัว บรรยากาศทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ธวัชญ์ คำรงค์ไทย (2538) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาวิทยาศาสตร์ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนโดยมีการใช้แบบฝึกการคิด

ทางวิทยาศาสตร์กับที่สอนตามคู่มือครู พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนโดยมีการใช้แบบฝึกการคิดทางวิทยาศาสตร์กับสอนตามคู่มือครูไม่แตกต่างกัน

สมจิตร หอไตรรงค์ (2539) ได้ศึกษาผลของการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีภูมิหลังต่างกันในการอบรมเลี้ยงดู และลักษณะทางชีวสังคม ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากงานวิจัยสรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีโอกาสประสบความสำเร็จได้มากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำกว่า และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับ ปัจจัยหลายประการ เช่น เพศ พื้นฐานทางเศรษฐกิจ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีประสิทธิภาพในการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการแก้ปัญหาได้ดี เป็นต้น

2.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กู๊ด และคนอื่น ๆ (Good and other. 1973 : 7) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ (Achievement) ไว้ว่า หมายถึง ความสำเร็จ (Accomplishment) ความคล่องแคล่ว ความชำนาญในการใช้ทักษะ หรือ การประยุกต์ใช้ความรู้ต่างๆ ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Academic Achievement) หมายถึง ความรู้หรือทักษะอันเกิดจากการเรียนรู้ในวิชาต่างๆ ที่ได้เรียนมาแล้วซึ่งได้จากผลการทดสอบของครูผู้สอน หรือผู้รับผิดชอบในการสอน หรือทั้งสองอย่างรวมกัน

ไพศาล หวังพานิช (2523 : 137) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะและความสามารถของบุคคล อันเกิดจากการเรียนการสอนเป็นการเปลี่ยนแปลงประสบการณ์ของการเรียนรู้ที่เกิดจากการฝึกอบรม หรือเกิดจากการสอน

ชนิษฐา แก้วสวัสดิวงศ์ (2524 : 6) ได้กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการตอบแบบสอบถามวัดผลสัมฤทธิ์

โดยทั่วไปผลสัมฤทธิ์ (Achievement) หมายถึง ขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการทำงานที่ต้องอาศัยความพยายามจำนวนหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการกระทำที่อาศัยความสามารถโดยอาศัยความสามารถเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล ตัวที่บ่งชี้ถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาจได้มาจากกระบวนการที่ไม่ต้องอาศัยการทดสอบ (Nontesting Procedures) เช่น จากการสังเกต หรือการตรวจการบ้าน หรืออาจอยู่ในรูปของเกรดที่ได้จากโรงเรียน ซึ่งต้องอาศัยกรรมวิธีที่ซับซ้อน และช่วงเวลาในการประเมินอันยาวนาน หรืออีกวิธีหนึ่งอาจวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่วไป มักอยู่ในรูปของเกรดที่ได้จากโรงเรียนเนื่องจากได้ผลที่เชื่อถือได้มากกว่า อย่างน้อยก่อนการประเมินผลการเรียนของนักเรียน ครูจะต้อง

พิจารณาองค์ประกอบอื่นๆ อีกหลายๆ ด้าน จึงยอมดีกว่าการแสดงความอดทน ความล้มเหลว หรือความสำเร็จทางการเรียน จากการทดสอบนักเรียนด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกๆ ไปเพียงครั้งเดียว (อัจฉรา สุชารมณี และอรพินทร์ ชูชม. 2530 : 10)

2.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

คลาร์ก (Clark. 1961 : 497) ได้ศึกษาถึงความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างเพศ โดยควบคุมในเรื่องอายุจริง อายุสมอง ต้องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับเกรด 3, 4 และ 8 ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างจากนักเรียนชั้นละ 150 คน ผลของการศึกษาพบว่านักเรียนชายหญิงไม่แตกต่างกันในเรื่องเกณฑ์สติปัญญา และทักษะพื้นฐานในการอ่าน การทำเลขคณิต แต่ในเรื่องการใช้ภาษาและการสะกดคำ ปรากฏว่านักเรียนหญิงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนชาย แสดงให้เห็นว่าโดยเฉพาะเรื่องภาษานักเรียนหญิงมีความสามารถสูงกว่านักเรียนชาย

พาร์สเลย์ (Parsley. 1963 : 210 – 212) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในวิชาต่างๆ โดยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศ และได้กล่าวว่ามีนักการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างเพศไว้ เช่น ลินคอล์นพบว่านักเรียนหญิงมีความสามารถมากกว่านักเรียนชายในเรื่องการอ่าน การสะกดคำ และการเขียน นักเรียนชายมีความสามารถในวิชาประวัติศาสตร์ เรขาคณิต ภูมิศาสตร์ มากกว่านักเรียนหญิงซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นว่าความแตกต่างระหว่างเพศมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

2.2.2.2 งานวิจัยในประเทศ

สุนันท์ จันทระ (2526 : 72) ได้ศึกษาองค์ประกอบบางประการที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าเพศของนักเรียนมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ โดยนักเรียนหญิงจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สูงกว่านักเรียนชาย

2.2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2.3.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ไมเออร์ (Myers. 1965 : 355 – 363) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สมรรถภาพทางสมอง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา จำนวน 524 คน พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับสมรรถภาพทางสมองในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอีกด้วย

ฟรัสต์ (Frust. 1966 : 927 – 933) ได้ศึกษาเพื่อใช้แบบทดสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับคะแนนเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ดี

รัสเซลล์ (Russell. 1969 : 263 – 266) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเกรด 9 โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาและการอ่าน ปรากฏว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 .

เมตตาและคานาเด (ทศพร ประเสริฐสุข . 2525 : 75 – 76 ; อ้างอิงมาจาก Mehta and Kanade 1969) ได้สรุปการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แก่เด็กในระดับชั้นมัธยมศึกษาในประเทศอินเดีย โดยเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมหลังจากผ่านการฝึกแล้ว 2 ปี พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมี ฟิสิกส์ และคณิตศาสตร์สูงกว่ากลุ่มควบคุม

นอกจากนี้ ของ (บุญชม ศรีสะอาด. 2524 ; 44 ; อ้างอิงมาจาก Song 1971 : 2517 – A) สรุปผลการวิจัยในกลุ่มนักเรียนเกษตรกรรมในเกาหลีได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะมีความสัมพันธ์ทางการเรียนในทุกวิชาที่เรียน

2.2.3.2 งานวิจัยในประเทศ

สมศักดิ์ สุนทรสุข (2515 : 84 – 90) ได้ศึกษาผลการสอนแบบสืบสวนสอบสวนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ผลปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมธี โพธิพัฒน์ (2523 : 75) ได้ศึกษาความสัมพันธ์และเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลปรากฏว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมชัย วงษ์นายะ (2524 : 93) ได้ศึกษาตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เพ็ญพิมล คูศิริวิเชียร (2526 : 84) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่อยู่นอกเหนือความสามารถทางด้านสติปัญญา ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมัคร ไวยขุนทด (2530 : 88) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความสนใจในวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยทางสอนแบบ

ระบบการสอนส่วนบุคคลกับการสอนตามคู่มือครูของ สสวท. พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่เรียนคณิตศาสตร์โดยการสอนแบบระบบการสอนส่วนบุคคลกับการสอนตามคู่มือครูของ สสวท. แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อุบล ภูธราช (2530 : 62) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องพื้นที่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยการให้บทเรียนโมดูล และการสอนตามคู่มือครูของ สสวท. พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์ของกลุ่มทดลองแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จรรยา เรืองประพันธ์ (2531 : 78) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้งกับการสอนตามคู่มือครูของ สสวท. พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากงานวิจัยทั้งในประเทศและในต่างประเทศ สรุปได้ว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ดังนั้น ผู้วิจัยคาดว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน่าจะเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดตะกั่ว

2.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมโนภาพแห่งตน

2.3.1 เอกสารที่โดยพยายามเกี่ยวข้องกับมโนภาพแห่งตน

มีผู้ให้ความหมายของมโนภาพแห่งตน (Self – Concept) ไว้แตกต่างกัน ดังนี้ เรมี่ (Dinkmeyer. 1965 . 1948153 – 156) ได้ให้ความหมายว่ามโนภาพแห่งตนเป็นการรับรู้สิ่งต่างๆ ที่ถูกจัดให้เป็นระบบ ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน เป็นสิ่งที่บุคคลเชื่อเกี่ยวกับตนเอง เป็นแผนที่แต่ละบุคคลใช้พิจารณาเพื่อความเข้าใจตนเอง โดยเฉพาะในช่วงเวลาที่ต้องตัดสินใจเลือกทำอะไรสิ่งหนึ่งให้กับตนเอง

เจอร์ซิลด์ (Jersild. 1963 : 7) ได้ให้ความหมายว่ามโนภาพแห่งตน คือ โลกภายในของบุคคล เป็นผลรวมของความรู้สึกเกี่ยวกับลักษณะนิสัยและคุณสมบัติของตนเอง

ไอแซกส์ และ คนอื่น (Eysecnk and Others 1979 ซ 971) อธิบายว่า มโนภาพแห่งตน เป็นผลรวมของทัศนคติ ความรู้ ความคิด ความรู้สึก ค่านิยมเกี่ยวกับการแสดงพฤติกรรมและความสามารถของแต่ละบุคคล

รอเจอร์ส (Lindzey and Hall. 1965 ; citing Rogers n.d.) อธิบายว่า มโนภาพแห่งตน คือ ความรู้สึกตอบสนองต่อตนเองในด้านต่างๆ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

1. ด้านค่านิยมเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ ความรู้สึกต่อตนเองในด้านสติปัญญา นิสัยการเรียน การจูงใจ และทักษะในการอ่าน แรงกดดันจากทางบ้าน การแข่งขันเกี่ยวกับความสามารถ การเลือกอาชีพ

2. ด้านสัมพันธระหว่างบุคคล คือ ความรู้สึกต่อตนเองด้านเกี่ยวข้องกับสัมพันธกับคนอื่น เช่น ความสามารถในการคบเพื่อน

3. ด้านการปรับตัวทางอารมณ์ คือ ความรู้สึกต่อตนเองด้านที่เกี่ยวข้องของสัมพันธความกดดันของอารมณ์ ความวิตกกังวล ความสุข ความเครียด ความเบื่อหน่าย

ดำรง ศิริเจริญ (2524 : 20) ให้ความหมายของมโนภาพแห่งตนว่า ความรู้สึกที่มีต่อตนเองในด้านต่างๆ รวมทั้งความรู้สึกเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของตนเอง ความรู้สึกเกี่ยวกับลักษณะนิสัย และคุณสมบัติของตน

สมศรี จัตราวัฒนา (2535 : 13) อธิบายว่ามโนภาพแห่งตน หมายถึง ความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อตนเอง ในด้านร่างกาย และจิตใจทั้งในด้านดี และไม่ดี ซึ่งเป็นผลมาจากการเรียนรู้ประสบการณ์ที่ตนได้รับความสัมพันธ์กับสังคมและสิ่งแวดล้อม

จากความหมายของมโนภาพแห่งตนที่กล่าวมาแล้วข้างต้น สรุปได้ว่า มโนภาพแห่งตนเป็นความคิด ความรู้สึกที่มีต่อตนเองในด้านต่างๆ ทั้งทางบวกและทางลบที่มีความสอดคล้องกับคุณลักษณะของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

2.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมโนภาพแห่งตน

2.3.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ดไวเออร์ (Dwyer 1969 : 38698) ได้ศึกษาพัฒนาการของมโนภาพแห่งตนและความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพแห่งตนกับพร้อมในการเรียน พบว่า มโนภาพแห่งตนนั้นสามารถพัฒนาขึ้นได้ และไม่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียน

ทามาจิ (Tamagini. 1969 : 4339B) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการสัมฤทธิ์ผลกับมโนภาพแห่งตน แห่งตน และระดับความมุ่งหวังในการเรียน จากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนในโรงเรียนนิวตันเมืองนิวตันจำนวน 60 คน พบว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในเชิงนิมาน คือ ผู้มีความต้องการสัมฤทธิ์ผลสูงจะมีมโนภาพแห่งตนสูงด้วย

เปอริกีย์ (Purkey. 1970 : 15) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพแห่งตนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ ผู้ที่มีมโนภาพแห่งตนเป็นไปในทางที่ดี จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และผู้ที่มีมโนภาพแห่งตนไม่มีจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

2.3.2.2 งานวิจัยในประเทศ

สงศรี ศรีมุกดา (2511) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพแห่งตนกับความสำเร็จทางการเรียนกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลปรากฏว่า เพศ แผนกวิชา และประเภทของโรงเรียนไม่มีอิทธิพลต่อมโนภาพแห่งตน แต่เมื่อพิจารณาแต่ละด้านแล้วปรากฏว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีมโนภาพแห่งตนแตกต่างกัน 3 ด้าน คือ ลักษณะทางร่างกาย ความสามารถด้านกีฬาและการเล่น

บังอร เสดนนท์ (2512 : 58 – 62) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตนเองที่คิดว่าตนเป็น กับคนอย่างที่คุณคิดอยากจะเป็นของนักเรียนวัยรุ่นอายุระหว่าง 13 – 16 ปี ในจังหวัดพระนคร พบว่าเด็กมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีการยอมรับตนเองต่ำ

สิทธิโชค วรานุสันติกุล (2514 : 64 – 65) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพแห่งตน ความแตกต่างระหว่างตนและความเข้าใจการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จำนวน 219 คน พบว่า นักเรียนที่มีตนตามอัตภาพ ตนตามปณิธานสูงจะมีความเข้าใจในการอ่านดีกว่านักเรียนที่มีตนตามอัตภาพ ตนตามปณิธานต่ำ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีตนตามอัตภาพและตนตามปณิธานสูงกว่านักเรียนที่มีตนตามอัตภาพตนตามปณิธานต่ำ

สุกัญญา วิบูลย์พานิช (2538 : 68) ศึกษาอัตมโนทัศน์และการพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจของคนพิการ พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการการพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจของคนพิการ เรียงตามน้ำหนัก ได้แก่ อัตมโนทัศน์ด้านความพึงพอใจและด้านร่างกาย ระดับการศึกษา การสนับสนุนทาง และการสนับสนุนทางสังคม

จากงานวิจัยสรุปได้ว่า มโนภาพแห่งตนมีความสัมพันธ์กับปัจจัยหลายประการ เช่น เพศ ความสามารถ ความพร้อมในการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น

3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านครอบครัว

3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านครอบครัว

สัมพันธภาพในครอบครัวมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล สัมพันธภาพที่ดีในครอบครัวเกิดจากบุคคลในครอบครัวให้ความรัก ความห่วงใย ความเข้าใจซึ่งกันและกัน เมื่อประสบปัญหาที่หันหน้าเข้าปรึกษากัน บิดา มารดาเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดที่เด็กรักและเชื่อฟัง ดังนั้นถ้าบิดามารดาได้ใช้เวลาในการอบรมขัดเกลานิสาสัยเด็ก ให้ความรัก ความอบอุ่นอย่างเพียงพอ เด็กจะประพฤติตนในทางที่ดี เป็นสมาชิกใหม่ที่มีสมบุรณ์ของสังคม ดังที่ มีด (Kando 1971 : 178 ; citing Mead 1934) กล่าวว่า จากการปฏิสัมพันธ์ เด็กจะเกิดการเรียนรู้ที่จะสวมบทบาทของบุคคลที่อยู่ใกล้ชิด เริ่มต้นด้วยการสวมบทบาทของบิดา มารดา โดยเด็กจะยอมรับเอาเอกลักษณ์ของบิดามารดาและยึดถือเป็นโลกของตัวเอง ขณะเดียวกันก็จะเรียนรู้บทบาทของตัวเองด้วยการสวมบทบาทที่บิดามารดากำหนดให้ บิดาม มารดา จึงเป็นบุคคลที่ฝึกให้เด็กรู้จักประพฤติปฏิบัติเหมาะสมกับบทบาทของตนเองในสังคม

โกลด์เนอร์ และโกลด์เนอร์ (Gouldner and Gouldner 1963 : 52) ศึกษาพบว่า ผู้ที่มีปฏิสัมพันธ์กับเด็กจะอธิบายลักษณะของเด็กหลายๆ ลักษณะตามที่รับเอาเอกลักษณ์ของสังคมไว้ และคาดหวังว่าเด็กจะประพฤติตัวให้เป็นไปตามลักษณะที่กำหนดให้ และจะประมาณค่าเด็กตามลักษณะที่กำหนดให้ด้วย บุคคลเหล่านั้นจะสอนเด็กให้รู้จักตัดสินตนเองตามค่านิยม เช่น ความซื่อสัตย์ ความขยันหมั่นเพียร ความสะอาดและความสำเร็จในการเรียนสิ่งเหล่านี้ต่อมาจะกลายเป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรมบุคคล

วาสนา พัทธกษสาลี (2527 : 6) ได้จำแนกสภาพแวดล้อมทางบ้านออกเป็น 3 องค์ประกอบด้วยกัน คือ

1. องค์ประกอบด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ซึ่งได้แก่ความสัมพันธ์ระหว่างบิดา มารดา หรือผู้ปกครองกับเด็ก ความสัมพันธ์ระหว่างบิดาและมารดาเอง ความสัมพันธ์ระหว่างญาติผู้ใหญ่กับเด็ก ระหว่างพี่น้องกับตัวเด็ก และสภาพทั่วไปของครอบครัว
 2. องค์ประกอบด้านฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ได้แก่ รายรับรายจ่ายของครอบครัว ภาระของผู้ปกครอง การเงินของนักเรียนที่จะใช้จ่ายในเรื่องการศึกษาและส่วนตัว และความจำเป็นที่ต้องขอความช่วยเหลือทางการเงินจากผู้อื่น
 3. องค์ประกอบด้านที่อยู่อาศัย ได้แก่ สภาพของบ้าน ที่ตั้งของบ้าน สิ่งแวดล้อมในบริเวณบ้าน ตลอดจนอาชีพ ขนบธรรมเนียมประเพณีและความเป็นอยู่ของคนในละแวกนั้น
- เมื่อพิจารณาถึงสิ่งที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นว่าในด้านความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัว ด้านฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม และด้านสภาพที่ตั้งของบ้านจะอำนวยความสะดวกช่วยเสริมการเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จในการเรียนยิ่งขึ้น

3.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับสัมพันธภาพในครอบครัว

3.1.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

แอมมอน (ศิริวงศ์ ทับสายทอง 2523 : 42 – 43 ; อ้างอิงมาจาก Ammons 1949) พบว่า พ่อมีบทบาทสำคัญต่อพัฒนาการทางบุคลิกภาพของลูกเป็นอย่างมาก พ่อเป็นผู้แสดงให้เห็นถึงลักษณะทางการตอบโต้ทางอารมณ์ กิจกรรมทางสังคม ความสนใจตนเองและความทะเยอทะยาน การที่พ่อมีส่วนร่วมในครอบครัวในลักษณะประชาธิปไตยจะทำให้ลูกคุ้นเคยและปรารถนาใช้พ่อเป็นตัวแบบในการสร้างบุคลิกลักษณะ ทั้งด้านความสนใจ นิสัยใจคอ ความมีวินัย ความมีอำนาจ และรู้จักแนวทางในการจัดชีวิต

ฮาร์นีย์ (ประมวญ ดิฉินสัน 2511 : 44 – 51 ; อ้างอิงมาจาก Hamey n.d.) พบว่า เด็กที่เติบโตในครอบครัวที่พ่อแม่ปล่อยปละเลย ชอบบ่นจู้จี้ ไม่เอาใจใส่ ก็จะปลูกฝังทัศนคติแบบเดียวกันให้กับเด็ก ทำให้เด็กกลายเป็นคนขาดความเคารพนับถือตนเองขาดระเบียบแบบแผนในการทำงาน เชื้อยชา ไม่กระตือรือร้น ไม่มีความทะเยอทะยาน ไม่สามารถรับผิดชอบและเป็นตัวของตัวเองได้เลย

โรเซน และดีแอนเดรท (มาริสลา รัฐปิตย 2532 : 35 – 37 ; อ้างอิงมาจาก Rosen and D' Andrade 1959) ได้ศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างบิดาและมารดา กับเด็กที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงและต่ำ ผู้ทดลองต้องการทราบว่าขณะที่เด็กได้รับคำสั่งให้ทำงานนั้น บิดามารดามีปฏิกิริยาต่อเด็กอย่างไร คาดหวังผลสำเร็จอย่างไร สูงหรือต่ำกว่ามาตรฐานและหวังให้เด็กพึ่งตนเองได้เพียงไร ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะของพ่อแม่มีบ่งได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ประเภทแสดงอำนาจเหนือเด็ก ทำให้เด็กมีการพึ่งตนเองต่ำและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ บิดาจะเป็นผู้ตัดสินใจให้และมีการบังคับเด็กให้ทำงานให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานที่สุด
2. ประเภทที่บิดา มารดามีความคาดหวังในมาตรฐานการทำงานของเด็กลำ ทำให้เด็กมีการพึ่งตนเองต่ำ และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำด้วย
3. ประเภทบิดา มารดาไม่เคร่งเครียดกับเด็กมากเกินไป และไม่ปล่อยเด็กมากเกินไป เด็กพวกนี้จะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง

การศึกษาของโรเซน พบว่า มารดาที่เข้มงวด กำหนดแนวทางการตัดสินใจของลูก ทำให้เด็กมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ถ้าบิดาแสดงอำนาจเหนือเด็กและมีการบังคับเด็กให้ทำงานให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานที่สุด เด็กจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และบิดา มารดาที่คาดหวังในมาตรฐานการทำงานของเด็กลำ เด็กจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

แมคเคลแลนด์ (McClelland 1961 : 253) พบว่า มีความสัมพันธ์กันสูงระหว่างพ่อแม่ที่เข้มงวดกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำของลูก และจากการศึกษาในประเทศตุรกีเฉพาะกลุ่มนักธุรกิจที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง พบว่า ในช่วงวัยเด็กมักจะหลบหลีกผู้ปกครองที่เข้มงวด

แคนเดล และ เลสเซอร์ (Kandel and Lesser 1962 : 221 – 222) ศึกษาเรื่องการศึกษาวัยรุ่นในสหรัฐอเมริกา พบว่า การตัดสินใจของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์โดยตรงต่อการศึกษาของบุตรมากกว่าสภาพทางเศรษฐกิจและกลุ่มเพื่อน

3.1.2.2 งานวิจัยในประเทศ

มธุรส วีระกำแหง (2515 : 53) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การคิดแบบไม่ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง การอบรมเลี้ยงดูในการฝึกให้พึ่งตนเอง และในการยับยั้งการพึ่งตนเองของเด็กไทยเชื้อชาติไทยและเด็กไทยเชื้อชาติจีน พบว่า แม่ไทยฝึกให้ลูกพึ่งตนเองมากกว่าแม่จีน แต่ปรากฏว่าเด็กจีนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่าเด็กไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และแม่จีนที่ฝึกให้ลูกพึ่งตนเองมากจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ถ้าฝึกให้ลูกพึ่งตนเองน้อยจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำและแม่ไทยที่ฝึกให้ลูกพึ่งตนเองมากและน้อย ลูกจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ แต่ถ้าฝึกให้ลูกพึ่งตนเองปานกลางจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านครอบครัว

3.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

แมคเดวิด (McDavid 1963 : 60) กล่าวว่า ยังมีหลักฐานยืนยันว่าผู้ที่เป็ชนกลุ่มน้อยและผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำกว่ากลุ่มอื่น

เมตตา พยัคฆ์ (Mchta Prayag 1969 : 202) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาในกรุงนิวเดลีเพื่อให้ทราบระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชายระดับชั้นมัธยมศึกษา และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับความต้องการผลสัมฤทธิ์

(Achievement Demand) ของนักเรียนที่มีฐานะทางครอบครัวและทางสังคมแตกต่างกันด้วย จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชายระดับชั้นมัธยมศึกษาเกรด 9 ในกรุงนิวเดลี จำนวน 975 คน ซึ่งเลือกจากโรงเรียนมัธยมศึกษาต่างๆ จำนวน 165 โรงเรียน โดยใช้แบบทดสอบ TAT ชนิดรูปภาพ ที่ได้ปรับปรุงให้เหมาะสมที่จะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่า ฐานะทางสังคม เศรษฐกิจ และรายได้ของบิดามารดา ไม่ทำให้ระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนแตกต่างกัน

แมคเคลแลนด์ (McClelland 1961 : 178 – 280) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับพื้นฐานทางสังคม โดยศึกษาจากพื้นฐานทางสังคม คือ อาชีพของบิดาจากกลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งเป็นผู้จัดการระดับกลางของประเทศโปแลนด์ อิตาลี ตุรกี ซึ่งได้ผลดังนี้ ผู้จัดการชาวโปแลนด์ ถ้าเป็นผู้ที่มีพื้นฐานทางสังคมสูงขึ้นไป ก็จะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้นด้วย ส่วนของชาวอิตาลีและตุรกีนั้น จะเห็นว่าผู้จัดการระดับกลางจากพื้นฐานสังคมระดับกลางจะมีความต้องการสัมฤทธิ์สูงกว่าพวกที่มาจากพื้นฐานสังคมต่ำและสูง

จินตนา อินทรไทย (2525 : 48 – 49) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 300 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมแตกต่างกันมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำที่สุด ส่วนนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมระดับปานกลาง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงที่สุด

จากการศึกษาการวิจัยทั้งในประเทศไทย และในต่างประเทศเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นั้น พบว่า ผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำกว่ากลุ่มอื่น จะมีเพียงบางรายงานเท่านั้นที่ไม่พบความแตกต่าง

แซม (Sam 1963 : 4624 – A) ได้ศึกษาพัฒนาการเกี่ยวกับการเขียนของนักเรียนเกรด 5 – 8 จำแนกตามเพศ ระดับชั้น และที่อยู่อาศัย โดยให้นักเรียน 900 คน เขียนเรียงความแล้วตรวจให้คะแนนเรียงความ โดยพิจารณาเกี่ยวกับชนิดของความยาวและความซับซ้อนของประโยค ผลการศึกษา พบว่าความสามารถในการเขียนของนักเรียนแตกต่างกันตามเพศ ระดับชั้นเรียน และที่อยู่อาศัย

พเตเค็ก (Ptacek 1964 : 200) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในชนบทกับนักเรียนในเมือง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 8 ที่อยู่ในชนบท 190 คน และอยู่ในเมือง 600 คน ผลการศึกษารูปได้ว่า ถิ่นที่ตั้งของโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ผลการวิจัยของการ์สัน แสดงว่าฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ดอยช์ และบราวน์ (Deutsch and Brown 1964 : 24 – 35) ที่ว่าการเป็นสมาชิกของครอบครัวที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำเป็นเครื่องชี้ถึงคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสติปัญญาที่ต่ำเหมือนกัน

โชปรา (Chopra 1967 : 359 – 362) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา พบว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกี่ยวกับวิชาการจะมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพอื่น

3.2.2 งานวิจัยในประเทศ

วัฒนา พุ่มเล็ก (2513 : 68 – 71) ศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง กับนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนต่ำ ระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 232 คน แบ่งเป็นนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง จำนวน 116 คน และนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ จำนวน 116 คน พบว่ารายได้ของบิดามารดาจะเป็นสิ่งส่งเสริมความสามารถในการเรียนของนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง แต่ถ้านักเรียนที่มีปัญหาในสิ่งเหล่านี้จะกลายเป็นอุปสรรคต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ

จากผลการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2523 : 71 – 76) ที่ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ผลการศึกษาพบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ อาชีพของบิดา

ระวีวรรณ จำเรียง (2540 : 155 – 156) ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง พบว่า สถานภาพสมรสของบิดามารดา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน

จากการศึกษางานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่า เพศ ระดับชั้นเรียน ขนาดของโรงเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง และสถานภาพสมรสของบิดามารดา มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

3.3.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน

3.3.2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังของผู้ปกครอง

สุรางค์ จันทน์เอม (2525 : 54 – 55) ได้ให้ความหมายของความคาดหวังไว้ว่า ความคาดหวัง (Expectation) คือ ความเชื่อว่าสิ่งใดที่น่าจะเกิดขึ้น และสิ่งใดบ้างที่น่าจะไม่เกิดขึ้น ความคาดหวังจะเกิดขึ้นได้ถูกต้องหรือ ไม่ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของบุคคล เช่น บุคคลเคยมีประสบการณ์ที่คล้ายคลึงกันกับประสบการณ์ใหม่ก็อาจทำให้ทำการคาดหวังได้ไม่พลาดเกินไป หรืออาจคาดหวังได้ถูกต้อง บุคคลที่ไม่เคยมีประสบการณ์มาก่อนในสิ่งใดมักจะไม่มี การคาดหวังในสิ่งนั้นหรือ หากมีการคาดหวังก็มักไม่เกิดขึ้นจริงตรงตามความคาดหวังไว้ ความคาดหวังที่ประสบความสำเร็จช่วยให้บุคคลมีทัศนคติต่อตนเองไปในทางที่ดีขึ้น

เกตเซลส์ และ คนอื่นๆ (Getzeis and others 1964 : 390 – 398)

กล่าวว่า ความคาดหวังของบุคคลนั้นย่อมแตกต่างกัน เพราะคนเราต่างมีความคิดและความต้องการที่ต่างกัน เมื่อคนเราต่างมีความคิดและความต้องการที่ต่างกัน พฤติกรรมทางสังคมของบุคคลนั้นจึงแตกต่างกันด้วย

เทอเนอร์ (Turner 1982 : 349 – 351) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับความคาดหวังว่า ลักษณะของความคาดหวังเปรียบเหมือนกับ "การเล่นละครเวที" กล่าวคือ จะต้องเป็นผู้แสดง ผู้ชม และมีบทบาทสำคัญสำหรับผู้แสดง คือ

1. ความคาดหวัง หมายถึง ภาวะความเป็นจริงต่างๆ ทางสังคม จะสามารถเปรียบเทียบได้ เช่นกับละคร ซึ่งประกอบด้วยตำแหน่งต่างๆ ทางสังคมมากมาย โดยมีบรรทัดฐานเป็นตัวกำหนดว่า บุคคลควรมีพฤติกรรมเช่นใดในสังคม กิจกรรมหรือการกระทำต่างๆ ทางสังคมจะถูกจัดระบบและควบคุมโดยบรรทัดฐานที่แตกต่างกันไปตามสถานการณ์และเงื่อนไขของสังคมที่แตกต่างกันไป

2. ความคาดหวังจากผู้ร่วมแสดงคนอื่นๆ หมายถึง การที่สังคมมีบรรทัดฐานซึ่งเปรียบเหมือนสคริปต์ที่จะกำหนดบทบาทของบุคคลในความสัมพันธ์กันทางสังคมดังกล่าว แล้วบุคคลในสังคมจึงต้องมีการสวมบทบาทซึ่งกันและกัน เพื่อที่บุคคลจะได้คาดหวังพฤติกรรมของบุคคลอื่นในสังคมที่แสดงออกและสามารถมีปฏิสัมพันธ์ที่ถูกต้องได้ตามความคาดหวังของบุคคลอื่นในสังคมที่แสดงออก และสามารถมีปฏิสัมพันธ์ที่ถูกต้องได้ตามความคาดหวังของสังคมและบุคคลอื่นๆ

3. ความคาดหวังจากผู้ชม หมายถึง เป็นความคาดหวังของบุคคลในสังคมที่อยู่ในสถานภาพต่างๆ กัน ซึ่งจะต้องคาดหวังและสวมบทบาทของบุคคลอื่นที่เป็นเครื่องนำทางไปสู่การปฏิสัมพันธ์ทางสังคมอย่างถูกต้องและเป็นไปตามความคาดหวังร่วม

สุนีย์ สิงหะคเชนทร์ (2535 : 43) กล่าวว่า เจตคติของบิดามารดามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของลูก เช่น บิดามารดา มีเจตคติเจ้าระเบียบจะมีลักษณะระเบียบจัด ความต้องการให้ทุกสิ่งทุกอย่างเรียบร้อย เป็นระเบียบ และสะอาดอยู่เสมอ การปฏิบัติตัวเป็นแบบไม่ยืดหยุ่น บิดามารดาจะชี้แจงและตำหนิซ้ำอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ลูกเป็นตามความคาดหวังของตน เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบนี้จะเป็นเด็กที่มีแต่ความผิดหวัง รู้สึกว่าตนเองไม่มีความสามารถ เจตคติที่บิดามารดา แสดงต่อลูกดังกล่าวเป็นต้นเหตุของปัญหาพฤติกรรมของลูก

อัจฉรา สุขารมณ์ (2542 : 1) กล่าวว่า บิดามารดาเลี้ยงดูลูกมักมุ่งหวังให้ลูกเป็นเด็กฉลาดและเก่งมาก่อนเป็นอันดับหนึ่ง บิดามารดามุ่งเน้นไปที่การพัฒนาด้านสติปัญญาให้แก่ลูกพยายามเสริมสร้างทุกวิถีทางเพื่อให้ลูกฉลาดและเก่ง

สรุปได้ว่า ความคาดหวังมีอิทธิพลมาจากประสบการณ์เดิม ความคาดหวังร่วมจากบุคคลอื่นๆ และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่จะแสดงออกของบุคคลที่ถูกคาดหวังนั้นด้วย

3.3.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อตัวนักเรียน

3.3.3.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

แจนเซน (Janssen 1983 : 2804 – A) ศึกษาความปรารถนาและความคาดหวังของผู้ปกครอง ต่อการศึกษาและอาชีพของบุตร กับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมปลาย จำนวน 10,317 บาท พบว่า อาชีพของบิดามีความสำคัญต่อความปรารถนาและความคาดหวังในด้านการศึกษาและอาชีพของบุตรชาย ในขณะที่อาชีพของมารดามีความสำคัญต่อความปรารถนาและความคาดหวังในด้านการศึกษาและอาชีพของบุตรสาว

แอนเดอร์สัน (Anderson 1995 : 15 – 23) ศึกษาผลกระทบของบรรยากาศทางสังคมในห้องเรียนต่อการเรียนรายบุคคล พบว่า ความคาดหวังของบิดามารดามีอิทธิพลต่อการปลูกฝังและการอบรมเลี้ยงดู โดยจะทำให้ลูกเกิดความพยายามที่จะประสบผลสำเร็จตามที่บิดามารดาคาดหวัง

3.3.3.2 งานวิจัยในประเทศ

มัลลิกา นิตยาพร และ คณะ (2533 : 79) ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเรียนและการเลือกวิถีชีวิตของนักเรียนที่จบการศึกษามหาวิทยาลัย พบว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเรียนของนักเรียน คือ ความคาดหวังของผู้ปกครองในเรื่องระดับการศึกษาสูงสุด และการประกอบอาชีพของบุตร

เพ็ญศรี จินดาศักดิ์ (2535 : 79) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพ ของนักเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชลบุรี พบว่า การเลือกอาชีพของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับเพศ ความสนใจในอาชีพ ค่านิยม และความคาดหวังของผู้ปกครอง

ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ (2541 : 116 – 117) ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ความคาดหวังของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

งานวิจัยดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ความคาดหวังของผู้ปกครองเป็นส่วนหนึ่งของอิทธิพลต่อความคิด ทักษะ และพฤติกรรมต่างๆ ของนักเรียน ส่งผลความพยายามที่เป็นคุณลักษณะของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ดนัย งามมานะ (2518 : 46) ได้ศึกษาความรู้สึกประทับใจต่อความอยากรู้อยากเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และ 7 ที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยกับแบบเอาใจใส่มากเกินไป พบว่า พ่อแม่ที่ให้ความคุ้มครองเกินไปจะทำให้เด็กมีความรู้สึก รับผิดชอบ มีความอยากรู้อยากเห็น และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

จากการศึกษางานวิจัยทั้งในประเทศไทยและในต่างประเทศเกี่ยวกับสัมพันธภาพในครอบครัวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ พบว่า สัมพันธภาพในครอบครัวมีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งผู้

วิจัยคาดว่าสัมพันธภาพในครอบครัวน่าจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดตะกล้า

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน

4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน

จินตนา ยูนิพันธ์ (2527 : 61) กล่าวว่า กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนอย่างเห็นได้ชัด ทั้งนี้ เพราะสถาบันการศึกษาจะมีการรวมตัวหรือจับกลุ่มกันของนักศึกษา ซึ่งลักษณะของกลุ่มเหล่านี้จะมีผลต่อแรงจูงใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ถ้ากลุ่มเพื่อนมีบรรยากาศที่เป็นกันเองเข้าอกเข้าใจกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผู้เรียนมักจะมีแนวโน้มที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีด้วย

สุปัญญา กิตติสาร (ดาร์ณี พัฒนศักดิ์ภิญโญ 2533 : 3 ; อ้างอิงจาก สุปัญญา กิตติสาร 2529 : 41 การจัดการศึกษาเพื่อให้เข้าใจตนเอง) กล่าวว่า การที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนต้องให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ โดยครูจะต้องให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและแสดงความสามารถมากที่สุด มีความสัมพันธ์และไว้วางใจกันและกัน ระหว่างเพื่อนและครูโดยสามารถเรียนรู้จากการทำกิจกรรมร่วมกัน มีบรรยากาศแห่งการยอมรับซึ่งกันและกัน

ชมพูนุช บุญสิทธิ์ (2541 : 24) ได้สรุปการปฏิบัติตนของวัยรุ่นกับเพื่อนเพื่อสัมพันธภาพอันดีไว้ดังนี้ แสดงกิริยายิ้มแย้มแจ่มใส แสดงความสนใจกับบุคคลอื่น ตั้งใจฟังคนอื่นพูด แสดงกิริยารับฟังข้อคิดเห็น ทำตนให้เป็นคนมองโลกในแง่ดี อย่างจับผิดบุคคลอื่น มีความเกรงใจต่อบุคคลอื่น รู้จักรับอารมณ์ วางตัวอย่างเหมาะสมไม่โอ้อวด รู้จักปฏิเสธคำขอร้องที่ไม่มีเหตุผลและจดจำข้อมูลเล็กๆ น้อยๆ ของเพื่อนไว้เพื่อแสดงความยินดีในวาระสำคัญ

สรุปได้ว่า เพื่อมีอิทธิพลต่อนักเรียน ทั้งด้าน สภาพร่างกายจิตใจ และพฤติกรรมด้านสังคม อีกทั้งนักเรียนต้องมีการปรับตัวเพื่อรักษาสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนด้วย ซึ่งส่งผลต่อแรงจูงใจในการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน

4.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เดวิด (David 1971 : 5789-A) พบว่า นักศึกษามีความพร้อมใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นมาก มีแนวโน้มที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่มีความพร้อมใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นน้อย สำหรับกลุ่มที่มีบรรยากาศก้าวร้าว มีความคับข้องใจ และมีการขัดแย้ง สมาชิกจะมีพฤติกรรมไม่พึงปรารถนาทำให้การเรียนการสอนไม่ค่อยได้ผล

อาห์มาดและฮูด (Ahmad and Hood 1984 : 498-502) ได้ศึกษาการพัฒนาของสัมพันธภาพระหว่างบุคคลของมหาวิทยาลัยไอโอวา ปีการศึกษา 1977-1981 ผลปรากฏว่านักศึกษามีการพัฒนาของสัมพันธภาพเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมนอกหลักสูตร

4.2.2 งานวิจัยในประเทศ

สมบัติ วัจนะสาริกากุล (2525 : 117) ได้ศึกษาทัศนของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่ต่อสภาพแวดล้อมสถาบันการศึกษาเอกชน ทางด้านสภาพแวดล้อม กลุ่มเพื่อน พบว่า นักศึกษาใช้เวลาว่างไม่ถูกต้องอาจเป็นเพราะอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนชักจูงไปในแนวทางที่ไม่ถูกต้องและไม่เกิดประโยชน์แก่นักศึกษา

บุปผา การีเวท (2527 : 91) ได้ศึกษาทัศนของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีต่อกลุ่มเพื่อน ปรากฏว่า นักศึกษามีอิสระในการคบเพื่อนต่างเพศสูง และการคบเพื่อนทำให้นักศึกษามีวุฒิภาวะทางอารมณ์และมีความมั่นใจในตนเองสูง

วัชรินทร์ แก้วลา (2531 : 85) ได้เสนอแนะในการพัฒนาสภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนให้เอื้ออำนวยต่อการเสริมสร้างบุคลิกภาพของนักศึกษานั้น วิทยาลัยควรส่งเสริมให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของกลุ่มเพื่อน จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาสังคมกลุ่มเพื่อน พัฒนาคุณภาพของการจัดกิจกรรมนักศึกษาและการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา

จากงานวิจัยสรุปได้ว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วุฒิภาวะทางอารมณ์ และบุคลิกภาพของนักเรียน

บทที่ 3
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชาย และนักเรียนหญิง ที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 โรงเรียนวัดตะกล้า ปีการศึกษา 2546 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จำนวนทั้งหมด 220 คน เป็นนักเรียนชาย 116 คน นักเรียนหญิง 104 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชาย และนักเรียนหญิง ที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 โรงเรียนวัดตะกล้า ปีการศึกษา 2546 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จำนวนทั้งหมด 220 คน เป็นนักเรียนชาย 116 คน นักเรียนหญิง 104 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งเป็น 8 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นปี ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามด้านอัตมโนทัศน์

ตอนที่ 3 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

ตอนที่ 4 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

ตอนที่ 5 แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

ตอนที่ 7 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ตอนที่ 8 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

แบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ตัวอย่างแบบสอบถามด้านส่วนตัวของนักเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามด้านส่วนตัวของนักเรียน เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน () และเติมข้อความในช่องว่างให้ครบถ้วน

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. อายุ.....ปี
3. ปัจจุบันนักเรียนกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษา ชั้นปีที่ () 4 () 5 () 6
4. คะแนนเฉลี่ยสะสมทุกรายวิชาจากการวัดผลกลางภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ได้ คะแนน
5. ผู้ปกครองของนักเรียนมีรายได้รวมต่อเดือน ประมาณเดือนละ.....บาท
6. อาชีพของผู้ปกครองนักเรียน
 - () รับราชการ หรือ พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 - () อาชีพค้าขาย หรือธุรกิจส่วนตัว
 - () รับจ้าง
 - () อื่นๆ
7. สถานภาพสมรส
 - () บิดามารดาอยู่ร่วมกัน
 - () บิดามารดาหย่าร้างกัน

ตอนที่ 2 ตัวอย่างแบบสอบถามด้านทัศนคติ

แบบสอบถามมโนภาพแห่งตน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับมโนภาพแห่งตน
2. ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามมโนภาพแห่งตนของ เกาวัลย์ สุวรรณบุตร (2543)
3. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามมโนภาพแห่งตนตามแนวคิดที่ได้จากข้อ 1 และ 2 จำนวน 26 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถามมโนภาพแห่งตนเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท์ มี 5 ระดับ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่พิจารณาแล้วว่าตรงกับความเป็นจริง
ของนักเรียนมากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนพอสมควร
ไม่จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนน้อย
ไม่จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง	ไม่จริงที่สุด
ด้านร่างกาย					
0. ข้าพเจ้ารูปร่างหน้าตาดี					
ข้าพเจ้าแต่งกายน้ำสมัย					
ด้านความสามารถ					
0. ข้าพเจ้าเรียนรู้ได้เร็ว					
ข้าพเจ้ามีความสามารถพิเศษ					
ด้านจิตใจ					
0. ข้าพเจ้ามีความเชื่อมั่นในตนเอง					
00. เพื่อนให้ข้าพเจ้าเป็นหัวหน้ากลุ่มเสมอ					

เกณฑ์การแปลความหมายมโนภาพแห่งตน (วิเชียร เกตุสิงห์ 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย	3.67 – 5.00	หมายถึง	มีมโนภาพในแห่งตนดี
คะแนนเฉลี่ย	2.34 – 3.66	หมายถึง	มีมโนภาพในแห่งตนดีพอใช้
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 2.33	หมายถึง	มีมโนภาพในแห่งตนไม่ดี

ตอนที่ 3 ตัวอย่างแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาแบบสอบถามนิสัยทางการเรียนของ เดิมศักดิ์ คทวณิช (2540) และสุรศักดิ์ อัครอารีสุข (2544) จำนวน 30 ข้อ
3. สร้างแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน ตามแนวคิดที่ได้จาก ข้อ 1 และข้อ 2 เพื่อจะได้ทราบเกี่ยวกับนิสัยทางการเรียนของนักเรียน แบบสอบถามเป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่พิจารณาแล้วว่าตรงกับความเป็นจริง
ของนักเรียนมากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนบ้างพอสมควร
ไม่จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนน้อย
ไม่จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง	ไม่จริงที่สุด
0. ข้าพเจ้าใช้เวลาในแต่ละวันสำหรับอ่านหนังสือ					
00. ข้าพเจ้าเข้าเรียนตรงเวลา					
000. ข้าพเจ้าส่งงานที่ทำด้วยตนเองตรงตามกำหนดเวลา					

เกณฑ์การแปลความหมายนิสสัยทางการเรียน (วิเชียร เกตุสิงห์ 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย	3.67 – 5.00	หมายถึง	มีนิสสัยทางการเรียนดี
คะแนนเฉลี่ย	2.34 – 3.66	หมายถึง	มีนิสสัยทางการเรียนดีพอใช้
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 2.33	หมายถึง	มีนิสสัยทางการเรียนไม่ดี

ตอนที่ 4 ตัวอย่างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษาแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองของ วราภรณ์ แดงเจริญ (2544) และประกายทิพย์ พิชัย (2539)

4. สร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างผู้ปกครองตามแนวคิดที่ได้จาก ข้อ 1 และ 2 จำนวน

21 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่พิจารณาแล้วว่าตรงกับความเป็นจริง
ของนักเรียนมากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนพอสมควร
ไม่จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนบ้างเล็กน้อย
ไม่จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง	ไม่จริงที่สุด
<u>การปฏิบัติตนของผู้ปกครองต่อนักเรียน</u>					
0. ผู้ปกครองเข้มงวดกับนักเรียนประจำ					
00. ผู้ปกครองชอบดุว่าเสมอ					
<u>การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อผู้ปกครอง</u>					
0. นักเรียนเชื่อฟังคำสอนของผู้ปกครอง					
00. นักเรียนช่วยทำงานบ้านประจำ					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังต่อไปนี้

1. ข้อความที่ความหมายทางบวก ให้คะแนนดังต่อไปนี้

จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
ไม่จริง	ให้	2	คะแนน
ไม่จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบ ให้คะแนนดังต่อไปนี้

จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน
จริง	ให้	2	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
ไม่จริง	ให้	4	คะแนน
ไม่จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายของสัมพันธภาพนักเรียนกับผู้ปกครอง (วิเชียร เกตุสิงห์ 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง สัมพันธภาพนักเรียนกับผู้ปกครองดี

คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง สัมพันธภาพนักเรียนกับผู้ปกครองดีพอใช้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง สัมพันธภาพนักเรียนกับผู้ปกครองไม่ดี

ตอนที่ 5 ตัวอย่างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูของ วรภรณ์ แดงเจริญ (2544) และ ประกายทิพย์ พิชัย (2539)
3. สร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูตามแนวคิดที่ได้จากข้อ 1 และ 2 จำนวน 20 ข้อ
4. ลักษณะของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรด ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่พิจารณาแล้วว่าตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนพอสมควร
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
การปฏิบัติตนของครูต่อนักเรียน					
0. ครูเอาใจใส่กับการเรียนของข้าพเจ้าเสมอ					
00. ครูมาสอนทุกครั้งไม่เคยหยุด					
การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครู					
0. นักเรียนสามารถสอบถามครูทุกครั้งเมื่อไม่เข้าใจ					
บทเรียน					
00. นักเรียนให้ความเคารพครูเสมอ					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังต่อไปนี้

1. ข้อความที่ความหมายทางบวก ให้คะแนนดังต่อไปนี้

จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	2	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบ ให้คะแนนดังต่อไปนี้

จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน
จริง	ให้	2	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	4	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	5	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (วิเชียร เกตุสิงห์ 2538 : 9) ประเมินดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูดี

คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูดีพอใช้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูไม่ดี

ตอนที่ 6 ตัวอย่างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
 2. ศึกษาแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนของ ประกายทิพย์ พิชัย (2539)
 3. สร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนตามแนวคิดที่ได้จากข้อ 1 และ 2
- จำนวน 13 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรด ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่พิจารณาแล้วว่าตรงกับความเป็นจริง
ของนักเรียนมากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนพอสมควร
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1. นักเรียนร่วมทำกิจกรรมกับเพื่อนทุกครั้ง					
2. นักเรียนชอบเล่นกับเพื่อนเสมอ					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังต่อไปนี้

1. ข้อความที่ความหมายทางบวก ให้คะแนนดังต่อไปนี้

จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	2	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบ ให้คะแนนดังต่อไปนี้

จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน
จริง	ให้	2	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	4	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	5	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

(วิเชียร เกตุสิงห์ 2538 : 9) ประเมินดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนดี

คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนดีพอใช้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนไม่ดี

ตอนที่ 7 ตัวอย่างแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน

แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาวิทยานิพนธ์เฉพาะ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียนของ วรภรณ์ แดงเจริญ (2544) และประกายทิพย์ พิชัย (2539)
3. สร้างแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียนตามแนวคิดที่ได้จากข้อ 1 และ 2 จำนวน 15 ข้อ
4. ลักษณะของแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรด ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่พิจารณาแล้วว่าตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนพอสมควร
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1. ผู้ปกครองชมนักเรียนเสมอเรื่องการเรียน					
2. ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนเรียนถึงปริญญาตรี					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังต่อไปนี้

1. ข้อความที่ความหมายทางบวก ให้คะแนนดังต่อไปนี้

จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	2	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบ ให้คะแนนดังต่อไปนี้

จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน
จริง	ให้	2	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	4	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	5	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายของแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน

(วิเชียร เกตุสิงห์ 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียนมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียนปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียนน้อย

ตอนที่ 8 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เพื่อนำมาเป็น

แนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษาแบบสอบถามของ ดำรงกุล เหลี่ยมวัฒนา (2536) และ จรัส อุ่นจิตติวัฒน์ (2532)

จำนวน 45 ข้อ

3. สร้างแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิดที่ได้จากข้อ 1 และ 2 ลักษณะของแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรด ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่พิจารณาแล้วว่าตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนพอสมควร
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง	ไม่จริงที่สุด
<u>ด้านความทะเยอทะยานทางการเรียน</u> 0. ในการเรียนข้าพเจ้ามักเปรียบเทียบผลการเรียนของข้าพเจ้าเสมอ เพื่อจะได้พัฒนาตนเองให้เรียนดีขึ้น 00. เมื่อข้าพเจ้าทำงานที่ครอบคลุมหมายไม่ถูกต้อง ข้าพเจ้าจะค้นหาวิธีการใหม่ๆ ที่จะทำให้ถูกต้องให้ได้ <u>ด้านการพึ่งตนเองทางการเรียน</u> 0. เมื่อมีปัญหาหรือข้อสงสัยในบทเรียนข้าพเจ้าซักถามครูด้วยตนเอง 00. ข้าพเจ้าทำการบ้านด้วยตนเอง โดยไม่ลอกคนอื่นหรือไม่ให้คนอื่นทำให้ <u>ด้านความกระตือรือร้นทางการเรียน</u> 0. เมื่อครูให้การบ้านหรือมอบหมายงานให้ทำข้าพเจ้าจะรีบทำการบ้านหรืองานนั้นทันที <u>ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองทางการเรียน</u> 0. เมื่อข้าพเจ้าตั้งใจว่าจะทำอะไรแล้ว แต่เมื่อถึงเวลานั้นจริงๆ ข้าพเจ้าก็ไม่ทำตามที่ตั้งใจไว้ <u>การวางแผนทางการเรียน</u> 0. ข้าพเจ้าไม่ได้วางแผนเป้าหมายว่าจะเรียนต่อ 00. ข้าพเจ้าคิดเสมอว่าอนาคตของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับความสำเร็จทางการเรียน					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังต่อไปนี้

1. ข้อความที่ความหมายทางบวก ให้คะแนนดังต่อไปนี้

จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
ไม่จริง	ให้	2	คะแนน
ไม่จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบ ให้คะแนนดังต่อไปนี้

จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน
จริง	ให้	2	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
ไม่จริง	ให้	4	คะแนน
ไม่จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (วิเชียร เกตุสิงห์ 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย	3.67 – 5.00	หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.34 – 3.66	หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 2.33	หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1. หาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามทุกตอนไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ได้แก่ รองศาสตราจารย์วรินทร์ กรีทอง อาจารย์ ดร.พาสณา จุลรัตน์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง ตรวจสอบเนื้อหา ข้อคำถาม และภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ และนำมาปรับปรุงก่อนนำไปทดลองใช้

2. นำแบบสอบถามซึ่งได้รับการปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 โรงเรียนวัดตะกล้า กรุงเทพมหานคร ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน จากนั้นนำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย $t - test$ โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาเป็นแบบสอบถามในการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามด้านอัตมโนทัศน์ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 17 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 1.294 – 5.674

ตอนที่ 3 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 1.001 – 6.071

ตอนที่ 4 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 1.197 – 6.593

ตอนที่ 5 แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 11 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 1.890 – 7.374

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 19 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.086 – 9.308

ตอนที่ 7 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 1.002 - 11.133

ตอนที่ 8 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วน
ประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 1.836 - 10.652

3. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่คัดเลือก แล้วในข้อ 2 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
(α - Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach) ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายได้ผู้
ปกครอง อาชีพผู้ปกครอง และสถานภาพของผู้ปกครองมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7668

ตอนที่ 2 แบบสอบถามด้านมโนภาพแห่งตน จำนวน 17 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ
.7668

ตอนที่ 3 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ
.7435

ตอนที่ 4 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง จำนวน 20 ข้อ มี
ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8048

ตอนที่ 5 แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน จำนวน 11 ข้อ มีค่า
ความเชื่อมั่นเท่ากับ .8596

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู จำนวน 19 ข้อ มีค่าความ
เชื่อมั่นเท่ากับ .8529

ตอนที่ 7 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน จำนวน 15 ข้อ มีค่า
ความเชื่อมั่นเท่ากับ .7999

ตอนที่ 8 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จำนวน 30 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่า
กับ .8964

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปยังโรงเรียนวัดตะกั่ว
เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ปีการศึกษา 2546

2. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยพบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของโรงเรียน
วัดตะกั่ว ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ พร้อมทั้งขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากนักเรียน
จำนวน 220 ฉบับ ระหว่างวันที่ 21 กรกฎาคม 2546 – 25 กรกฎาคม 2546

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามจำนวน 220 ฉบับ มาตรวจสอบความสมบูรณ์ ปรากฏว่าสมบูรณ์ทุก
ฉบับ จึงนำมาตรวจให้คะแนน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐานต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนที่ศึกษากับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
3. วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติสำหรับการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ
 - 1.1 หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t-test
 - 1.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)
2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
 - 2.1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 - 2.2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนที่ศึกษากับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)
 - 2.3 วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์และการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้แทนความหมายดังต่อไปนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา t - distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา f - distribution
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนนแต่ละตัว (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสองของคะแนนแต่ละตัว (Mean Square)
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	กำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
SE	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
SE_b	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์ในรูปของคะแนนมาตรฐาน
a	แทน	ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
Y	แทน	ค่าสมการพยากรณ์ที่แทนค่าในรูปคะแนนดิบ
Z	แทน	ค่าสมการพยากรณ์ที่แทนค่าในรูปคะแนนมาตรฐาน
X_1	แทน	เพศชาย
X_2	แทน	เพศหญิง
X_3	แทน	อายุ
X_4	แทน	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
X_5	แทน	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
X_6	แทน	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
X_7	แทน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
X_8	แทน	ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

X_9	แทน	อาชีพรับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ
X_{10}	แทน	อาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว
X_{11}	แทน	อาชีพรับจ้าง
X_{12}	แทน	บิดามารดาอยู่ร่วมกัน
X_{13}	แทน	บิดามารดาหย่าร้างกัน
X_{14}	แทน	อัตมโนทัศน์
X_{15}	แทน	นิสัยทางการเรียน
X_{16}	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง
X_{17}	แทน	ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน
X_{18}	แทน	สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน
X_{19}	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
Y	แทน	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปคิติดำร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ที่ศึกษากับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
3. ค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

การเสนอผลการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 จำนวนร้อยละของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดตะกล้า เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ตัวแปร เพศ ระดับชั้นปี และอายุ

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร อายุ สถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว มโนภาพแห่งตน นิสัยทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร เพศ อายุ ระดับชั้นปี อัตมโนทัศน์ สถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว นิสัยทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดตะกล้า เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 จำนวนร้อยละของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดตะกล้า เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ตัวแปร เพศ ระดับชั้นปี และอายุ ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนร้อยละของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนวัดตะกล้า เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปร เพศ ระดับชั้นปี อาชีพ และสถานภาพ

ตัวแปร	ระดับของตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	135	61.4
	หญิง	85	38.6
	รวม	220	100.0
ระดับชั้นปี	4	71	32.3
	5	70	31.8
	6	79	35.9
	รวม	220	100.0
อาชีพ	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	35	15.9
	ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	101	45.9
	รับจ้าง	84	38.2
	รวม	220	100.0
สถานภาพ	บิดามารดาอยู่ด้วยกัน	173	78.6
	บิดามารดาหย่าร้างกัน	47	21.4
	รวม	220	100.0

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนวัดตะกล้า เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร เพศชาย (X_1) มีจำนวนมากกว่าเพศหญิง (X_2) คือ มีนักเรียนชายจำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 61.4 นักเรียนหญิงจำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 38.6 เมื่อจำแนกตามระดับชั้นปี พบว่า ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (X_6) มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 35.9 รองลงมาเป็นระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (X_4) มีจำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 32.3 และน้อยที่สุดเป็นระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (X_5) จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 31.8

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร อายุ ผลการเรียนรู้ รายได้ผู้ปกครอง มโนภาพแห่งตน นิสัยทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครอง สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตามตัวแปร อายุ ผลการเรียนรู้ รายได้ผู้ปกครอง อัตมโนทัศน์ นิสัยทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครอง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ตัวแปร	$\bar{X}$	S	การแปลผล
1. อายุ (X_3)	11.23	.999	วัยเด็กตอนปลาย
2. ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (X_8)	4997.27	3195.72	ต่ำ
3. อัตมโนทัศน์ (X_{15})	58.21	7.41	ดีพอใช้
4. นิสัยทางการเรียน (X_{16})	89.59	10.15	ปานกลาง
5. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_{17})	68.17	11.143	ดีพอใช้
6. ความคาดหวังของผู้ปกครอง (X_{18})	37.92	6.38	ปานกลาง
7. สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน (X_{19})	67.84	11.16	ดีพอใช้
8. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{20})	51.90	9.30	ดีพอใช้
9. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Y)	104.28	18.61	ปานกลาง

จากตาราง 3 พบว่าจากกลุ่มตัวอย่างของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย จำนวน 220 คน ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัจจัยจำแนกตามอายุ (X_3) อยู่ในวัยเด็กตอนปลาย ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (X_8) อยู่ในระดับน้อย อัตมโนทัศน์ (X_{15}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_{17}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{19}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{20}) อยู่ในระดับดีพอใช้ นิสัยทางการเรียน (X_{16}) ความคาดหวังของผู้ปกครอง (X_{18}) และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Y) อยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ส่งผลกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ผู้วิจัยได้นำมาหาค่าปัจจัยทั้งหมด 19

ปัจจัย ชาย (X_1) หญิง (X_2) อายุ (X_3) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (X_4) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (X_5) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (X_6) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_7) รายได้ผู้ปกครอง (X_8) อาชีพรับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ (X_9) อาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว (X_{10}) อาชีพรับจ้าง (X_{11}) สถานภาพคู่ (X_{12}) สถานภาพหม้าย หรือ หย่า (X_{13}) อัดมโนทัศน์ (X_{14}) นิสัยทางการเรียน (X_{15}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_{16}) ความคาดหวังของผู้ปกครอง (X_{17}) สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน (X_{18}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{19}) ได้ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 4

ตาราง ๔ แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมกับแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ของนักเรียน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ตัวแปร	X	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	X ₁₁	X ₁₃	X ₁₄	X ₁₅	X ₁₆	X ₁₇	X ₁₈	X ₁₉	X ₂₀	Y
X ₁	1	-.931"	.106	-.011	.041	-.029	-.067	.010	.039	.038	-.54	.065	-.065	.193"	-.051	-.140	.071	.053	.133	.041
X ₂		1	-.102	-.016	.028	.043	.063	.004	-.057	-.021	.051	-.075	.075	-.179"	.066	.087	-.070	-.046	-.139	-.064
X ₃			1	-.430"	-.058	.476"	.075	-.011	.001	.083	-.071	.008	-.008	-.145	-.025	-.026	.002	-.011	.074	-.063
X ₄				1	-.472"	-.517"	-.005	.075	.019	.047	-.066	-.186"	.186"	.056	-.075	-.068	-.033	.021	.006	.202"
X ₅					1	-.511"	-.008	-.130	.023	-.003	-.019	.118	-.118	.025	.002	.041	.063	.069	.045	-.155"
X ₆						1	.013	.054	-.041	-.043	.083	.067	-.067	-.079	.071	.026	-.030	-.088	-.050	-.046
X ₇							1	-.030	.104	-.100	-.042	-.125	.125	-.004	-.033	-.124	-.232"	.038	.002	.068
X ₈								1	.127	-.242"	.183"	.029	-.029	.028	.023	.042	-.089	-.072	.084	-.004
X ₉									1	-.351"	-.290"	.014	-.014	.043	.154	.082	-.057	-.062	.037	-.173
X ₁₀										1	-.700"	.080	-.080	.092	-.110	-.105	.028	.184"	-.119	.112
X ₁₁											1	-.035	.035	-.147"	.001	.069	.046	-.116	.116	.025
X ₁₃												1	-.1000"	.087	.058	.110	.063	.133	.147"	-.023
X ₁₄													1	-.087	-.058	-.110	-.063	-.133	-.147	.023
X ₁₅														1	.025	-.144	.022	.039	.083	.049
X ₁₆															1	.025	.005	-.100	-.087	-.124
X ₁₇																1	-.062	-.029	-.024	-.031
X ₁₈																	1	.055	-.084	.002
X ₁₉																		1	.015	.076
X ₂₀																			1	.125
Y																				1

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ดังนี้

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (X_4)

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 2 ปัจจัย ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (X_5) และ รับราชการ หรือ พนักงานรัฐวิสาหกิจ (X_9)

นอกจากนี้มีปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน มี 16 ปัจจัย ได้แก่ ชาย (X_1) หญิง (X_2) อายุ (X_3) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (X_6) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_7) รายได้ของผู้ปกครอง (X_8) อาชีพค้าขาย หรือ ธุรกิจส่วนตัว (X_{10}) อาชีพรับจ้าง (X_{11}) สถานภาพสมรส หรือ อยู่ด้วยกัน (X_{12}) สถานภาพม่ายหรือ หย่า หรือ แยกกันอยู่ (X_{14}) อึดทนในทัศน (X_{15}) นิสยทางการเรียน (X_{16}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_{17}) ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน (X_{18}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{19}) และ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{20})

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เพื่อศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของปัจจัยที่ส่งผลแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

Source of Variation	df	SS	MS	F
Regression	3	6.573.85	2191.28	6.828 **
Residual	215	69000.70	320.93	
Total	218	75574.55		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 แสดงว่ามีปัจจัย 3 ปัจจัย ที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำเชิงเส้นตรง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับปัจจัย 2 ตัว แสดงรายละเอียดได้ในตาราง 6

ตาราง 6 แสดงการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน

ปัจจัยที่ศึกษา	b	SE _b	β	R	R ²	F
X ₄	7.983	2.597	.200	.197	.039	8.787**
X ₄ X ₉	-9.166	3.307	-.181	.264	.070	8.114**
X ₄ X ₉ X ₂₀	.262	.131	.131	.295	.087	6.828**

$$a = 89.505$$

$$R = .295$$

$$R^2 = .087$$

$$SE = 17.91462$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 6 แสดงว่ามีปัจจัย 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนโดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปยังปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด ดังนี้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (X₄) รับราชการ หรือ พนักงานรัฐวิสาหกิจ (X₉) และ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X₂₀) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยปัจจัยทั้ง 3 ปัจจัยร่วมกันพยากรณ์การมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนได้ร้อยละ 8.70

จากผลในตาราง 6 สามารถเขียนสมการพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนได้ดังนี้
สมการพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน ในรูปคะแนนดิบดังนี้

$$\hat{Y} = 89.505 + 7.983 X_4 - 9.166 X_9 + .262 X_{20}$$

และสมการพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนในรูปคะแนนมาตรฐานดังนี้

$$Z = .20 X_4 - .181 X_9 + .131 X_{20}$$

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
2. ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชาย และนักเรียนหญิง ที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนวัดตะกล้า เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร จำนวน 220 คน เป็นนักเรียนชาย 116 คน และนักเรียนหญิง 104 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชาย และนักเรียนหญิง ที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนวัดตะกล้า เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร จำนวน 220 คน เป็นนักเรียนชาย 116 คน และนักเรียนหญิง 104 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดตะกล้า เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ซึ่งแบ่งออกเป็น 8 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปีที่กำลังศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายได้ของผู้ปกครอง อาชีพผู้ปกครอง และสถานภาพสมรสของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามด้านมโนภาพแห่งตน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 17 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 1.294 – 5.674 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7668

ตอนที่ 3 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 1.001 – 6.071 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8048

ตอนที่ 4 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 1.197 – 6.593 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8935

ตอนที่ 5 แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 11 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 1.890 – 7.374 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8596

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 19 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.086 – 9.308 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8529

ตอนที่ 7 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 1.002 – 11.133 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7999

ตอนที่ 8 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 1.836 – 10.652 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8964

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปยังโรงเรียนวัดตะกล้าเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ปีการศึกษา 2546

2. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยพบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของโรงเรียน วัดตะกล้า ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ พร้อมทั้งขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากผู้ตอบแบบสอบถามและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแจกแบบสอบถามและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 220 ฉบับ ระหว่างวันที่ 21 กรกฎาคม 2546 – 25 กรกฎาคม 2546

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามจำนวน 220 ฉบับ พบว่าสมบูรณ์ทุกฉบับ จึงนำมาตรวจให้คะแนน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐานต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
3. วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติสำหรับการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

1.1 หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t - test

1.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach)

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

- 1.1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- 1.2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ที่ศึกษากับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)
- 1.3 วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (X_4)
2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 2 ปัจจัย ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (X_5) และ รับประทาน หรือ รัฐวิสาหกิจ (X_9)
3. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มี 17 ปัจจัย ได้แก่ ชาย (X_1) หญิง (X_2) อายุ (X_3) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (X_6) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_7) รายได้ของผู้ปกครอง (X_8) อาชีพค้าขาย หรือ ธุรกิจส่วนตัว (X_{10}) รับจ้าง (X_{11}) โสด (X_{12}) สมรส หรือ อยู่ด้วยกัน (X_{13}) ม่าย หรือ หย่า หรือ แยกกันอยู่ (X_{14}) อึดมโนทัศน์ (X_{15}) นิสัยทางการเรียน (X_{16}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_{17}) ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน (X_{18}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{19}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{20})
4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปยังปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด ดังนี้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (X_4) รับประทาน หรือ รัฐวิสาหกิจ (X_9) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{20}) โดยทั้ง 3 ปัจจัย ร่วมกันพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนได้ร้อยละ 8.70

5. สมการพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนได้ดังนี้

5.1 สมการพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน ในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$\hat{Y} = 89.505 + 7.983 X_4 - 9.166 X_9 + .262 X_{20}$$

5.2 สมการพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนในรูปคะแนนมาตรฐานดังนี้

$$Z = .20 X_4 - .181 X_9 + .131 X_{20}$$

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลายที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โรงเรียนวัดตะกล้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย ทั้งนี้เพราะนักเรียนยังมีเวลาเตรียมตัวที่จะสอบเข้าเรียนต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อีกหลายปี จึงทำให้นักเรียนไม่ตั้งใจความหวังในการเรียนมากนัก การสนใจเรียนของนักเรียนยังไม่มากเท่าที่ควร และนักเรียนที่อยู่ในวัยนี้ยังห่วงเล่นกับเพื่อน สนุกสนานกับการได้ทำกิจกรรม ได้พบปะเพื่อนฝูง เมื่อร่างกายของเด็กเจริญเติบโตเข้าสู่ช่วง

วัยรุ่นตอนต้นเป็นช่วงที่กำลังสนใจเพื่อน จึงยังไม่นึกถึงเรื่องการเรียนต่อในชั้นที่สูงขึ้น อีกทั้งผู้ปกครองของนักเรียนบางคนไม่ค่อยมีเวลาที่จะดูแลเอาใจใส่ให้ความรัก ความอบอุ่น หรือ คอยเป็นที่ปรึกษาให้นักเรียนอย่างเต็มที่ นักเรียนจะมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไป เช่น กลายเป็นคนไม่มั่นใจในตนเอง เป็นคนไม่มีความพยายาม ไม่ตั้งใจเรียนหนังสือ ไม่สนใจร่วมทำกิจกรรมต่างๆ ภายในห้องเรียน ไม่ตั้งใจเรียนหนังสือ ส่งผลให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โรงเรียนวัดตะกั่วมี 2 ปัจจัย ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ อาชีพรับราชการ หรือ รัฐวิสาหกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความสัมพันธ์ทางลบกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย ทั้งนี้เพราะ นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในช่วงที่ยังไม่ต้องเตรียมตัวสอบแข่งขัน เพื่อเข้าเรียนต่อสถาบันอื่นในระดับมัธยมศึกษา ดังนั้น นักเรียนส่วนใหญ่ยังไม่ได้เตรียมตัวถึงอนาคต ยังไม่ได้คิดถึงเป้าหมายข้างหน้า และในบางขณะจะไม่รู้จักแบ่งเวลาระหว่างการเรียนกับการเล่น จึงเป็นเหตุให้ทำการบ้านไม่ค่อยทัน และทบทวนบทเรียนไม่เพียงพอ ในระยะนี้ได้ก๊วยรุ่นมีความสนใจในการคบเพื่อนฝูงมากขึ้น เนื่องจากพัฒนาการสังคมที่ติดตามมา ทำให้ทอดทิ้งการเรียนในบางเวลา ดังนั้นจึงส่งผลให้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย

2.2 อาชีพรับราชการ หรือ รัฐวิสาหกิจ มีความสัมพันธ์ทางลบกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ หรือ รัฐวิสาหกิจ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย ทั้งนี้เพราะ อาชีพรับราชการ หรือ รัฐวิสาหกิจ เป็นอาชีพที่รายได้ไม่สูงมากนัก ลักษณะการทำงานจะทำไปเรื่อยๆ ทำงานซ้ำๆ แบบเดิมๆ เป็นประจำทุกวัน ไม่ต้องกระตือรือร้นมากนัก ความก้าวหน้าในอาชีพการงานค่อนข้างช้า การอบรมสั่งสอนนักเรียนของผู้ปกครองก็จะเป็นไปในลักษณะนี้ และอาชีพรับราชการมีผลตอบแทนทางด้านรายได้น้อย จึงทำให้นิตามารดาส่วนมากต้องประกอบอาชีพทั้งสองคน เด็กจะถูกทอดทิ้งให้อยู่ตามลำพังกับคนเลี้ยงเด็กบ้านญาติพี่น้องบ้าง แล้วแต่ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ทำให้เด็กขาดความอบอุ่นประทับใจประทับใจจากมารดา ส่วนบิดาก็ทำงานหารู้งานหามค่ำ เพื่อให้ได้รับแต่เครื่องอำนวยความสะดวกด้านวัตถุเป็นส่วนใหญ่ ทำให้เด็กว่าเหวขาดความอบอุ่นมั่นคงทางจิตใจ จึงส่งผลให้ผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพ รับราชการ หรือ รัฐวิสาหกิจมีความสัมพันธ์ทางลบกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

3. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โรงเรียนวัดตะกั่ว มี 17 ปัจจัย ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง อาชีพค้าขาย หรือ ธุรกิจส่วนตัว อาชีพรับจ้าง โสด สมรส หรือ อยู่ด้วยกัน ม่าย หรือ หย่า หรือ แยกกันอยู่ มโนภาพแห่งตน นิสัยทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครอง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

3.1 เพศชาย ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แสดงว่า นักเรียนชายบางคนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาก ทั้งนี้เพราะมีความเข้มแข็งโดยธรรมชาติ ได้รับอิทธิพลจากผู้ปกครอง ทำให้มีความกล้าในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ค้นหาในสิ่งที่ท้าทายนำไปสู่ความพยายามในการเรียนรู้ ต้องการเอาชนะซึ่งเป็นคุณลักษณะที่สอดคล้องกับผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาก

นักเรียนชายบางคนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย ทั้งนี้เพราะรักสนุกกับกลุ่มเพื่อน ทำให้ขาดความกระตือรือร้นในการสร้างอนาคต ธรรมชาติของเด็กวัยนี้ก็ยังอยากเล่นกับเพื่อน อยากสนุกสนานยังไม่คิดถึงอนาคตข้างหน้าว่าจะเป็นอย่างไร

3.2 เพศหญิง มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย แสดงว่า นักเรียนหญิงบางคนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาก ทั้งนี้เพราะได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองในด้านต่างๆ ทำให้เกิดความมั่นใจในการเรียน และการทำกิจกรรมนำไปสู่ความพยายามที่จะได้ในสิ่งที่ดีกว่า เด็กที่เจริญตามปกติจะมีผู้ใหญ่คอยแนะนำช่วยเหลืออยู่เสมอจะสามารถเรียนหนังสือได้ดีกว่าเด็กที่ไม่เจริญตามปกติ คือ ปราศจากผู้ใหญ่คอยช่วยเหลือ ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่สอดคล้องกับผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง

นักเรียนหญิงบางคนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย ทั้งนี้เพราะเป็นผู้หญิง ทำให้ได้รับการปกป้องจากคนรอบข้างมาก มีอิสระน้อยกว่า ต้องทำตามความต้องการของพ่อแม่ไปสู่ความคับข้องใจ และเกิดปัญหาทำให้ไม่สามารถพัฒนาคุณลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากได้ และนักเรียนหญิงยังกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายของตัวเอง ขาดสมาธิในการเรียน การปล่อยใจให้ล่องลอยไปนี้เป็นเหตุให้ผลของการเรียนด้อยลง ยังมีความสอดคล้องกับการศึกษาของ ฟรัสต์ (Frust. 1966: 927 – 933) ที่ศึกษาการใช้แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 9 จำนวน 288 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน

3.3 อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แสดงว่า นักเรียนที่มีอายุมากบางคนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาก ทั้งนี้เพราะระดับอายุของนักเรียนอยู่ในช่วงวัยรุ่นทำให้มีพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมที่รวดเร็ว และแตกต่างกัน เมื่อสามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงจะทำให้ไม่เกิดความคับข้องใจ และมีพัฒนาการไปอย่างปกติ เพราะอายุของเด็กวัยรุ่นตอนต้นนี้ต่าง ปรารถนาเป็นที่รักใคร่ชอบพของเพื่อนฝูง จึงพยายามที่จะปรับปรุงตนให้เป็นผู้มีคุณสมบัติน่าคบค้าสมาคม เช่น เรียนดี เล่นกีฬาเก่ง คุยสนุก มีอารมณ์ขันร่าเริง ยิ้มแย้มแจ่มใส ไม่โกรธง่าย ไม่ใจน้อย เพื่อนล้อไม่ถือโกรธ ไม่แค้นใคร ระบาย แต่งตัวดี สะอาดเรียบร้อย ทำให้ไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการทำกิจกรรมต่างๆ ส่งผลให้มีความมั่นใจในตนเอง สามารถทำกิจกรรมต่างๆ ได้ประสบผลสำเร็จ นำไปสู่การเป็นผู้มีคุณลักษณะที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง

นักเรียนที่มีอายุมากบางคนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย ทั้งนี้เพราะ บางคนอาจปรับตัวไม่ได้ เช่น ด้อยในการเรียน รูปร่างหน้าตาไม่ดี ขี้เหร่ แต่งตัวไม่สะอาด ไม่เรียบร้อย ขลาดอาย เห็นแก่ตัว คุยไม่สนุก โกรธง่าย ใจน้อย ชอบพูดคุยให้เพื่อนโกรธกัน หน้าตาเจ้าทุกข์ เล่นกีฬาไม่เป็น และไม่มีผู้เอาใจใส่ แนะนำทำให้เกิดความวิตกกังวล คับข้องใจ ไม่สามารถเรียนหรือทำ กิจกรรมต่างๆ ได้อย่างเต็มความสามารถนำไปสู่ความล้มเหลวทั้งด้านการเรียน และด้านกิจกรรมอื่นๆ ส่งผลให้ขาดความมั่นใจ และทอดทิ้ง ซึ่งเป็นคุณลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

3.4 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แสดงว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดตะกั่ว เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร บางคนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนมีอายุมากขึ้น มีความคิดชัดเจนในเรื่องของอาชีพและเป้าหมายในอนาคต ต้องการได้รับความยกย่องทางสติปัญญา การว่ากล่าวเลียดสี ถูกเหยียดหยามว่าเด็กวัยรุ่นไม่มีความสามารถทางสติปัญญา ทำให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการเรียนและกิจกรรมต่างๆ เพื่อต้องการให้ประสบผลสำเร็จด้วยดีทางการเรียน เพราะวิชาการต่างๆ ได้เพิ่มขึ้นมากมายในชั้นมัธยมศึกษา ดังนั้น นักเรียนจึงตั้งเป้าหมายไว้เพื่อทำให้สำเร็จ และได้เรียนต่อในชั้นมัธยมศึกษาในสถาบันที่มีชื่อเสียงต่อไป ซึ่งเป็นลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 บางคนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย ทั้งนี้เพราะ นักเรียนขาดเป้าหมายในชีวิตที่ชัดเจน ท้อแท้ เมื่อเปรียบเทียบความสามารถการเรียนกับเพื่อนที่ประสบความสำเร็จ ทำให้ขาดความมุ่งมั่นและความพยายาม เช่น ไม่มั่นใจในตนเอง มีความวิตกกังวล หรือ บางคนเมื่อสอบได้คะแนนน้อยมักอ้างสาเหตุต่างๆ เช่น ดูหนังสือน้อยไปบ้าง ข้อสอบยากเกินไป ครูไม่สอนก็นำมาออกข้อสอบ ออกข้อสอบไม่ยุติธรรมบ้าง ด้วยสาเหตุนี้จึงไม่ยอมตั้งใจเรียนให้มากขึ้นกว่าเดิม หรือบางคนมีสติปัญญาสูง แต่ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง จึงไม่สนใจเรียน และทำงานตามที่ครูสั่งไม่เต็มความสามารถ จึงทำให้ผลของการเรียนอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งเป็นคุณลักษณะสำคัญของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย

3.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน แสดงว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำบางคนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาก ทั้งนี้เพราะ นักเรียนต้องการพัฒนาตนเองทั้งทางด้านการเรียน การประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นคนดี มีความก้าวหน้า มีความรับผิดชอบ ต้องการเป็นแบบอย่างที่ดีกับเพื่อนๆ คนอื่น และจะทำให้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในด้านอื่นๆ เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

ในทางตรงกันข้ามมีนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำบางคนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย อาจมองตัวเองในทางลบ มีความรู้สึกที่ตัวเองมีผลการเรียนไม่ดี เรียนไม่เก่ง ขาดความมั่นใจในการเรียน ไม่มั่นใจในการคิดถึงอนาคตข้างหน้า และกลัวไม่เป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น

3.6 **ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว** ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แสดงว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครัวสูง บางคนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนสามารถเรียนหรือทำกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างเต็มที่ไม่ต้องกังวลเรื่องรายได้ของครอบครัว มีความเป็นอยู่ที่สะดวกสบายสามารถได้ในสิ่งที่ต้องการโดยไม่ลำบากทำให้ความทะเยอทะยานในสิ่งที่สูงกว่าเดิม เมื่อฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวสูง บิดามารดาก็สามารถที่จะให้ความรักและความอบอุ่นแก่ลูกได้มากขึ้น บิดามารดารักใคร่ปรองดองกัน จึงทำให้ผลการเรียนของเด็กดีขึ้นตามไปด้วย จึงเป็นคุณลักษณะที่สอดคล้องกัน นั่นจึงเป็นคุณลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง

นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวสูงบางคนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย ทั้งนี้เพราะนักเรียนได้รับความสะดวกสบายจนเคยชิน สร้างนิสัยเฉื่อยชา ทำให้ไม่กระตือรือร้น ไม่กล้าเผชิญกับความยากลำบาก ใช้ชีวิตเรื่อยๆ ไม่เดือดร้อน ไม่พยายามแสวงหาสิ่งท้าทาย ใหม่ ๆ ซึ่งเป็นคุณลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย

นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำ บางคนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาก ทั้งนี้เพราะ นักเรียนอาจต้องช่วยเหลือผู้ปกครองในการหารายได้ ขยันหมั่นเพียรทั้งงานบ้านและการเรียน ทำให้นักเรียนมีความพยายาม และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำบางคนอาจจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย ทั้งนี้เพราะ ครอบครัวมีรายได้น้อยความเป็นอยู่สภาพแวดล้อมไม่ถูกสุขลักษณะ ผู้ปกครองไม่มีเวลาเอาใจใส่นักเรียน เพราะอาจต้องการรายได้ ทำให้นักเรียนทำให้มีการใช้ชีวิตแบบไม่มีเป้าหมาย ไม่มีความพยายามสร้างฐานะ สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ มีผู้ศึกษาและมีข้อมูลสนับสนุน คือ เมตตา พยัคฆ์ (Mehta Prayag. 1969 : 202) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชาย ระดับมัธยมศึกษาในกรุงนิวเดลี เพื่อให้ทราบระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชาย ระดับชั้นมัธยมศึกษา และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับความต้องการผลสัมฤทธิ์ (Achievement Demand) ของนักเรียนที่มีฐานะทางครอบครัวและทางสังคมแตกต่างกันด้วย จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชายระดับชั้นมัธยมศึกษาเกรด 9 ในกรุงนิวเดลี จำนวน 975 คน ซึ่งเลือกจากโรงเรียนมัธยมศึกษาต่างๆ จำนวน 165 โรงเรียน โดยใช้แบบทดสอบ TAT ชนิดรูปภาพ ที่ได้ปรับปรุงให้เหมาะสมที่จะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่า ฐานะทางสังคม เศรษฐกิจ และรายได้ของบิดามารดาไม่ทำให้แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนแตกต่างกัน

นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำ บางคนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย ทั้งนี้เพราะ บ้านที่ฐานะยากจน เด็กจะมีสภาพแร้นแค้น มีอาหารรับประทานไม่เพียงพอ มีสิ่งของเครื่องใช้ไม่เหมือนผู้อื่น ทำให้สุขภาพไม่ดี อารมณ์หงุดหงิด มีปมด้อย น้อยเนื้อต่ำใจ อิจฉาริษยาผู้อื่น บางทีเมื่อเลิกเรียนแล้วต้องหางานพิเศษทำ เป็นเหตุให้ชีวิตสังคมของเด็กวัยรุ่นตอนต้นขาดไป กลายเป็นบุคคลที่เห็นแก่ตัวคิดถึงแต่เรื่องเศรษฐกิจเป็นใหญ่ และจะติดตัวไปจนกระทั่งเติบโตเป็นผู้ใหญ่ แม้ว่าชีวิตในวัยนี้มีความสุขสบายขึ้น แต่ความเคยชินที่เคยกระทำมาในสมัยเด็กๆ มักติดตามมาเสมอ ทำให้กลายเป็นผู้ใหญ่ที่ขาดความ

เมตตาต่อผู้น้อย เห็นแก่ตัว และเห็นแก่ได้ ใจคอคับแคบ ซึ่งสาเหตุเหล่านี้ ส่งผลให้นักเรียนมีผลการเรียนที่ไม่ดี เข้าข่ายในลักษณะเป็นบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย

3.7 อาชีพของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แสดงว่า อาชีพรับจ้าง หรือ ธุรกิจส่วนตัวของผู้ปกครอง ทำให้นักเรียนบางคนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองมีอาชีพที่ไม่มั่นคง มีรายได้ไม่แน่นอน เป็นอาชีพที่ไม่มีเกียรติ ไม่รู้จักวางแผนในการใช้จ่ายเงิน ตามฐานะของตนย่อมมีความเป็นอยู่ที่ไม่มั่นคง ทำให้สภาพครอบครัวไม่อบอุ่น นักเรียนเกิดความวิตกกังวล ส่งผลให้เป็นคนที่ไม่มีความมุ่งมั่นหมาย ไม่ต้องการประสบความสำเร็จในอนาคต ส่งผลให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในระดับน้อย

ในทางตรงกันข้าม อาชีพของผู้ปกครองของนักเรียนบางคนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาก ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองมีอาชีพที่มั่นคง มีรายได้ดี มีเกียรติสูง รู้จักวางแผนการใช้จ่ายในเรื่องของการเงินดี รู้จักใช้จ่ายตามฐานะของตนเองย่อมมีชีวิตครอบครัวที่ดี มีความสุข เป็นครอบครัวที่อบอุ่น ส่งผลให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง

3.8 สถานภาพสมรส อยู่ด้วยกัน / สถานภาพหม้าย หย่า หรือ แยกกันอยู่ ไม่มี ความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน แสดงว่า ผู้ปกครองที่มีสถานภาพสมรส อยู่ด้วยกัน ของนักเรียนบางคนทำให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาก ทั้งนี้เพราะ ผู้ปกครองที่แต่งงาน มีคู่แล้ว จะได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากคู่สมรสเป็นที่ปรึกษาระบายความคับข้องใจในการทำงาน ช่วยลดความเครียด มีกำลังใจทำงานตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ รวมทั้งทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานมาก สามารถที่จะทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้ ส่งผลให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาก

ผู้ปกครองที่มีสถานภาพหม้าย หย่า ของนักเรียนบางคนทำให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาก ทั้งนี้เพราะ ผู้ปกครองจะได้รับแรงสนับสนุนจากครอบครัว จากบิดา มารดา พี่น้อง จึงมีส่วนช่วยส่งเสริมในการปฏิบัติงานด้วยความสุข ทำให้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากได้

ในทางตรงข้ามผู้ปกครองที่มีสถานภาพสมรส อยู่ด้วยกัน ของนักเรียนบางคนทำให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย ทั้งนี้เพราะ ผู้ปกครองให้ความสำคัญกับครอบครัวมากเกินไป จึงไม่ทุ่มเทกับการทำงาน สัมพันธภาพกับเพื่อนร่วมงานและบุคคลอื่นในขณะที่ปฏิบัติงานก็อาจจะน้อยลง ทำให้ไม่มีเวลาทุ่มเทกับงานมากเกินไป ตั้งเป้าหมายไว้สูงมาก และการแข่งขันกันสูงที่ทำงาน ทำให้เกิดความไม่ไว้วางใจผู้ร่วมงาน ความช่วยเหลือเกื้อกูลบุคคลอื่น ลดลง จึงทำให้มีสัมพันธภาพที่ไม่ดีกับบุคคลอื่นขณะปฏิบัติงานด้วย

ผู้ปกครองที่ หม้าย แยกกันอยู่ หย่าร้างกัน ของนักเรียนบางคน ทำให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย ทั้งนี้เพราะ เด็กที่บิดามารดาไม่ได้อยู่ด้วยกัน ต้องอยู่กับบิดาหรือมารดาฝ่ายเดียว อาจมีแม่เลี้ยง พ่อเลี้ยง หรือบางที่ต้องอยู่กับญาติอื่นๆ เด็กประเภทนี้จึงขาดความอบอุ่นทางจิตใจไม่มีผู้ใดรักและเอาใจใส่อย่างแท้จริง ส่งผลให้นักเรียนที่มีผู้ปกครองสถานภาพแยกกันอยู่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย

3.9 อัครมโนทัศน์ ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แสดงว่า นักเรียนบางคนที่มีอัครมโนทัศน์ดี มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาก ทั้งนี้เพราะการที่มีอัครมโนทัศน์ดีทำให้มีความมั่นใจ มุ่งมั่น และตั้งใจในการดำเนินการต่างๆ ได้ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ รอเจอร์ส (Lindzey and Hall, 1965 ; citing Rogers.n.d.) อธิบายว่า มโนภาพแห่งตน คือ ความรู้สึกตอบสนองต่อตนเองในด้านต่างๆ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน และหนึ่งในด้านนั้น คือ ด้านค่านิยมเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ ความรู้สึกต่อตนเองในด้านสติปัญญา นิสัยการเรียน การจูงใจ และทักษะในการอ่าน แรงกดดันจากที่บ้าน การแข่งขันเกี่ยวกับความสามารถ การเลือกอาชีพบรรลุปเป้าหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งนภา ทิมะ (2522) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพแห่งตน ความเชื่ออำนาจภายในภายนอกตน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชาย 200 คน อายุ 10 – 13 ปี จากนักเรียน ป.3 – ป.6 ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยปรากฏว่า มโนภาพแห่งตน ความเชื่ออำนาจภายในภายนอกตน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักเรียนที่มีมโนภาพแห่งตนและความเชื่ออำนาจภายในภายนอกตนสูงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า นักเรียนที่มีมโนภาพแห่งตนและความเชื่ออำนาจภายในภายนอกตนต่ำ ดังนั้นจะเห็นว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ในทางตรงกันข้ามนักเรียนที่มีอัครมโนทัศน์ไม่ดีบางคนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย ทั้งนี้เพราะ นักเรียนที่มีอัครมโนทัศน์ไม่ดี ทำให้เป็นคนที่ไม่มั่นใจในตนเอง ไม่มีความเป็นตัวของตัวเอง มีลักษณะพึ่งพาผู้อื่นอยู่ตลอดเวลา ไม่มีความมุ่งมั่น และท้อแท้ต่อปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียน และในการทำงาน ทำให้นักเรียนเป็นคนไม่เข้าใจในตัวเอง มองตัวเองไม่ออกว่าคิดอะไร ทำอะไรอยู่ในขณะนี้ จึงส่งผลให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย

3.10 นิสัยทางการเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน แสดงว่า นักเรียนบางคนที่มีนิสัยทางการเรียนไม่ดีมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาก ทั้งนี้เพราะ นักเรียนรู้ว่าตนเองเรียนไม่ดีจึงตั้งใจเรียนหนังสือ นักเรียนพยายามทำความเข้าใจกับบทเรียน หมั่นฝึกฝนทำแบบฝึกหัด ทำการบ้าน และค้นคว้า หาข้อมูลอยู่เสมอ นักเรียนที่มีผลการเรียนไม่ดี แต่เป็นผู้ที่มีความขยัน เอาใจใส่ มานะพยายามตั้งใจเรียน มุ่งมั่นที่จะศึกษาหาความรู้ เห็นคุณค่าทางการเรียนและมีความรู้สึกไม่ย่อท้อต่อความยากลำบากในการเรียน ก็จะทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จ ในการเรียนได้ จึงส่งผลให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาก

ในทางตรงข้ามนักเรียนบางคนที่มีนิสัยทางการเรียนดี แต่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย ทั้งนี้เพราะ นักเรียนรู้ตัวตัวเองว่าเป็นคนเรียนเก่ง หัวสมองดี ประมาท จึงทำให้นักเรียนไม่มีความขยันหมั่นเพียรทบทวนบทเรียน ไม่สนใจงานที่ครูสั่ง ไม่ตั้งใจเรียน ไม่พยายามทำงานหรือเรียนให้สำเร็จ ท้อแท้ย่อท้อกับปัญหาการเรียนที่เกิดขึ้น ทำให้นักเรียนขาดการตั้งเป้าหมายในอนาคต ไม่ต้องการความสำเร็จ และในที่สุดก็ทำให้นักเรียนล้มเหลว หาจุดยืนในชีวิตไม่ได้ เด็กประเภทนี้จะไม่กังวลต่อสถานการณ์ต่างๆ ของสังคม ไม่คำนึงถึงสังคมว่าต้องการผลสัมฤทธิ์ของเขามากเพียงใด จึงส่งผลให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย

3.11 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แสดงว่า นักเรียนบางคนที่มีสัมพันธภาพกับผู้ปกครองดีมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาก ทั้งนี้เพราะการปฏิบัติตนของผู้ปกครองต่อนักเรียนที่ให้ความรักความเข้าใจ เอาใจใส่ดูแล อบรมสั่งสอน และการที่ปฏิบัติตนของนักเรียนต่อผู้ปกครอง ด้วยการเคารพเชื่อฟังคำสั่งสอนคำแนะนำทั้งด้านส่วนตัวและการเรียน ทำให้นักเรียนไม่เกิดความเกรงกลัว พร้อมทั้งจะเรียนรู้ตั้งใจ และไม่ท้อถอย สอดคล้องกับแมคเคลแลนด์ (McClelland. 1961 : 253) ที่ศึกษาและพบว่า มีความสัมพันธ์กันสูงระหว่างพ่อแม่ที่เข้มงวดกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำของลูก และจากการศึกษาในประเทศตุรกี เฉพาะกลุ่มนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง พบว่าในช่วงวัยเด็กมักจะหลบหลีกผู้ปกครองที่เข้มงวด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอรพินท์ ชูชม (2522 : 92) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพื้นความรู้เดิม สภาพแวดล้อมทางบ้าน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทักษะทางการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า สิ่งแวดล้อมทางบ้านมีบทบาทต่อความพร้อมในการเรียนของเด็ก เด็กจะพร้อมในการเรียนถ้าบ้านมีบรรยากาศที่ส่งเสริมให้น่าเรียน คือ ความเข้าใจต่อกัน มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด ไม่สร้างความหวาดหวั่นวิตกกังวลให้กับอารมณ์ของเด็ก สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองที่ดีนั้น ต้องเต็มไปด้วยความรักและความอบอุ่น ไม่ทะเลาะหรือขัดแย้งกัน จะทำให้เด็กมีความอบอุ่นใจ เรียนหนังสือได้ดี และสามารถดำเนินชีวิตได้ถูกต้อง

ในทางตรงกันข้าม นักเรียนที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองดี มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย ทั้งนี้เป็นเพราะการปฏิบัติตนของผู้ปกครองอาจจะไม่ได้ให้ความรักความเข้าใจกับนักเรียนดีพอ ไม่มีการอบรมสั่งสอน ใช้คำพูดกับนักเรียนไม่ถูกต้อง ไม่เข้าใจนักเรียน บิดามารดา ไม่มีเวลาควบคุมดูแล อยู่กับกิจการงาน หรือ ผู้ปกครองตามใจมากเกินไป เอาใจลูกมากเกินไป หรือ ผู้ปกครองเข้มงวดเจ้าระเบียบเกินไป เด็กจึงกลายเป็นคนอ่อนแอ ไม่เชื่อมั่นในตนเอง หวาดกลัว ไม่กล้าตัดสินใจในปัญหาต่างๆ มีความทุกข์วิตกกังวลอยู่เสมอ กลัวผิด ทำให้การเรียนไม่ดี และส่งผลให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อยได้

3.12 ความคาดหวังของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แสดงว่า นักเรียนที่มีผู้ปกครองคาดหวังมากบางคนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาก ทั้งนี้เพราะความคาดหวังของผู้ปกครองทำให้นักเรียนบางคนรับรู้ความคิด ความรู้สึกของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียน ผลการเรียน และเป้าหมายทางการศึกษาซึ่งทำให้นักเรียน มีความตั้งใจปฏิบัติตามที่ผู้ปกครองคาดหวัง จึงสนใจเอาใจใส่ในการเรียน ตั้งใจเรียน มีจุดหมายในอนาคต มีการวางแผนไว้ล่วงหน้า ซึ่งสอดคล้องกับรอเจอร์ (Rogers. 1995 : 184 – 256) กล่าวว่า ผู้ปกครองเป็นบุคคลสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการถ่ายทอดความเชื่อ ค่านิยมเกี่ยวกับการศึกษาเล่าเรียนไปยังบุตร โดยเฉพาะความคาดหวังของผู้ปกครองเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน ผู้ปกครองที่มีความคาดหวังเกี่ยวกับการเรียนสูง มักจะมีความเชื่อและค่านิยมที่ให้ความสำคัญกับการศึกษา และดูเชค (Dusek. 1980 : 87 – 110) กล่าวว่า ผู้ปกครองที่คาดหวังในตัวนักเรียนเหมาะสมกับระดับความสามารถ จะกระตุ้นให้นักเรียนใช้ความพยายามในการเรียนมากขึ้น เกิดความมั่นใจว่าจะประสบความสำเร็จในการเรียน

ในทางตรงกันข้ามนักเรียนบางคนที่มีผู้ปกครองคาดหวังมากทำให้นักเรียนบางคนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย ทั้งนี้เพราะ ความคาดหวังของผู้ปกครองทำให้นักเรียนบางคนเกิดความกดดัน เกิดความเครียด ทำให้ไม่อยากเรียน ไม่ใส่ใจในการเรียน ไม่สนใจในสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สอดคล้องกับ นราธร ศรีประสิทธิ์ (2529 : 25) ที่กล่าวว่า ความต้องการหรือความมุ่งหวังในชีวิตของตัวนักเรียนเองได้ และ บิดา มารดา ผู้ปกครองมีต่อตัวนักเรียนอาจจะนำมาซึ่งความเครียดทางจิตใจให้เกิดขึ้นกับตัวนักเรียนเองได้ และถ้าความต้องการหรือ ความคาดหวังนั้นมีความขัดแย้งระหว่างตนเองกับของบิดา มารดา จะทำให้นักเรียนมีความยุ่งยากขึ้น อาจทำให้มีทัศนคติทางลบต่อการเรียนได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของนลินี ธรรม-อำนาจสุข (2541 : 215 – 216) ที่ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเครียดในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนกีฬาจังหวัด สุพรรณบุรี พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีความคาดหวังทางการเรียนสูงจะทำให้เกิดความเครียดสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุปผา ประทีปทอง (2542 : 79) ที่ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาดนตรี – นาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด กรุงเทพมหานคร พบว่า ความคาดหวังของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเรียนวิชาดนตรี – นาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย

3.13 สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แสดงว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู บางคนอยู่ในเกณฑ์ดี ทำให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาก ทั้งนี้เพราะ การที่นักเรียนตั้งใจเรียน เชื่อฟังคำสั่งสอนของครู และครูตั้งใจอบรมสั่งสอน ให้ความรักความห่วงใย ทำให้นักเรียนสามารถเรียนได้ประสบความสำเร็จ มีความตั้งใจในการเรียน ไม่ท้อถอย ซึ่งเป็นการเมตตากรุณาเห็นอกเห็นใจนักเรียน สนใจนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีความยุติธรรม ตลอดจนมีความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียน ทำให้นักเรียนรักที่จะเรียน และส่งผลให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนด้วย

ในทางตรงข้ามมีนักเรียนบางคนที่มีสัมพันธภาพกับครูดี มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย ทั้งนี้เพราะ นักเรียนมีความสนิทสนมกับครู ทำให้นักเรียนไม่อยากเรียนหนังสือ หลบหนีครู หลีกเลี่ยงการทำงาน การทำกิจกรรม ไม่เข้าไปปรึกษาครูในเรื่องต่างๆ ที่มีปัญหา ไม่ตั้งใจเรียนเวลาครูสอน เพราะเนื่องจาก ครูอาจจะมีความเป็นกันเองกับนักเรียนมากเกินไป ครูจึงไม่ค่อยสนใจนักเรียน หรือครูมีงานมากเกินไปทำให้ไม่มีเวลาให้นักเรียนได้พูดคุยซักถามถึงปัญหาในการเรียนที่เกิดขึ้น จึงส่งผลให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย

3.14 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน แสดงว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน บางคนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาก ทั้งนี้เพราะ นักเรียนมีเพื่อน และช่วยเหลือซึ่งกันและกันด้านการเรียน ห่วงใยกัน การทำกิจกรรมร่วมกัน ทำให้นักเรียนมีความมั่นใจ ตั้งใจในการเรียนและทำกิจกรรม สอดคล้องกับ จินตนา ยูนิพันธ์ (2527 : 61) ที่กล่าวว่า กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อการเรียน การสอน อย่างเห็นได้ชัด ทั้งนี้เพราะสถาบันการศึกษาจะมีการรวมตัว หรือ จับกลุ่มกันของนักศึกษา ซึ่งลักษณะของกลุ่มเหล่านี้จะมีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ถ้ากลุ่มเพื่อนมีบรรยากาศที่เป็นกันเอง เข้าอกเข้าใจกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การมีเพื่อนและ

ได้รับความรักความอบอุ่นจากเพื่อน เด็กวัยนี้ต้องการได้รับความรักความอบอุ่นจากเพื่อน การจัดให้นักเรียน ได้มีโอกาสทำงานร่วมกันเป็นหมู่ ได้ช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยกันทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน รับประทานอาหารร่วมกัน เล่นด้วยกัน เทียวด้วยกัน เหล่านี้จะช่วยให้ชีวิตในโรงเรียนอบอุ่นด้วยเพื่อนฝูง ได้มีโอกาสสร้างความเป็นมิตร ตั้งแต่เพื่อนสนิทจนกระทั่งถึงเพื่อนร่วมหมู่ร่วมคณะ เมื่อเป็นเช่นนั้นนักเรียนมักจะมีแนวโน้มที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีด้วย ดังนั้นจะเห็นว่าสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ในทางตรงกันข้าม นักเรียนบางคนที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย แสดงว่า นักเรียนไม่มีเพื่อนคอยช่วยเหลือ รู้สึกว่าตัวเองเรียนหนังสือไม่เก่ง ไม่สามารถคุยกับเพื่อนได้ รู้สึกว่าตนเองมีปมด้อย ไม่ได้ได้รับความเป็นกันเองจากเพื่อน จึงทำให้รู้สึกเกิดความไม่สบายใจ ไม่อบอุ่นใจ ไม่มีช่วยเหลือ ไม่มีใครห่วงใยไว้วางใจกัน และไม่สามารถเข้าในสังคมได้ เด็กที่มีปัญหาเกี่ยวกับการคบเพื่อน อาจจะมีสาเหตุมาจากขาดความอบอุ่นทางจิตใจ ทำให้พัฒนาการทางอารมณ์ไม่เป็นปกติ หงุดหงิดใจน้อย ทำให้เข้ากับเพื่อนไม่ได้ ฐานะของครอบครัวยากจน มีอะไรไม่ทัดเทียมเพื่อนฝูง หรือ ฐานะของครอบครัวมั่งคั่ง หัวสูงรังเกียจที่จะคบค้ากับเพื่อน สติปัญญาอ่อน เรียนหนังสือสู้เพื่อนไม่ได้ ฯลฯ ปัญหาเหล่านี้จะส่งผลให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปยังปัจจัยที่ส่งผลไม่เหมาะสมที่สุด ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อาชีพรับราชการ / รัฐวิสาหกิจ และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยปัจจัยทั้ง 3 ปัจจัย ร่วมกันพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนได้ร้อยละ 29.5

4.1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนเป็นอันดับแรก แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาก ทั้งนี้เพราะ เป็นระดับชั้นที่เพิ่งเลื่อนชั้นจากชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นชั้นประถมศึกษาตอนต้น กำลังมีความตื่นตัวที่จะต้องเรียนอยู่ในระดับประถมศึกษาตอนปลาย นักเรียนส่วนใหญ่ต้องเตรียมตัว เตรียมความพร้อมที่จะต้องเรียนกับบทเรียนใหม่ๆ ที่ยากขึ้น อีกทั้งเมื่อนักเรียนเรียนอยู่ในชั้นที่สูงขึ้น ย่อมต้องการที่จะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งใจไว้มากขึ้น มีการกำหนดเป้าหมายที่มีความเป็นไปได้สำเร็จเหมาะสมกับความสามารถของตน มีความเพียรพยายามเพื่อความสำเร็จไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและมีความอดทน เพราะเมื่อร่างกายของเด็กเจริญเติบโตเข้าสู่วัยรุ่น กำลังความสามารถทางสมองก็เจริญขึ้นเช่นเดียวกัน จะมีความหวังในชีวิตอนาคต สนใจด้านการเรียน และอาชีพในอนาคตของตนเอง จึงทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

4.2 อาชีพรับราชการ หรือ รัฐวิสาหกิจ ส่งผลทางลบต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนเป็นอันดับสองรองจากชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แสดงว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย ทั้งนี้เพราะ อาชีพรับราชการ หรือ รัฐวิสาหกิจ เป็นอาชีพที่ผู้ปกครองมีความรู้ สามารถสั่งสอนอบรมนักเรียนได้ เมื่อนักเรียนมีปัญหาไม่เข้าใจเรื่องใดก็จะสามารถช่วยนักเรียนแก้ไขปัญหานั้น และอบรมสั่งสอนไปในทางที่ถูกต้องได้ แต่อาชีพรับราชการ หรือ รัฐวิสาหกิจนี้ ต้องออกไปทำงานนอกบ้านตั้งแต่เช้าจนถึงค่ำ บางครั้งอาจจะต้องไปต่างจังหวัดบ้าง และลักษณะงานของอาชีพรับราชการ หรือ รัฐวิสาหกิจ เป็นงาน

ประจำ ไม่ต้องแข่งขัน ไม่ต้องรีบร้อน ทำงานไปเรื่อย ได้รายได้แน่นอน จึงทำให้นักเรียนเห็นลักษณะแบบนี้ ซึ่งเป็นตัวอย่างของการมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย และถ้าบางครั้งผู้ปกครองไม่มีเวลาได้เอาใจใส่ดูแลนักเรียน ปลดปล่อยให้นักเรียนอยู่กับผู้อื่น หรือ ทำการบ้านเอง ดูหนังสือเอง ซึ่งเด็กนักเรียนอาจจะไม่เข้าใจในบทเรียน ไม่รู้ว่าจะไปปรึกษาใคร จึงทำให้ไม่อยากเรียนหนังสือ ไม่สนใจการเรียน เบื่อหน่ายกับการเรียน และในที่สุดก็ทำให้ผลการเรียนต่ำลง

4.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดตะกล้า เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร เป็นอันดับสาม รองจาก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ อาชีวรับราชการ หรือ รัฐวิสาหกิจ ทั้งนี้เพราะ นักเรียนที่มีเพื่อน และช่วยเหลือซึ่งกันและกันด้านการเรียน ห่วงใยกัน การทำกิจกรรมร่วมกัน ทำให้นักเรียนมีความมั่นใจ ตั้งใจในการเรียนและ ทำกิจกรรม สอดคล้องกับ จินตนา ยูนิพันธ์ (2527 : 61) ที่กล่าวว่า กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อการเรียน การสอน อย่างเห็นได้ชัด ทั้งนี้เพราะ สถาบันการศึกษาจะมีการรวมตัว หรือจับกลุ่มกันของนักศึกษา ซึ่งลักษณะของกลุ่มเหล่านี้จะมีผลต่อแรงจูงใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ถ้ากลุ่มเพื่อนมีบรรยากาศที่เป็นกันเอง เข้าอกเข้าใจกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผู้เรียนมักจะมีแนวโน้มที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีด้วย ดังนั้นจะเห็นว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แต่ถ้าสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนไม่ดี เพื่อนชวนกันเที่ยว เพื่อนไม่สนใจเรียน ไม่ตั้งใจเรียนหนังสือ ก็จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตกต่ำลง ส่งผลให้แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำไปด้วย

5. สมการพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนได้ดังนี้

5.1 สมการพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน ในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$\hat{Y} = 89.505 + 7.983 X_4 - 9.166 X_9 + .262 X_{20}$$

5.2 สมการพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนในรูปคะแนนมาตรฐานดังนี้

$$Z = .20 X_4 - .181 X_9 + .131 X_{20}$$

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 มีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นอันดับแรกที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นอันดับแรก จึงควรพัฒนาให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เช่น ครูประจำชั้น ครูแนะแนว ผู้ปกครอง ได้พัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนต่อไป

1.2 จากการศึกษาพบว่า มีปัจจัย 3 ตัว ที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อาชีพรับราชการ หรือ รัฐวิสาหกิจ และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ดังนั้นผู้บริหารจึงควรเน้นให้ครูอาจารย์ ให้ความสนใจในการปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อสามารถแนะนำและนำข้อมูลไปแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นได้ และควรให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีการทำงานเป็นกลุ่มช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้และเสริมสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทดลองพัฒนาสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ซึ่งส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน โดยใช้เทคนิคทางจิตวิทยา เช่น การใช้เทคนิคแบบ สถานการณ์จำลอง กิจกรรมกลุ่มบทบาทสมมติ การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม เป็นต้น

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ปัจจัยอื่นๆ เช่น การอบรมเลี้ยงดู ความคิดสร้างสรรค์ อาชีพของผู้ปกครอง เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กุหลาบ รัตนจักรธรรม และคนอื่นๆ (2541) สัมพันธภาพในครอบครัวกับปัญหายาเสพติดและพฤติกรรมทางเพศของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาในภาคตะวันออก. กรุงเทพฯ : สำนักนโยบายและแผนอุดมศึกษา สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย
- จินตนา อีทรไทย (2525) ความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตกรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา
- จิตรา เฝ้าทรัพย์ (2520) การศึกษาทัศนคติของเด็กวัยรุ่นที่ติดยาเสพติดที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อัดสำเนา
- เฉลิมพล คันสกุล (2521) พัฒนาการทางสติปัญญาและการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าของเด็กก่อนวัยเรียนในเขตการศึกษา 3 วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา
- ชูชีพ อ่อนโคกสูง (2522) จิตวิทยาการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช
- ชูศรี หลักเพชร (2517) ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับความเชื่อมั่นในตนเองและคุณธรรม วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ชมนุช บุญสิทธิ์ (2541) ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนกุหลาบวิทยาลัยราชวินิต กรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา
- ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ (2541) ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา
- ดารณี วงษ์อยู่น้อย (2525) การพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยวิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา
- ดาระณี พัฒนศักดิ์ภิญโญ (2533) ผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจิระประวัตติวิทยาเขต จังหวัดนครสวรรค์ วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา
- ดำรง ศิริเจริญ (2524) การทดลองเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสนใจในวิชาที่เรียน อัตราการเรียนรู้ และความแปรปรวนของอัตราการเรียนรู้ (Learning Rate Variance) ระหว่างการเรียนรู้ที่สอนโดยวิธีเรียนรู้เพื่อรู้แจ้ง (Mastery learning) กับกลุ่มที่สอนโดยวิธีบรรยาย วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2523) "ความสำเร็จในชีวิตเริ่มในวัยก่อนเรียน" ใน การพัฒนาและส่งเสริมความเก่ง
ของลูกรัก กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์การพิมพ์

ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี. ปรินุญยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา

นลินี ธรรมอำนาจสุข (2540) ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเครียดในการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา
โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดกรมพลศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี ปรินุญยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยา
การศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อัดสำเนา

บังอร เสดนนท์ (2521) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตนเองอย่างที่ดีว่าตนเองเป็นและตนเองอย่างที่ดีอยากจะเป็น
ของนักเรียนวัยรุ่น อายุ 13 – 16 ปี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพระโขนง จังหวัดพระนคร
ปรินุญยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา. อัดสำเนา

บุญชม ศรีสะอาด (2524) รูปแบบผลการเรียนในโรงเรียน ปรินุญยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา

ประติพันธ์ อุปรมัย (2527) วิทยาการสอน พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : วิศตอริ เพาเวอร์พอยท์

ประสาธ อิศรปรีดา (2522) จิตวิทยาการศึกษา กรุงเทพฯ : กราฟิคอาร์ต

ประกายทิพย์ พิชัย (2539) ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง กรุงเทพมหานคร ปรินุญยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการ
ศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา

ปรียาภรณ์ เพ็ญสุขใจ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน : กรณีศึกษาจากนักศึกษาปริญญาตรี หลักสูตรภาค
พิเศษ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ปรินุญยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่) กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา

พรอณี ชูทัย เจนจิต (2533) "ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรม" ใน จิตวิทยาพื้นฐานเพื่อการแนะแนว. กรุงเทพฯ
: สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย

พระเทพเวที (2532) การศึกษาที่สาละวนฐานแห่งภูมิปัญญาไทย. กรุงเทพฯ : อัมรินทร์พรินต์ติ้งกรุ๊ป

พูนทรัพย์ วงษ์พานิช (2523) องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปริญญาตรี (ค.บ.)
ของบุคลากรทางการศึกษาและครูประจำการในวิทยาลัยครู ปรินุญยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา

เพ็ญพิมล คูศิริวิเชียร (2526) การศึกษาองค์ประกอบที่อยู่นอกเหนือความสามารถทางด้านสติปัญญาที่ส่งผล
ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปรินุญยานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา

- มรกต ศรียาสวิน (2545) ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี – นาฏศิลป์ ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดลำนเา
- มาริสา รัฐปัตย์ (2532) ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดลำนเา
- เมธี โพธิพัฒน์ (2523) ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมพัทธ์และความซื่อสัตย์ของเด็ก
ไทย. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดลำนเา
- รุ่งนภา ทิมะ (2522) ความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์ ความเชื่ออำนาจภายใน ภายนอกตน และผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อุดลำนเา
- รุ่งโรจน์ สิทธิเวทย์ (2534) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กับการปฏิบัติตนอย่างมีพรหม
วิหารสี่ ของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาพัฒนาการ) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดลำนเา
- ละม้ายมาศ ศรีหัตต์. (2508) “การศึกษาพัฒนาการจากแง่จิตวิทยา (พลังจูงใจในทางเศรษฐกิจ)” ทฤษฎีและ
แนวคิดในการพัฒนาประเทศ กรุงเทพฯ : คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วราภรณ์ แดงเจริญ (2544) ตัวแปรที่ส่งผลต่อการเลือกแหล่งอาหารเรื้อรังของนักเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนเตรียม
ทหารในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิต
วิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดลำนเา
- วิเชียร เกตุสิงห์ (2538 กุมภาพันธ์ – มีนาคม) “คำเฉลี่ยกับการแปลความหมาย : เรื่องง่ายๆ ที่บางครั้งก็พลาด
ได้” ข่าวสารการวิจัยทางการศึกษา : 18(3) : 8 – 11
- วีระยุทธ วิเชียรโชติ (2513) “สังคมไม่ตรีสัมพันธ์กับการพัฒนาประเทศ” วารสารจิตวิทยา : 33 – 34
- สมพงษ์ ตีรพัฒน์ (2517) ความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการอบรมเลี้ยงดู ความเชื่อมั่นในตนเอง และความรู้สึก
ผิดชอบ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดลำนเา
- สมศรี ฉัตรวัฒนา (2535) การสร้างแบบทดสอบวัดมโนภาพแห่งตนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
สังกัดกรุงเทพมหานคร ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (วัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อุดลำนเา
- สงศรี มุกดา (2511) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง กับความสำเร็จทางการ
ศึกษาของเด็กวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อุดลำนเา
- สิทธิโชค วรานุสันติกุล (2514) “การศึกษามโนภาพแห่งเกี่ยวกับตนเอง ความแตกต่างระหว่างตนและความเข้า
ใจในการอ่านของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 7” ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา.
อุดลำนเา

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ (2544) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่เก้า พ.ศ. 2545 – 2549 กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2544) ประมาณข้อมูลสถิติที่สำคัญของประเทศไทย พ.ศ. 2544 กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ
- สุขสมร ประพัฒน์ และดวงเดือน พันธุมนาวิน (2523) “การใช้นิทานกระตุ้นพฤติกรรมไม่ล้มฤทธิ์ในเด็กไทย” ใน การวิจัยทางการศึกษา 10 : 24 – 33
- สุกัญญา วิบูลย์พานิช (2538) “ศึกษาอัตมโนทัศน์และการพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจของคนพิการ. วิทยานิพนธ์ พัฒนาสังคม” กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. อุดล้าเนา
- สุชา จันทน์เอม (2540) จิตวิทยาพัฒนาการ พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุชาดา สุธรรมรักษ์ (2531) เอกสารการสอนวิชา จต 101 จิตวิทยาเบื้องต้น กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและ จิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน
- สุนีย์ สิงหะเชนทร์ (2535, กุมภาพันธ์ – มีนาคม) “เจตคติของพ่อแม่และพฤติกรรมของเด็กเล็ก” วารสาร แนว 26 (139) : 43
- สุรางค์ จันทน์เอม (2525) จิตวิทยาสังคม กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต
- อรพินทร์ ชูชม อัจฉรา สุขารมณ และวิลาสลักษณ์ ชั่ววัลลี (2542) การพัฒนาแบบวัดแรงจูงใจภายใน กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ วิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- อัจฉรา สุขารมณ (2542) “EQ กับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก” วารสารพฤติกรรมศาสตร์ 5 (1) : 1
- อัมพรรัตน์ ทองเนียม ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน วัดม่วง กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2545
- อดิเทพ ศรีสุอารักษ์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจไม่ล้มฤทธิ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียน วิจิตรวิทยา เขตวัฒนา กรุงเทพฯ : (วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2545
- Ahmad Rcza Riahinejad and Albert B Hood. (1984, November) “The Development of interpersonal Relationships in College,” Journal of Collage Student Personal 25 (6) : 498-502.
- Anderson. M J. (1995, March) “Effects of Classroom Social Climate on Individual Learning” American Education Fesearch Journal. 7 (1) : 15-33.
- Atkinson, john W. (1964). Motive in Fantasy Action and Society. New Delhi : Affniated, Pvt, Ltd.
- Best, John W. (1981). Research in Education. 3rd ed. New Jersey : prentice Hall.
- Dinkmeyer, Don D. (1965). Chaild Development : The Emerging Self. New Delhi : Prentice – Hall, Private Limited.
- Dwyer, Ethel Theresa. (1969). “An Exploratory Study to investigate the influence of A Program of Primar Prevention Upon Self Concept on Academic Readiness,” Dissertation Abstract Intemational. 30 : 1330 – 1332 A
- Eysenk, H.J. and others. (1979). Encyclopedia of Psychology. New York : The Seabury, incl,

- Fox, Robert B. (1969, October) "The Relationship of Achievement Motive to sex, achievement intelligence, social – economic Status and Level of education aspiration for an eight grade group" Dissertation Abstract international. 30 (4) : 1330 – 1332 A
- Gouldner, Alvin W. and Helen P. Gouldner. (1963). *Modern Sociology*. New York : Harcourt Brace and World , Inc.
- Guilford. J.P. (1959). *Personality*. New York : McGraw - Hill
- Herman, Herbert J.M. (1964, August). "A Questionnaire Measure of Achievement Motivation." *Jurnal of Applied Psydchology*. 54 (8) : 354 – 355.
- Jersild, Arther T. (1963). *The Psychology of Adolescent*. New York : McMillan.
- Kendo, Thomas M. (1971). *Education Psychology in Classroom*. 3rd ed. New York : John Wiley & Sone, Inc.
- Lindzey, Gardner and Hall Calvin. (1965). *Theories of Personality : Primary Source and Research*. New York : Jhon Willey and Sons.
- McClelland, David C. And Others. (1953). *The Achievement Motive*. New York : Appleton Century Crotts, Inc.,
- McClelland, David C. (1961). *The Achieving Society*. New York : Van Nostrand Company, Inc.,
- McClelland, David C. (1985). *Human Motivation* New York : Scott Foresman Company.
- McClelland, David C. (1987). *Human Motivation* New York : Cambridge University Press.
- Mehta, Prayag. (1969). "The Achievement Motivation in High School Boy," National Council of Educational Ressearch and Training. New Delhi : Affiliafed, Pvt, Ltd.
- Marry, Edward J. (1964). *Motivation and Emotion*. New Jersey : Englewood Cliff, Prentice Hall, Inc.,
- Purkey, William W. (1970). *Self – Concept and School Achievement*. New Jersey : Englewood Cliff, Prentice Hall, Inc.,
- Tamagini, Jeanette E, (1969). "A Comparative Study of Achievement Motivation in Achieving and Under – Aciieving Grade School Boys," Dissertation Austract. 29 : 4339B
- Weiner, Bernard. (1972 , Spring). "Artribution Theory Achievement Motivation and Educational Process. " *Review of Education Research*. 42 (3) : 203 - 215
- Yamane, Taro. (1967). *Statistic : An Introductory Analisis*. 2nd ed. New York : Harper and Row

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โรงเรียนวัดตะกล้า เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามด้านอัตมโนทัศน์
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง
- ตอนที่ 5 แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน
- ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
- ตอนที่ 7 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
- ตอนที่ 8 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ของนักเรียนโรงเรียนวัดตะกล้า เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร นักเรียนสามารถแสดงความรู้สึกรู้สึกหรือความคิดเห็นได้อย่างอิสระ คำตอบของนักเรียนไม่มีข้อใดถูกหรือผิด และไม่มีผลกระทบต่อการเรียนแต่อย่างใด ในการตอบแบบสอบถามนักเรียนไม่ต้องลงชื่อของนักเรียน คำตอบทั้งหมดจะเก็บเป็นความลับ ไม่มีการเปิดเผยให้ผู้อื่นทราบ

ให้นักเรียนตอบให้ตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด และโปรดตอบให้ครบทุกข้อ

นางสาวจิตติมา เลิศจินดา

นิติศรปริญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามด้านส่วนตัวของนักเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามข้อมูลด้านส่วนตัวของนักเรียนเมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน () และเติมข้อความลงในช่องว่างให้ครบ

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. อายุ.....ปี
3. ปัจจุบันนักเรียนกำลังศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา ชั้นปีที่ () 4 () 5 () 6
4. ผลการเรียนของนักเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ได้คะแนนเฉลี่ยสะสม.....
5. ผู้ปกครองของนักเรียนมีรายได้รวมต่อเดือน ประมาณเดือนละ.....บาท
(รายได้ของบิดา มารดา รวมกัน หรือ รายได้ของผู้ปกครองของนักเรียน)
6. อาชีพของผู้ปกครองของนักเรียน
 () รับราชการ หรือ พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 () อาชีพค้าขาย หรือ ธุรกิจส่วนตัว
 () รับจ้าง
 () อื่นๆ โปรดระบุ.....
7. สถานภาพสมรสของผู้ปกครอง
 () บิดา มารดา อยู่ร่วมกัน
 () บิดา มารดา แยกกันอยู่

ตอนที่ 2 แบบสอบถามด้านทัศนคติ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่พิจารณาแล้วว่าตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนบ้างบางครั้งก็ไม่ตรง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
	ด้านร่างกาย					
1	นักเรียนคิดว่าตนเองรูปร่างหน้าตาดี					
2	นักเรียนคิดว่าตนเองแต่งกายทันสมัย					
3	นักเรียนมีสัมมาคารวะกับผู้ใหญ่					
4	นักเรียนเป็นคนที่มีมารยาทดีทั้งต่อหน้าและลับหลัง ผู้ใหญ่					
5	นักเรียนแต่งกายเรียบร้อยและสะอาด					
6	นักเรียนเลือกแต่งกายได้เข้ากับบุคลิกของตนเอง					
	ด้านความสามารถ					
7	นักเรียนรู้สึกว่าคุณเองสามารถทำกิจกรรมต่างๆ ของ โรงเรียนได้เป็นอย่างดี					
8	นักเรียนคิดว่าตนเองมีความถนัดเฉพาะด้านที่เพื่อนๆ ยอมรับ					
9	ความพยายามและตั้งใจจริงของนักเรียนจะช่วยให้ นักเรียนได้สิ่งที่ต้องการได้					
	ด้านจิตใจ					
10	นักเรียนรู้สึกว่าคุณเองไม่มีอะไรดีเลย					
11	นักเรียนเชื่อมั่นในตนเองเสมอว่าสามารถทำงาน ต่างๆ ได้สำเร็จ					
12	นักเรียนเป็นที่ต้องการของเพื่อนเสมอเวลาแบ่งกลุ่ม ทำกิจกรรมต่างๆ					
13	นักเรียนมีความภาคภูมิใจในตนเอง					
14	นักเรียนคิดว่าตนเองไม่สามารถทำกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนได้					
15	นักเรียนรู้สึกเบื่อหน่ายในตนเอง					
16	นักเรียนคิดว่าตนเองมีความสำคัญต่อคนรอบข้าง เสมอ					
17	นักเรียนคิดว่าตนเองไม่ได้รับการยอมรับจากเพื่อนๆ ว่าเป็นคนเก่ง					

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
	ด้านร่างกาย					
1	นักเรียนคิดว่าตนเองรูปร่างหน้าตาดี					
2	นักเรียนคิดว่าตนเองแต่งกายทันสมัย					
3	นักเรียนมีสัมมาคารวะกับผู้ใหญ่					
4	นักเรียนเป็นคนที่มีการยาที่ดีทั้งต่อหน้าและลับหลัง ผู้ใหญ่					
5	นักเรียนแต่งกายเรียบร้อยและสะอาด					
6	นักเรียนเลือกแต่งกายได้เข้ากับบุคลิกของตนเอง					
	ด้านความสามารถ					
7	นักเรียนรู้สึกที่ตนเองสามารถทำกิจกรรมต่างๆ ของ โรงเรียนได้เป็นอย่างดี					
8	นักเรียนคิดว่าตนเองมีความถนัดเฉพาะด้านที่เพื่อนๆ ยอมรับ					
9	ความพยายามและตั้งใจจริงของนักเรียนจะช่วยให้ นักเรียนได้สิ่งที่ต้องการได้					
	ด้านจิตใจ					
10	นักเรียนรู้สึกที่ตนเองไม่มีอะไรดีเลย					
11	นักเรียนเชื่อมั่นในตนเองเสมอว่าสามารถทำงาน ต่างๆ ได้สำเร็จ					
12	นักเรียนเป็นที่ต้องการของเพื่อนเสมอเวลาแบ่งกลุ่ม ทำกิจกรรมต่างๆ					
13	นักเรียนมีความภาคภูมิใจในตนเอง					
14	นักเรียนคิดว่าตนเองไม่สามารถทำกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนได้					
15	นักเรียนรู้สึกเบื่อหน่ายในตนเอง					
16	นักเรียนคิดว่าตนเองมีความสำคัญต่อคนรอบข้าง เสมอ					
17	นักเรียนคิดว่าตนเองไม่ได้รับการยอมรับจากเพื่อนๆ ว่าเป็นคนเก่ง					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความเกี่ยวกับสิ่งนี้นักเรียนกระทำเป็นประจำเกี่ยวกับการเรียนแล้วทำ

เครื่องหมาย / ลงในช่องทางขวามือให้ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด

จริง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมาก

จริงบ้าง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนบ้างบางครั้งก็ไม่ตรง

จริงน้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนน้อย

จริงน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
1	ข้าพเจ้าแบ่งเวลาในแต่ละวันสำหรับอ่านหนังสือเรียน					
2	ข้าพเจ้าแบ่งเวลาในการทำการบ้าน					
3	เมื่อมีเวลารว่างข้าพเจ้าใช้เวลาในการทบทวนบทเรียน					
4	เมื่อเลิกเรียนข้าพเจ้าใช้เวลาคุยกับเพื่อนมากเกินไป					
5	ข้าพเจ้ากำหนดเวลาดูหนังสือไว้เป็นอย่างดี แต่มักจะ ไม่ได้ปฏิบัติตามนั้น					
6	ข้าพเจ้ามาเรียนหนังสือทุกวัน					
7	เวลาเรียนข้าพเจ้าฟังตามครูไม่ทันเพราะครูสอนเร็ว					
8	ข้าพเจ้าเข้าชั้นเรียนตรงตามเวลา					
9	ข้าพเจ้าใช้เวลาในการดูโทรทัศน์มากเกินไปจนทำให้ เรียนหนังสือไม่ดี					
10	ข้าพเจ้าทำการบ้านด้วยการลอกเพื่อน					
11	ข้าพเจ้าทำการบ้านที่ได้รับมอบหมายเสร็จส่งทันเวลา					
12	ข้าพเจ้าคุยกับเพื่อนขณะเรียนหนังสือ					
13	ข้าพเจ้าเตรียมอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนเข้าเรียน					
14	ข้าพเจ้าเตรียมตัวให้พร้อมก่อนสอบ					
15	ข้าพเจ้าสรุปเนื้อหาที่เรียนเพื่อใช้ในการสอบ					
16	ข้าพเจ้าไม่มีสมาธิในการอ่านหนังสือเรียน					
17	ข้าพเจ้าทำการบ้านกับเพื่อนหลังจากเลิกเรียนแล้ว					

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
18	ข้าพเจ้าอ่านหนังสือพร้อมกับดูโทรทัศน์					
19	เวลาเรียนข้าพเจ้าตั้งใจฟังครูสอน					
20	ข้าพเจ้าเข้าเรียนสม่ำเสมอ					
21	ข้าพเจ้าใจลอยขณะฟังครูสอน					
22	ขณะที่ครูสอนข้าพเจ้าคิดเรื่องอื่นนอกเหนือจากเรื่องที่ครูสอน					
23	ข้าพเจ้าเบื่อวิชาที่ต้องท่องจำ					
24	ถ้าข้าพเจ้าไม่เข้าใจสิ่งที่ครูสอนข้าพเจ้าจะซักถามในชั่วโมงเรียน					
25	ข้าพเจ้าขอคำอธิบายเพิ่มเติมจากครูนอกเวลาเรียน					
26	ข้าพเจ้าไม่ได้วางแผนเป้าหมายว่าจะเรียนต่อ					
27	ข้าพเจ้าคิดเสมอว่าอนาคตของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับความสำเร็จทางการเรียน					
28	ผู้ปกครองควรเป็นผู้ตัดสินใจเลือกกว่าข้าพเจ้าจะศึกษาต่อหรือเลือกอาชีพใด					
29	ข้าพเจ้าอ่านหนังสือเพียงหนึ่งหรือสองวันก่อนสอบ					
30	ข้าพเจ้าทำตารางเวลาการอ่านหนังสือไว้ล่วงหน้า					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่พิจารณาแล้วว่าตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนบ้างบางครั้งก็ไม่ตรง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
1	ผู้ปกครองไม่ให้นักเรียนออกไปเล่นกับเพื่อน					
2	เมื่อมีเวลาว่างผู้ปกครองจะคุยกับนักเรียนเสมอ					
3	ผู้ปกครองจะแสดงความห่วงใยเมื่อนักเรียนกลับบ้าน ผิดเวลา					
4	ผู้ปกครองอนุญาตให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมพิเศษ ต่างๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นตามความสนใจของนักเรียน					
5	ผู้ปกครองแนะนำวิธีการอ่านหนังสือกับนักเรียน					
6	ผู้ปกครองดูว่านักเรียนโดยไม่มีเหตุผล					
7	ผู้ปกครองให้กำลังใจนักเรียนเสมอเมื่อนักเรียนสอบ ได้คะแนนไม่ดี					
8	ผู้ปกครองไม่สนใจว่านักเรียนจะมีเพื่อนแบบไหน					
9	ผู้ปกครองให้คำปรึกษากับนักเรียนเสมอเมื่อนักเรียน มีปัญหา					
10	ผู้ปกครองไม่มีเวลาให้กับนักเรียน					
	การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อผู้ปกครอง					
11	นักเรียนไม่พอใจเมื่อผู้ปกครองสอบถามเกี่ยวกับการ เรียนของนักเรียน					
12	นักเรียนไม่พอใจ เมื่อผู้ปกครองให้นักเรียนอ่าน หนังสือทุกวัน					
13	นักเรียนรักผู้ปกครองและต้องการตอบแทนบุญคุณ ผู้ปกครอง					
14	นักเรียนไม่ใส่ใจกับคำแนะนำของผู้ปกครอง					
15	นักเรียนไม่สนใจช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน					
16	นักเรียนทำความเคารพผู้ปกครองทั้งก่อนไปและ กลับจากโรงเรียน					
17	นักเรียนไม่พอใจผู้ปกครองเมื่อผู้ปกครองดักเตือน					
18	เมื่อนักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียน นักเรียนจะไม่ ปรึกษาผู้ปกครอง					

19	เมื่อกลับถึงบ้านนักเรียนไม่ต้องการพบหน้าผู้ปกครอง					
20	นักเรียนเอาใจใส่ดูแลผู้ปกครองเมื่อผู้ปกครองไม่สบาย					

ตอนที่ 5 แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่พิจารณาแล้วว่าตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนบ้างบางครั้งก็ไม่ตรง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1	ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนตั้งใจเรียน					
2	ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนเรียนเก่ง					
3	ผู้ปกครองไม่คาดหวังผลการเรียนที่ดีจากนักเรียน					
4	ผู้ปกครองปรารถนาให้นักเรียนเรียนถึงระดับปริญญาตรีเป็นอย่างน้อย					
5	ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนฝึกฝนเพิ่มเติมความรู้ความสามารถด้านวิทยาศาสตร์					
6	ผู้ปกครองไม่ปรารถนาให้นักเรียนมีความสามารถทางดนตรี					
7	ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนมีทักษะด้านภาษาต่างประเทศ					
8	ผู้ปกครองไม่คาดหวังว่านักเรียนจะมีความสามารถด้านคอมพิวเตอร์หรือไม่					
9	ผู้ปกครองสนับสนุนให้นักเรียนเรียนพิเศษโดยคาดหวังว่านักเรียนจะทำคะแนนสอบได้ดีขึ้น					

10	ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนฝึกฝนความสามารถพิเศษเพิ่ม เช่น ภาษาต่างประเทศ คอมพิวเตอร์					
11	ผู้ปกครองไม่ส่งเสริมความสามารถพิเศษของนักเรียน					

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่พิจารณาแล้วว่าตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนบ้างบางครั้งก็ไม่ตรง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
	การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครู					
1	นักเรียนไม่สนใจสิ่งที่ครูสอน /					
2	นักเรียนให้ความเคารพครู /					
3	นักเรียนไม่กล้าขอคำแนะนำจากครู /					
4	นักเรียนปฏิบัติตามคำแนะนำของครู /					
5	นักเรียนรักและเคารพครูเสมอ /					
6	เมื่อมีเรื่องไม่สบายใจ นักเรียนจะปรึกษากับครู /					
7	นักเรียนไม่สามารถปรึกษาปัญหาต่างๆ กับครู /					
8	นักเรียนส่งการบ้านที่ครูสั่งทุกครั้ง /					
9	นักเรียนมักส่งงานตามกำหนดเสมอ /					
	การปฏิบัติตนของครูต่อนักเรียน					
10	เมื่อนักเรียนเจ็บป่วยครูดูแลอย่างใกล้ชิด					
11	ครูแสดงความรักต่อนักเรียนเท่าเทียมกัน					
12	ครูไม่สนใจปัญหาด้านการเรียนของนักเรียน					
13	ครูไม่สนใจปัญหาด้านส่วนตัวของนักเรียน					

14	ครูสนใจแต่นักเรียนที่เรียนเก่ง					
15	ครูใส่ใจดูแลนักเรียน					
16	ครูตั้งใจสอนนักเรียน					
17	ครูให้คำแนะนำด้านการเรียนกับนักเรียน เมื่อนักเรียนประสบปัญหาการเรียน					
18	ครูให้ความเป็นกันเองกับนักเรียน					
19	ครูไม่มีเวลาให้กับนักเรียนได้ปรึกษาปัญหาต่างๆ					

ตอนที่ 7 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่พิจารณาแล้วว่าตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนบ้างบางครั้งก็ไม่ตรง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1	นักเรียนสามารถพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนได้					
2	นักเรียนมีเพื่อนสนิทที่สามารถปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับการเรียน					
3	นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนๆ เสมอ					
4	นักเรียนมักมีเรื่องทะเลาะกับเพื่อน					
5	นักเรียนกับเพื่อนมักเอื้อเฟื้อต่อกัน เช่น การให้ยืมหนังสือ แบ่งขนมให้กัน เป็นต้น					
6	เพื่อนในห้องคอยเตือนให้นักเรียนดูหนังสือก่อนสอบ					
7	นักเรียนไม่ใส่ใจช่วยเหลือเพื่อนเมื่อเพื่อนไม่สบาย					
8	นักเรียนสามารถปรึกษาปัญหส่วนตัวกับเพื่อนในห้องได้					

9	นักเรียนไม่มีปัญหาทะเลาะกับเพื่อน					
10	เมื่อนักเรียนไม่มาโรงเรียนเพื่อนๆ มักถามถึงด้วยความห่วงใย					
11	นักเรียนกับเพื่อนทำกิจกรรมในชั้นเรียนด้วยความสามัคคี					
12	เมื่อเพื่อนไม่สบายนักเรียนจะเข้าไปถามอาการ และช่วยเหลืองานของเพื่อนเท่าที่ทำได้					
13	เพื่อนๆ ชวนนักเรียนเล่นกีฬาหรือทำกิจกรรมอื่นๆ					
14	เพื่อนของนักเรียนเห็นแก่ตัว ไม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน					
15	นักเรียนและเพื่อนๆ มักช่วยกันอธิบายการบ้านเมื่อมีเพื่อนในกลุ่มไม่เข้าใจหรือทำไม่ได้					

ตอนที่ 8 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วไปทำเครื่องหมาย / ลงในช่องทางขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนบ้างบางครั้งก็ไม่ตรง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
	ด้านความทะเยอทะยานทางการเรียน					
1	ในการเรียน นักเรียนจะเปรียบเทียบผลการเรียนของนักเรียนกับเพื่อนเสมอ เพื่อจะได้พัฒนาตนเองให้เรียนดีขึ้น					
2	เมื่อนักเรียนทำงานที่ครูมอบหมายไม่ถูกต้องนักเรียนจะค้นหาวิธีการใหม่ๆ ที่จะทำให้ถูกต้องให้ได้					

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
3	นักเรียนจะตั้งความหวังเกี่ยวกับการเรียนไว้สูงๆ และพยายามทำให้สำเร็จตามที่มุ่งหวังไว้					
4	นักเรียนตั้งใจที่จะทำคะแนนสอบให้ได้คะแนนสูงที่สุด					
5	นักเรียนอยากประสบความสำเร็จในการเรียน					
6	นักเรียนชอบอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนที่จะเรียนในชั้น					
7	นักเรียนตั้งความหวังว่าจะเรียนให้ถึงปริญญาตรีเป็นอย่างน้อย					
8	นักเรียนตั้งใจฟังครูสอนในวิชาที่ตนเองไม่เข้าใจ					
	ด้านการพึ่งตนเองทางการเรียน					
9	เมื่อมีปัญหาหรือข้อสงสัยในบทเรียนนักเรียนจะถามครูด้วยตนเอง					
10	นักเรียนทำการบ้านด้วยตนเอง โดยไม่ลอกคนอื่น					
11	นักเรียนทำการบ้านด้วยตนเอง ไม่ให้คนอื่นทำการบ้านให้					
12	นักเรียนชอบแก้ปัญหาด้วยตนเอง					
13	นักเรียนให้เพื่อนเป็นผู้ทำรายงานที่ครูมอบหมายให้ทำ					
14	นักเรียนเลือกทำกิจกรรมที่คิดว่าตนเองสามารถทำได้					
15	นักเรียนประเมินความสามารถของตนเองก่อนทำกิจกรรมต่างๆ					
	ด้านความกระตือรือร้นทางการเรียน					
16	เมื่อครูให้การบ้านหรือมอบหมายงานให้ นักเรียนจะรีบทำการบ้านหรืองานที่ได้รับมอบหมายนั้นทันที					
17	นักเรียนไม่กล้าถามครูเมื่อนักเรียนไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัยในบทเรียน					

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
18	เมื่อผลการเรียนไม่ดี นักเรียนพยายามอ่านหนังสือมากขึ้น					
19	นักเรียนทำการบ้านให้เสร็จทันเวลาที่ครูกำหนดส่งโดยไม่คำนึงถึงความถูกต้อง					
20	นักเรียน เรียนหนังสือด้วยความสนุกสนาน					
21	ถ้านักเรียนทำงานได้ไม่ดีและยังไม่บรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ นักเรียนจะพยายามทำต่อไปอย่างเต็มความสามารถ					
	ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองทางการเรียน					
22	นักเรียนส่งการบ้านที่ครูมอบหมายให้ทำทุกครั้ง					
23	บ่อยครั้งที่นักเรียนตั้งใจทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งแต่ทำไปไม่นานนัก นักเรียนจะรู้สึกเบื่อแล้วหยุดทำงานนั้น					
	การวางแผนทางการเรียน					
24	นักเรียนประเมินความสามารถของตนเองก่อนทำกิจกรรมต่างๆ					
25	นักเรียนศึกษาอาชีพที่นักเรียนชอบเพื่อวางแผนในการเลือกวิชาที่เรียนต่อ					
26	นักเรียนทำตารางเวลาการอ่านหนังสือไว้ล่วงหน้า					
27	แม้ว่านักเรียนเหนื่อยจากการเรียนแต่เมื่อกลับถึงบ้านนักเรียนยังคงช่วยทำงานบ้านได้เป็นอย่างดี					
28	เมื่อนักเรียนทำงานผิดพลาด นักเรียนยอมรับคำตำหนิของคนรอบข้างได้					
29	นักเรียนตั้งใจเรียนแม้เพื่อนจะล้อว่าเรียนไม่เก่ง					
30	นักเรียนทำกิจกรรมต่างๆ ที่สนใจโดยไม่รู้สึกเหน็ดเหนื่อย					

ตารางแสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อ

ตาราง 7 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามด้านมโนภาพแห่งตน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	2.643
2	3.24
3	2.512
4	2.695
5	4.792
6	3.543
7	3.871
8	2.328
9	3.8
10	4.017
11	3.206
12	5.674
13	2.924
14	2.165
15	4.241
16	2.292
17	4.159

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7668

ตาราง 8 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามนิตยทางการเรียน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	3.081
2	3.976
3	3.695
4	2.803
5	2.248
6	5.734
7	3.892
8	1.973
9	2.431
10	5.284
11	6.062
12	2.848
13	1.77
14	1.823
15	1.849
16	1.959
17	1.956
18	3.284
19	3.725
20	2.46
21	8.582
22	3.312
23	4.153
24	4.236
25	4.103
26	4.219
27	2.238
28	3.39
29	4.421
30	2.695

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8694

ตาราง 9 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	3.516
2	2.971
3	2.64
4	3.324
5	2.932
6	6.423
7	3.962
8	3.493
9	4.028
10	2.463
11	4.583
12	6.001
13	4.362
14	5.197
15	3.256
16	6.593
17	3.434
18	4.427
19	3.471
20	3.324

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8935

ตาราง 10 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	5.339
2	5.388
3	6.966
4	2.086
5	3.38
6	2.953
7	2.031
8	7.637
9	5.676
10	9.308
11	2.238
12	3.39
13	4.421
14	2.695
15	6.314
16	3.411
17	3.985
18	3.882
19	3.843

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8529

ตาราง 11 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	5.339
2	5.388
3	6.966
4	2.086
5	3.38
6	2.953
7	2.031
8	7.637
9	5.676
10	9.308
11	6.314
12	3.411
13	3.985
14	3.882
15	3.843

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8529

ตาราง 12 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	4.394
2	3.346
3	3.242
4	6.503
5	5.704
6	3.736
7	3.122
8	3.651
9	2.705
10	4.481
11	4.385

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8012

ตาราง 13 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	2.640
2	4.467
3	4.988
4	3.527
5	4.486
6	3.331
7	2.865
8	6.18
9	3.606
10	4.907
11	4.311
12	2.76
13	2.646
14	6.325
15	5.657
16	3.800
17	4.526
18	2.602
19	3.647
20	5.745
21	5.215
22	3.045
23	6.465
24	3.924
25	1.836
26	4.874
27	5.014
28	10.652
29	4.282
30	4.159

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8964

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	น.ส.จิตติมา เลิศจินดา
วัน เดือน ปี เกิด	19 สิงหาคม 2517
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	98/51 หมู่ 8 หมู่บ้านอิมพีเรียปาร์ค ถนนเฉลิมพระเกียรติ แขวงประเวศ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร 10250 โทรศัพท์ 06 - 7758696
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สำนักข่าวกรองแห่งชาติ (สำนักนายกรัฐมนตรีย) โทรศัพท์ 02 - 2817399 ต่อ 342
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2533	มัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนมัธยมวัดธาตุทอง
พ.ศ. 2536	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ จาก วิทยาลัยพณิชยการบางนา
พ.ศ. 2539	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จาก วิทยาลัยพณิชยการบางนา
พ.ศ. 2542	บธ.บ. (การตลาด) จาก มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
พ.ศ. 2546	กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร